

5/26/11

వ్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 15 వ తేది శుక్రవారము
MADRAS, FRIDAY 15th AUGUST 1930.
శ్రీ ప్రమాదాతనామ సంవత్సర శ్రావణమాస బహుళ పక్షి

సంచిక ౧౧౧
No. 111

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
తావును. పార్శ్వపునొప్పుల తారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. జ్వరముల తగ్గించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
మరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటి జూబి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శ్రీకృష్ణపేట, మద్రాసు,
తే॥
109, ప్రేరిండ్లు, పోర్టు - బొంబాయి

స్వచ్ఛ ధర! ఫలమధికము!! పూర్తి తృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు మనలివారివరకు అందరి నుండడు, మలబద్ధము, కడిగెడు, పగ్గ, గురలు, శిశు
లకుచే కాస్త లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, కక్కిలించు నొప్పి, అశరశీర్ష కామందు తనొప్పి,
చలిబర్బరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇత్యధ్యాయంబా ఇంకను అనేక వ్యాధులను నణవరచును. శ్రీల ప్రవేశించి
వాడు, స్నానమువాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకులతో నదుతి మింగవలెను.
పాంక్రాటిక్ రోగులతో నుండవలసినవాడు, జినము 1-2 మాత్రలను నీదించిన ఆరోగ్యవృద్ధులకు లభించును.
ఈమాత్రం సీసాతోగల లజపానక, తమను చూడుడు. 200 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4లకాలవంతున ప్రతి
ఈమాత్రంవలన వలెను. పోర్టు మాంబాగా 6 సీసాలు రు 1-3-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 3-3-0.

సారస్వతానవం: మొదలును అలమున కలిగించి, భావకత్తెని వృద్ధిచేయును కావున, మొదలును తప్ప
లమునల గలిగియుండు సమ ప్రవ్యాధులను తరిమివించి వరమలకు మంచికావల
కత్తెని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు వృద్ధుమధురత్వము నిచ్చును. పొడవపొడవ తీక్ష్ణసానునింపును.
అంతిమశ్లేష శ్రీలకు నెత్తినకుడు (నెత్తివోర కాం మెక్రకానుండలవలన) పొట్టాడను నదువనుకాని పిల్లలకు సంజీవివంటిది.
6 కెట్టు సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోర్టుబర్బర ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్, బందరు.

స్థాపితము—1923. మైదరాబాదు బ్రాంచి

కొందరి మైదరాబాదు పాకల ప్రాత్యహముమీద అవట్టణముందు యాబ్యాంకు బ్రాంచి నొకదానిని
యీ మాసాంతములోగా ప్రారంభించుటకు నిశ్చయింపబడినది. నిజాంరాష్ట్రములందుండి జనులు యాబ్యాంకు తమ
దిగనే భావించుకొని దాని అభివృద్ధికి తోడ్పడగలందులకుగానూ, 200 పేర్లు వారలకిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది. బందరు
నందు పేరు 1 కి 100 రూపాయలు వసూలు చేయబడినది. యిప్పు డీపేర్లను కాపలసినవారు రు 150 లు యిచ్చేద
మన్నును అమ్మువారు కనబడరు. అయినను మైదరాబాదు బ్రాంచి పేర్లు ప్రెకారణమువలన మామూలు ధరకే (at par)
యివ్వబడును. పేరు 1 కి ప్రస్తుతము రు. 50 లు వసూలు చేయబడును.

రావుబహద్దూరు శెడించి హనుమంతరావు పంతులు, యితర వివరములకు:—
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, ఏజెంటు:—ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్,
డి. యస్. శాస్త్రి, యం. ఎ., శ్రీకృష్ణ. 877 రెసిడెన్సీరోడ్డు, మైదరాబాదు-అని వ్రాసిన బడయగలరు.

దుర్గా మెడికల్ హాల్
గవర్నరుపేట, బెజవాడ

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈ మందు నెగరోగములను నివారించి మాత్రము
విడుచుచున్నప్పుడు గలుగు పోటా, మంట, చురుకును యింజక్షన్
లతోను పిచ్చికారితోను నిమిత్తములేకండ తప్పక కుదుర్చును.
సీసా 1-కి రు. 3-0-0.

మూర్ఛార్థము

(2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్ఛనైనను యెన్నిసంఖ
ల్పరములనుండియున్న మూర్ఛలనైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును.
నెలకు సరిపావు మందు రు. 3-0-0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తైల పొడలనేగాక యితరవిధములైన
పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాశి
మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలు స్థితికి కుదుర్చును. డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0.

ఏజెంట్లు కావలెను. 3

జాతకము

జాతకచక్రము నకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక
ఘంటలుగాని ఈ త్రైతము వ్రాయుకాలముగాని మాకు వంటి
నయో జాతకనియొక్క-యావము, స్వభావము, ధనము, భూమి,
విద్య, సంతానము, కళాత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము,
జీవనము మొదలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ. 2-4-0
లకు వి. పి. గా పంపెదము. క్యాలెక్టరు రీడింగుతో 25
సెంటి ధరం. 1-4-0.

ఆశ్చర్య వేంకటేశాస్త్రి
గోపాలపురం, కొత్తపేటపాడు, గోవాపరిశిల్ప

వెడరల్ ప్రభుత్వము భారతదేశమునకు తగదు.

సర్ పి. ఎన్. శివస్వామయ్యగారి యువస్వాసము మద్రాసు, ఆగస్టు 18— నిన్నటి దినమున (పెన్సిల్వేనియా) కాలిఫోర్నియాలో ఆస్టోరియాలోనుండి ప్రారంభం వ్యాసమును సర్ పి. ఎన్. శివస్వామయ్యగారి సుఖ ప్రభుత్వము భారతదేశమునకు తగునా" యను విషయమును గూర్చి యీ కేంద్ర విభాగము ముద్దించిరి.

సమాఖ్య ప్రభుత్వము భారతదేశమునకు తగునా యను విషయము గూర్చి యంతయు పూర్వము కేవలము చర్చలతో మాత్రమే కాలము గడుచుచుండెను. కాని యిప్పుడు సైమన్ కమిషన్ రిపోర్టు వెలువడిన తరువాత, ఈ విషయము అత్యంత ప్రాముఖ్యమును రాజకీయ సమస్యగా మారినది. అన్నిటికంటే సమాఖ్య ప్రభుత్వమే భారతదేశమునకు తగినదని సైమన్ కమిషన్ యొక్క అభిప్రాయము. కాని యిట్టి ప్రభుత్వము భారతదేశమునకు దేర్చుటకు చాలకాలము పట్టునని కమిషన్ వారి భావము. అట్టి యాదర్శమును చేరుటకు ప్రస్తుత కేంద్ర ప్రభుత్వములో కొన్ని మార్పులు సూచించిరి.

సమాఖ్య ప్రభుత్వము అనగా, వివిధరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు, కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు సమానాధికారము విధింపబడియుండునని అర్థము. రాజ్యాంగమును మార్చుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వమునకుగాని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకుగాని ప్రత్యేకాధికారముండదు. ఉభయ ప్రభుత్వములను కలిసియే అట్టి మార్పులు గావించ వలెను. మరియు అంత్యాధికారము కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు గాక రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములందే యుండును.

ఏక కేంద్ర ప్రభుత్వము (యూనిటరీ గవర్నమెంటు) కేంద్ర రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు అధికారమును గలిగియుండి జాలవని భావింపగూడదు. వివిధ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు అధికారమును గలిగియుండియు, ఏక కేంద్ర ప్రభుత్వ మేర్పడి యుండవచ్చును. కాని అంత్యాధికారము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములందు గాక, కేంద్ర ప్రభుత్వమునందే యుండును. సమాఖ్య ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వమునకును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును మధ్య భేదము ఉందియుండునట్లు అట్టి భేదము లొక ప్రత్యేకస్వతంత్ర వ్యాయచిచారణంపై పరిష్కరింపబడును. కాని, యేక కేంద్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర అట్టి భేదములు కేంద్ర ప్రభుత్వముచేతనే నిర్వహింపబడుచుండును. సమాఖ్య ప్రభుత్వము కేంద్ర రాష్ట్రీయ భావనను అంతకంతకు మెచ్చుట యును నా మాన్య జాతీయ భావనను అంతకంతకు ప్రీతింపబడునని తలస్థించును. మరియు, సమాఖ్య ప్రభుత్వము కేంద్ర దేశపరిపాలనను చురుకుగా నడుప జాలదు. ఏక కేంద్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర దేశపరిపాలనను, కేంద్ర ప్రభుత్వముచేతనే చురుకుగా నడుపగలదు.

కాబట్టి, మన ముక్కును విచారించుకొనినవిషయ మేమనగా, యీరెండువిధము గు ప్రభుత్వములలో నేది భారతదేశమునకు తగినదనియు? భారతదేశము బ్రిటీషు ప్రభుత్వాధికారమునకు లోబడక పూర్వము కొన్ని శతాబ్దముల కాలమునకు భిన్న భిన్న మాలగు స్వతంత్ర రాష్ట్రములుగా విభజింపబడియుండెను. నేటికిని గూడ అట్టి రాష్ట్రములు సుమారు ఆరువందలు గలవు. ఆకాలమును విభజింపబడిన రాష్ట్రములలో అంతకలవాదులు మెండుగా నుండెను. వివిధ రాష్ట్రముల వారు భారతజాత్యైక్యతను గ్రహించి స్వరాజ్యమును జూచుచుండిరి. బ్రిటీషు రాజ్యాధికారమునకు లోబడిన పిమ్మటనే వారికి జాతీయ భావము నుండినది. బ్రిటీషు పరిపాలనను వారు లోబడియుకొనెట్లు ముందుకంటే నెక్కువకాల మయిప్పటికిని గూడ, స్థానిక సాంఘిక భావనములకుంటే దేశభావనను నెక్కువ ముఖ్యముగా కాడజాలవచ్చును. మనదేశ ప్రజల మనములం దింకను జాతీయ భావము పూర్తిగా యేర్పడినప్పుడు, స్థానిక భావనను నధికముగావించు సమాఖ్య ప్రభుత్వ మేర్పడుటలన ఫలిత మెట్లుగదా? ఈ కారణముబట్టియే మనలో ననేకులు సమాఖ్య ప్రభుత్వము భారతదేశమునకు పనికిరాదనిచున్నారు.

భారతదేశము యొక్క వైశాల్యమును బట్టియు, వివిధ ప్రాంతములలో వివిధ పరిస్థితులను బట్టియు, ఏక కేంద్ర ప్రభుత్వ మేర్పడుటకు సాధ్యపడదని కొంద రభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇట్టి అభిప్రాయంతో నే నేకీభవింపను. ఎందుకనగా, ఏక కేంద్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కధికార మొప్పునింపబడవచ్చును. మరియు సామాఖ్య ప్రభుత్వమునకు వివిధ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును మధ్యకుండే సమాధానముయొక్క ఫలితమే యగుటబట్టి, తమవైపును వచ్చినపుడు అట్టి సమాధానమునందే వీడిపోవుట కోసం యొక కారణమును గల్గింపవచ్చును.

ఈ విషయమున అభిప్రాయభేద మెట్లున్నను మనలో నిష్పక్షపాతముగా జాతీయ భావము మనదేశమునకుంకలవొక విధముగా వ్యాపించుటకు, పరిపాలనా పద్ధతియును గత దెబ్బదియేండ్లకంటే నెక్కువకాలమునందుండిన సవలంబింపబడు

టవ న గలిగిన ఫలితమే యునవచ్చును. కాబట్టి యిట్టి జాత్యైక్యత యొకను పూర్తిగా యేర్పడక పూర్వమే యేక కేంద్ర ప్రభుత్వ పద్ధతిని విడిచిపెట్టుట అనర్థదాయక మగును. ఒకసారి జాత్యైక్యత పూర్తిగా యేర్పడినప్పుడు సమాఖ్య పద్ధతియొక్క లాభములను విచారించ వచ్చును. కాని, సామాఖ్యములో నొక భాగము నకును ఇంకొక భాగము నకును మధ్య దగ్గర సంబంధ మేర్పడుటకుగాను, న్యాయ పరిపాలననుండోకే విధముగా పద్ధతి యనుసరింపబడుట ముఖ్యము. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల యధికారముతో తన కీర్తియు నచ్చివచ్చు డెల్లను అనవసరముగా జోక్యము కలుగజేసికొన గలగు యొక బలమును కేంద్ర ప్రభుత్వ మేర్పడుటలనని నాయుద్దేశముకాదు. కాని, దేశ ప్రజలలో సామాన్య జాతీయ భావము నభివృద్ధి చేయుటకు, పరిపాలన వ్యవహారమును కట్టుదిట్టముగాను, చురుకుగాను నడిపింపబడుటకును, మత విభజనముతో నూడిన కేంద్ర ప్రభుత్వము చాల యవసరము.

సైమన్ సిఫార్సులు

సైమన్ కమిషన్ రిపోర్టులో కొన్ని మార్పులు తమ సిఫార్సులకే విధింపబడుచున్నవి. భారతదేశమునకు సమాఖ్య ప్రభుత్వమే అదర్శముగా నుండవలెనని కమిషన్ వారు సూచించుచు, అట్టి సమాఖ్య ప్రభుత్వ మేర్పడుటకు తగిన పరిస్థితులు భారతదేశమునందు లేవని వారొప్పుకొనుచున్నారు. రాష్ట్రీయ భావనను లేకుండ సమాఖ్య ప్రభుత్వ మేర్పడజాలదనియు అట్టి రాష్ట్రీయ భావనను భారతదేశమునందు లేనిదియు కమిషన్ వారు అభిప్రాయపడుచున్నను, భారతదేశమునకు సమాఖ్య ప్రభుత్వమే అదర్శముగా నుండవలెనని వారు సిఫార్సు గావించుచున్నారు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వము ఏక కేంద్ర ప్రభుత్వమని కమిషన్ వారింగీకరించిరి. సమాఖ్య ప్రభుత్వ మంతకంతకు ఏక కేంద్ర ప్రభుత్వముగా మారిపోవునని కమిషన్ వారి భావము. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానము పూర్తిగా మార్చబడవలెననియు, మరియు నూతన పద్ధతిమీద రాజ్యాంగ మేర్పాటు చేయబడవలెననియు, వారు సిఫార్సు చేయుచున్నారు. వివిధ నియోజక ప్రాంతములు అతివిశాలముగా నుండుటచేతను, జనభావసౌఖ్యముతో నూడియుండుటచేతను, కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు ప్రత్యక్షము యొన్ని కలవర్ధి సాధ్యపడదని కమిషన్ వారు రుదుచున్నారు. కాని రాష్ట్రీయ భావసభయొక్క నియోజక ప్రాంతములు కూడ అతి విశాలముగానో జనభావసౌఖ్యముతో నూడియుండుట కమిషన్ వారు గుర్తించవలె గాన్చించుచున్నది. కాబట్టి వారు కేంద్ర శాసన సభకు పరోక్షము యొన్ని కల వర్ధిని సిఫార్సు చేయుచున్నారు.

నిజమున ప్రజా ప్రభుత్వమునందు వోటరునకు ప్రజా ప్రతినిధిని సంబంధ ముండవలెను; కాని ప్రస్తుత నియోజక ప్రాంతముయొక్క వైశాల్యమునుబట్టి అట్టి సంబంధముండుట యసాధ్యమని కమిషన్ వారు దలంచుటచేత పరోక్షము ఎన్నికలను సిఫార్సు గావించిరి కాని పరోక్షము యొన్ని కలవర్ధి అనుచును ప్రజా ప్రతినిధిని సంబంధము మరింత యెక్కువ మారవలెను. మరియు పరోక్షము యొన్ని కల వర్ధి అను సరింపబడునో, వోటరు దేశముయొక్క మొత్తపు జాభిమాన సంబంధించు సమస్యలను విశాలదృష్టితో గమనింపజాలక పోవుటచే తలస్థించును. అంతేగాక, రాష్ట్రీయ శాసనసభ్యులు కూడ తమలోనుండి ప్రతినిధులను కేంద్ర శాసనసభ కెన్నుకొను హక్కును పొందుటలన, తమ వోటరులయొక్క సంకుచిత దృష్టిచే తమ స్వలాభముగల కుపయోగించుకొందురు. మరియు, ఆమెరికాదేశము గత కొద్దిసంవత్సరముల యనుభవము బట్టి యిట్టి పరోక్షము యొన్ని కల వర్ధికి విరుద్ధముగానే యున్నది. పరోక్షము యొన్ని కల యొక్క మరీ యొక య సందర్భ మేమనగా, రాష్ట్రీయ శాసన సభ యందును, కేంద్ర శాసనసభయందును, యొకకాలముందు ఒకే వ్యక్తి సభ్యుడుగా నుండగలడు.

నియోజక ప్రాంతములయొక్క అధిక వైశాల్యము జన భావసౌఖ్యమునకు కలుగు కష్టమును చాల వరకు తగ్గించుటకు, ఇంగ్లాండులోను యితర దేశములలోను అనుసరింపబడుచున్న "పార్టీ పద్ధతి" భారతదేశములోగూడ అనుసరింపబడవచ్చును. భారతదేశము దిక్కుడు మంచి పలుకుబడి గల పార్టీ యొక్కటి గలదని అంగీకరింపబడుచున్నది. ఈ పార్టీవలెనే యితర పార్టీ లుకూడ యేర్పడునో, నియోజక ప్రాంతముయొక్క వైశాల్యము, జనభావసౌఖ్యము వలన గలగు కష్టములు చాలవరకు తొలగిపోవును. కాని సైమన్ కమిషన్ వారికి పరోక్షము యొన్ని కలవర్ధియే యెక్కువ ప్రీతిగానున్నట్లు గాన్చించుచున్నది. నిజమున సమాఖ్య ప్రభుత్వము కేంద్ర వివిధ రాష్ట్రీయ లను కొంతవరకు పరిపాలనాసామర్థ్యమును పొందియుండవలెను. కాబట్టి కమిషన్ వారు తమ గోరువును సమాఖ్య ప్రభుత్వములో గంపాం, ఒరిస్సా యొక్క ప్రాంతములుగాని, లేక శివరాజ్ పూర్వముగాని చేర్చబడగలవని భావించునో, యీ రాష్ట్రములన్నియును తమ స్వంతపరిపాలనా సామర్థ్యమును పొందియున్నవనియే వారు దలంచుచున్నారు. కాని

బడియున్న యీ రాష్ట్రములయొక్క పరిపాలనాస్వభావమును కేంద్ర ప్రభుత్వమే నడుపవలసియుండును. కాబట్టి, సైమన్ కమిషన్ వారు వెతుకబడియున్న రాష్ట్రములను తమవారమున కారణము గావించునట్లు యసంపర్యముగా నున్నది.

బాధ్యతాయంతరపరిపాలనాదర్శమును చేరువరకును, దేశముయొక్క శాంతి సంరక్షణము కేంద్ర ప్రభుత్వముయొక్క ముఖ్య బాధ్యతయైయుండవలెనని కమిషన్ వారి భావము. చున్నారే అట్లుయినచో, భారతదేశము, బాధ్యతాయంతర పరిపాలనాదర్శమును చేరినప్పుడు శాంతిసంరక్షణమునకు కేంద్ర ప్రభుత్వముయొక్క బాధ్యత అంతమొందునో? అట్లెన్నటికి కాజాలదు. దేశముయొక్క శాంతిసంరక్షణమునకు ఇలమును కేంద్ర ప్రభుత్వము అందరము. ఈ కారణముబట్టియే, భారతదేశము నకు ఏక కేంద్ర ప్రభుత్వవిధాన మనుసరింపబడవలెనని నాయుభిప్రాయము. మరియు కమిషన్ వారు కేంద్ర శాసనసభయొక్క శక్తి యుండవలెనని సిఫార్సు గావించిరి. కాని, కేంద్ర శాసనసభ యొక్క పేగల సమాఖ్య ప్రభుత్వమును నేనెరుగను.

మొత్తముమీద సైమన్ కమిషన్ వారి సిఫార్సులు భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనమును సాధ్యమగునదియైనందున గావించుచున్నది. భారతదేశ స్వపరిపాలనగూర్చి తాము దీర్ఘకాల విచారణ పలుపుట యవసరమయ్యెనని కమిషన్ వారు చెప్పిరి. నిజముగానీ, కమిషన్ వారు చాలదీర్ఘదృష్టితోనే విచారణ పలికిరి. భారతదేశ స్వపరిపాలనను యెంత దీర్ఘకాలము వరకయిననుగూడ సాధ్యపడకుండునట్లుగా తమ సిఫార్సులను ప్రకటించిరి.

తులసి—బిల్వ

ఇది తులసి—బిల్వ అను జాతీయమాలికలనుగూర్చి శాస్త్రనిపుణులపరిశ్రమ చేసి వ్రాయబడిన ఉత్తమ గ్రంథరాజములు. ఈ మాలికల ఒకదీనిగము, వైద్య ప్రయోగములు, శాస్త్రచరిత్ర, పురాణ వివరము సరళ శైలిలో వివరింపబడినవి. వైద్యులకు, భక్తులకు మిక్కిలి ఉపయోగకరమైన గ్రంథములు. కొనుగోలున మంచి ఫెడరువైటు కాగితముమీద ముద్రింపబడి గృహలక్ష్మి గ్రంథమాలలో ప్రథమద్వితీయ భుజములుగా ప్రచురింపబడినవి.

గ్రంథముల కర్తలు డాక్టర్ కె. యన్. కేసరి ప్రతి ఒక్కటికీ రు. 0-8-0 "గృహలక్ష్మి" కార్యాలయము బొంబాయి నెం. 752 ఎస్కూరు, మద్రాసు

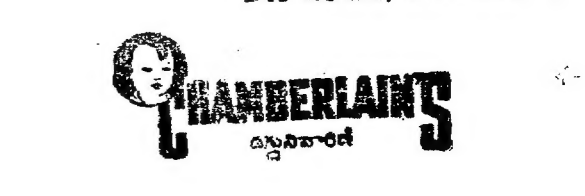
ఆయాస వడవదు

శూలనాప్తి తగ్గిపోవును

చాంబర్లెన్ శూలనాప్తి నివారణిని ఉపయోగించిన ఉత్తరక్షణముననే బాధనుండి విముక్తిపొంది శిశువును ననుభవింపగలవు. ఇది చాల నమృతమైనది. చాలాకాలమునుంచి ఆనేక ఘనవైద్యులచే ఆమోదింపబడుచున్నది. మందులంగల్గి న్నిటిలోను దొరకును. ప్రపంచమున దంతలను శూలనాప్తి లకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పొత్తికడుపునంబంధమైన వ్యాధులన్నిటికీ వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని సుగుణమును పొందుచున్నారు. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుంచు కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద వసరము కనిపించదు.

చాంబర్లెన్ శూలనాప్తి నివారణి 10 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరుటలేదు. ప్రపంచమునదలను చాలాకాలమునుంచి విఖ్యాతికొందిన వైద్యవధము. అది కొత్తకాదు, అది ఎప్పుడూ గుణమిచ్చును. CHAMBERLAIN MEDICINE Co, Des Moines, Iowa U. S. A

భోర్లు సెంటుజార్జి గెజెట్టు

12-8-30

పోలీసు

టి. రాజగోపాల్ గారు పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు సెలవునందు వచ్చినవిధమున తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాకినాడ సబ్ డివిజనుకు మార్చబడిరి. రా|| సా|| యస్. వెంకటేశ్వరయ్యగారు పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు సెలవునందు వచ్చినవిధమున బళ్లారి జిల్లా ఆదోని సబ్ డివిజనుకు మార్చబడిరి.

స్పెషలు

ఆర్. యస్. శంకరయ్యగారు (నాగపట్నమునందు సబ్ డివిజను జిల్లా) పశ్చిమగోదావరి జిల్లా జడ్జిగారి తాత్కాలికముగా నియమింపబడి ఆదివసుల సెషన్సు జడ్జి పనుల చూచునట్లు నియమింపబడిరి.

లాకాఖ

చెయ్యూర్ నూర్యప్రకాశం నాయుడుగారు చిత్తూరు జిల్లా తిరుపతియందు గౌరవస్పెషలు మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

యస్. కోటప్పగారు బళ్లారి జిల్లా కోటూరియందు గౌరవ స్పెషలు మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

సానిక స్వపరిపాలనాకాఖ

పి. ఏ. మాత్యూగారు మెడికలు కాలేజీయందు బయోకెమిస్ట్రీ ప్రొఫెసరుగ సెలవుమీద వెళ్లిన ఏ. యస్. మన్నాడి నాయుడుగారి స్థానే నియమింపబడిరి. పి. కటుంబయ్యగారు విశాఖపట్నం మెడికలు కాలేజీయందు అంటుబాధ్యులు లెక్చరరుగా నియమింపబడిరి. చార్లట్ సంతోషరావు సతిగారు విజయనగరం పురపాలక సంఘసభ్యులగు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

శ్రీయుతులు, కే.వీరయ్య, నాలపతి వెంకట్రాయయ్య చాదరీగార్లను నరసారావుపేట పురపాలక సంఘసభ్యులుగ ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. సాదాగర్ మోహిదీన్ పాచా సాహెబ్ బహదూర్, శ్రీనుతి వడ్డేబోయిన రత్నమ్మ, మోసస్ కల్లిగార్లను ఒంగోలు పురపాలక సంఘసభ్యులుగ ప్రభుత్వము వారు నియమించిరి.

సానిక అధికారుల ప్రకటనలు

శ్రీ కే. ఎరుకలరెడ్డిగారు కోయిలకంట్ల తాలూకాలోడ్డు ఉపాధ్యక్షులుగ ఎన్నికౌబడిరి.

శ్రీ హెచ్. ఆర్. కేవప్ప బి. ఏ. గారు పీడరు అనంతేశ్వరము పురపాలక సంఘ సభ్యులుగ ఖాళీపడిన హెచ్. సంజందరావుగారి స్థానే యెన్నికౌబడిరి.

రా|| సా|| అన్న దేవుల గోవిందరెడ్డిగారు నెల్లూరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగ ఎన్నికౌబడిరి.

విద్యాకాఖ

శ్రీ కే. జనార్దనరావు నాయుడుగారు తూర్పుగోదావరి జిల్లా విద్యాసంఘసభ్యులుగ ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

జ్యుడిషియలు

యం. గోపాలాచార్యగారు, బి. ఏ. బి. యల్. కర్నూలు జిల్లా కోర్టు సీర్స్ట దారు జిల్లామనసముగా ధర్మపురి జిల్లామన సముకోర్టుకు పి. రాజగోపాలాచారియార్ ఒదులుగ మార్చబడిరి.

మాడభూమి లక్ష్మీనారాయణ ఆచార్యగారు గంజాము జిల్లా కోర్టు సీర్స్ట దారు కనిగిరి కోర్టునందు జిల్లామనసముగా నియమింపబడిరి.

పబ్లికువర్క్స్ కాఖ

రా|| సా|| వి. వెంకటనారాయణ శర్మగారు, అసిస్టెంటు ఇంజనీరు, తాత్కాలికపు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగ పనిచూచుచున్నవారు గంజాము డివిజను వాల్తేడపర్తియందు మార్చబడిరి.

యం. అప్పలనరసయ్యనాయుడుగారు తాత్కాలిక అసిస్టెంటు ఇంజనీరు, గంజాము డివిజను గిరిసోల కాలన సబ్ డివిజనునందు రసత్ కొండ సబ్ డివిజనుకు మార్చబడిరి. శ్రీ పాద కామేశ్వరరావుగారు గోదావరి ఉత్తర డివిజనులోని పోలనరం సబ్ డివిజను అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగ మార్చబడిరి.

వి. ఆర్. వెంకట్రాయయ్యగారు కాకినాడ సబ్ డివిజనునందు తాత్కాలిక అసిస్టెంటు ఇంజనీరు, సామర్లకోట సబ్ డివిజనుకు మార్చబడిరి.

టి. వి. శేషఅయ్యర్ గారు తాత్కాలిక అసిస్టెంటు ఇంజనీరు, సామర్లకోట సబ్ డివిజనునందు రుమ్మెరూడెం సబ్ డివిజనుకు మార్చబడిరి.

మెడికలు

జి. యస్. విశ్వనాథగారు సివిలు అసిస్టెంటు సర్జను, సేంజిల్లా ఆర్డరు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రియందు గంజాము జిల్లా ఛిత్రాచలనదరి ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి మార్చబడిరి.

తిరువాన్కూరు నేషనల్ బ్యాంక్, లిమిటెడ్.

(తిరువాన్కూరులో 1912 సం|| లో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది.)

హెడ్డాఫీసు:—తిరువళ్ళ, ద. ఇండియా.

బ్రాంచి ఆఫీసు:—కొట్టయం, త్రివేంద్రము, అల్లెపి, క్విన్, ఎర్నాకులం, త్రిపునీట్టూరు, మధుర, నొట్టివ్, దేవికోలమ్, బోర్డు డైరెక్టర్లు.

కె. సి. మేమన్ మాన్జిల్లెగారు, బి. యే., కొట్టయం, (అధ్యక్షుడు)

కె. సి. కేశవన్ గారు, క్విలక్.

కె. వి. మాద్యగారు, కంజిరావల్లి.

కె. డొమెనిక్ థామెన్ గారు, కంజిరావల్లి.

కె. జి. థామస్ గారు, కాయన్ కులమ్.

ఇ. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్ గారు, ఎమ్. ఏ. ఎమ్. యల్. త్రివేంద్రమ్.

కె. సి. ఏవెన్ గారు, బి. యే., (మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.)

గడచిన పదిరెండుమాసముల యభివృద్ధి రిపోర్టు.

గడిచిన 80 జూన్ 1929, 81 డిసెంబరు 29 తేదీలతో సరిమాడబడి, 80 జూన్ 1980 తేదీన యన్న స్టేట్ మెంటు.

(ఆణాలు, పైసలు తీసివేయబడినవి)

చెల్లించబడిన ఖాతాలు.	80—6—29	81—12—29	80—6—80
చెల్లించబడిన మూలధనము	826151	846195	407163
రిజర్వు ఫండ్లు	110000	150000	150000
డిపాజిటు	1889556	1563293	1910840
ఫోర్ మన్ గారు ఈ అండ్ ఎఫ్. చిట్టిలప చెల్లించవలసినది	29250	29250	27800
బహుమతలకర్తృలుగాని చందాదార్లు చెల్లించవలసిన చందా ననము	చేర్చబడలేదు.	871921	468280
ముగియ తీయబడిన మూలధనము	18507	49112	99588
చిల్లర ఖాతాలు	93688	84882	186212
లాభవృత్తుల లెక్కపట్టికలోని నిల్వ	11980	9845	9845
మొత్తం	1964077	2606401	3103678

కాబడినము.	80—6—29	81—12—29	80—6—80
మూలధనములోని ఖర్చు			
(ఎ) స్థగములు మరియు భవనములు	20182	26924	25688
(బి) ఇసుక పెట్టెలు, ఇతర సామాన్లు	9868	11840	18136
గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీల క్రింద యొసంగబడినది, ఇతర బ్యాంకు లలో యంచబడిన జిపాజిట్ సాము.	86841	112420	225604
అప్పులు, అడ్వాన్సులు	1612582	1712821	2025878
బహుమతలకర్తృలైన చందాదార్లు శ్రేణిదళా యొసంగబడిన చందా ధనము.	చేర్చబడలేదు.	580228	875966
చిల్లర రాబడిధనము	189845	118488	288796
ఆఫీసులోని ఖాతా, బ్యాంక్ వద్ద యన్నది	94814	93735	104168
మొత్తం	1964077	2606401	3208678

తిరువళ్ళ
1—8—1931
16—12—1105
Tiruvalla,
1—8—1930.
16—12—1105.

1.

కె. సి. ఏవెన్. బి. యే.,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

K. C. EAPEN, B. A.,

Managing Director.

రేపల్లె

ది 12-8-30 వ తేదీన రేపల్లెలో సముమేజిస్ట్రేటుగారి వల్ల శిక్షింపబడిన రాజకీయ తైల వివరం:

1. డాక్టరు మాచిరాజు అప్పారావుగారు సాక్షిచంద వోలు 157 వ సెక్షను 6 మాసములు కఠిన శిక్ష నిర్ణయము.

2. మాచవరం గ్రామ పంచాయితీ ప్రెసిడెంటు యెం దూరి శ్రీరాములుచౌదరిగారు సాక్షిమాచవరం సెక్షను 143 8 మాసములు కఠిన శిక్ష నిర్ణయము.

2 బల్లముడి వెంకట్రాయయ్యచౌదరిగారు 143,426 సెక్షను 9 మాసములు కఠిన శిక్ష నిర్ణయము సాక్షిమాచవరం.

4. కాశీనాథుని కాలేహస్త్రి లింగయ్యగారు 157 వ సెక్షను 6 మాసములు కఠిన శిక్ష నిర్ణయము సాక్షిమాచవరం.

5. పాతూరి నువ్వుయ్యచౌదరిగారు సాక్షిమాచవరం 1 సంవత్సరం శిక్ష నిర్ణయము.

6 రావు వెంకయ్య చౌదరిగారు 74 వ సెక్షను 6 మా సములు కఠినశిక్ష నిర్ణయము సాక్షిమాచవరం.

7. నాళం వెంకటసుబ్బారావు సప్తగరు సాక్షిమాచవరం పుష్పకొనినకేరం 6 మాసములు శిక్ష నిర్ణయము. వైచారికి యీ కోజననే రాత్రి ప్యాసెంజరులో రాజకుండ్రి జయలుకు తీసుకొనిపోయినది తెలియుచున్నది.

బల్లముడి వెంకటరమణయ్య.

మాచవరం, పాన్కూరుసాక్షి.

సీమ వెండి సామానులకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ

మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు జ్యాయెలరీ అండ్ డ్రెమింగు మర్చెంటు, బెజవాడ.

శాసనసభ యెన్నికలు

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా-అనంతపురము

రాష్ట్రపతి సభాసభ శాసనసభ యెన్నికలలో మన జిల్లా కుగల రెండుసభాసభలలో సోకడానికి నేనెన్నికగా నుండిపోటీచేయుచున్న సంగతి తమకు వార్తాపత్రికలవలన తెలిసిపోయిందవచ్చును. నేను మామూలకా ననియే మామూలకాదుననియు మొదలగు యజ్ఞశ్రవణచారములకు నా ప్రవర్తనలు చేయుచున్నట్లు తెలియజేయుచున్నాను. అట్టివార్తలకు ఆచారము లేదనియు నేను మామూలకానలేదనియు మనకు జేయుచున్నాను. నేను ప్రవర్తనల జాతీయవాదిని. నా రాజకీయ పథమును నా వోటుగా మహాశయులకు స్పష్టముగా నిచ్చుట ప్రధానమై నున్నది. నా భావమును తెలియజేయుచున్నాను. (1) రాష్ట్రపతియొద్దకు పరియ్యయిన యేర్పాట్లను కైకొని చేయుచుంటున్న వత్తిడిని కలుగజేయించుట. (2) స్థానిక సంస్థలపై గవర్నమెంటువారి రిజిస్ట్రేషన్ వేసిన ఆంక్షను వెంటనే తొలగించుట. (3) జాతీయభావములను పురిగొల్పుట విద్యను మన పాఠశాలలయందు ప్రవేశపెట్టేయుట. (4) అధికారాల అక్రమవర్తనలను ఖండించుట. (5) శాసనసభవారిచే నేర్పాటుచేయబడిన రిజిస్ట్రేషన్ మెంటు కమిటీవారి నూచనలను ఆమోదింపజేయుట. ఆందుకు భిన్నముగా ప్రభుత్వము వారు కమిటీవారు నూచనలకు వ్యతిరేకముగా మోపుచున్నందున విధిపనెంచినచో అట్టిదానిని యరికట్టి సక్రమంధోళన ప్రజాసమకముగా నొసరించుట. (6) దాళువా నీటిసమస్యలలో డి.సి. డబ్లియూ. రొనరించు యక్రమములను ఖండించుట, రయితు కనుగొనుముగా నీటిసరఫరా విషయములలో పనిజేయుట మొదలగు విషయములలో నాకైకపంచనలేక పాటుపడగలనని మనవి జేయుచున్నాను. నేను ప్రజాసమకమునందు వ్యవస్థాపాది చ్యామోహములకు నుగాక నిర్భయముగా నాయభిప్రాయములను శాసనసభలో వెల్లడింపగలనని హృదయపూర్వకముగా మనవిజేయుచున్నాను. కావున మీకుగల రెండువోట్లలో నొకదానిని నా కొసంగియు, యితరులచే నొసంగింపజేయుచు నా జయమునకు తోడ్పడ ప్రార్థించుచున్నాను.

తాల్లూరి సుబ్బారావు.

మొంబర తాలూకాలో, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనెటు సభ్యుడు.

దినపత్రిక చందాదారుల

కొక ముఖ్యమనవి

చందా సొమ్ము మనియార్డరుద్వారా పంపునప్పుడు, సాత చందాదార్లైనవారు, యిదివరలో మీకుచేరిన మనియార్డరు అక్నాలెడ్జిమెంటు మీదనున్న నెంబరుగాని మీకు వ్రాయు ఉత్తరములపై నున్న నెంబరుగాని నుదహరింప గోరదము. అది లేనికారణమున కాలహరణముగనున్నది. అనెంబరే కొద్దిరోజులలో మీ పత్రికమీద కూడ నుండగలదు. గనుక నడరు నెంబరు నెప్పుడును మీరు ఉత్తరముల వ్రాయునప్పుడుగాని, సొమ్ముపంపునప్పుడుగాని, నుదహరింపగోరదము.

వ్యవస్థాపకుడు.

కెంపులు, పచ్చలు, మంచముత్యములు వగైరాలకు ఏకంసి చబిల్ దాసు అండు సన్యు,

సీమకమలములు, నగలవర్తకులు,

112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. 4

శుక్రబంధు

ఎంత దుర్మలమైన పిల్లలైనను గట్టిపరచి ఒక్కగంటలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్రబంధును కట్టుటలో చేరువారి, స్త్రీపురుషులకు నిరతికృతమైన కలిగించుట దీనిని మించి మధ్యములేదు. 25 వూ 2-8-0 కేటాను ఉచితము.

17-3 ప్రతిరసుందరి వైద్యశాల, మహేంద్రవాడ-గామచంద్రపురంపొట్టు, గోదావరిజిల్లా.

బల్లారిజిల్లా ఉపాధ్యాయులు మున్. డి. సాహగారికి ఇంట్లోనుండి పోవుచున్న సందర్భమున విందు గావించిరి. ఈమె మధ్య కూర్చొని యున్నది. (బాబు బ్రదర్సు)

పంజీత మదనమోహన మాలవ్యాగారు 10 వ లేదిన బొంబాయిలో రాజకీయ నిర్బంధితుల అభి నందనసభయందు ఉపన్యసించుట. (జి. ఎస్. ఎ.)

రసతరంగములగు ప్రేమలేఖలు

గ్రంథకర్త శ్రీయుత బి. టి. నరసింహ చార్యులుగారు

ఇందు అమృతవల్లి ప్రభాకరలకు జరిగిన 14 ప్రేమ లేఖలు కలవు. అమృతవల్లి భగ్నుప్రేమ జీవిత విషయముగానే యీ లేఖలన్నియు ను వెల్లడించుచున్నది. తమ కమాతల కిష్టములే నివారికి వారిని చ్చితేదండ్రులు పెండ్లిండ్లు చేయుటలన కలుగుచున్న మహానరము యీలేఖలవలన స్పష్టము కాగలదు. గ్రంథకర్త యీలేఖలనొక కథాభాగముగా పొందుపరిచి అద్భుతమును కల్పించుట చాల ప్రశంసనీయము. ఈ చరిత్రము కల్పితమో సత్యమో నిర్ణయించుట పాఠకుల కంత సుకరమైనపనికాదు. ఈగ్రంథము వ్యూహను ధురైతిలో వచనముగా వ్రాయబడినది. దీనివల ఒకరూపాయి. దాదాపు 160 పేజీలు గలవు.

అద్రెన: మూర్తిబుక్కుడిపో 178 మింటుప్రీటు మదరాసు.

గాంధీమహాత్ముని దండియాత్ర

ఫిల్తును బహిష్కరించుట

బొంబాయి కార్పొరేషనువారు

అనమ్మతిని తెలుపుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 14:—గాంధీమహాత్ముడు అహింస దాఖాదునండి బయలుదేరి దండివెళ్లువరకును జరిగినవిషయము లన్నియును బయోస్కోపులో ప్రదర్శించుటకు సినీమా ఫిల్ము తయారచేయబడిన. దీనిని బొంబాయిలో ప్రదర్శింపగూడదని దొరకనమునా రాజ్జాపించిరి. “ఇటుల ఆజ్ఞాపించుట సంతాప కరము అనుతీర్మానమునకు (14వ లేదిన) జరిగిన బొంబాయి కార్పొరేషనుసభలో మోహనలాలుదేవాయుగా రుపహించిరి. ఈప్రశ్నను చర్చించుటకు కార్పొరేషనువారికి అధికారము లేదని హెచ్. పి. మోడిగారనిరి. చివరకు వోటుకుట్టగా అధ్యక్షుడుగూడ తీర్మానమునకు అనుమతిమను కార్పొరేషన్వోటు నిచ్చినందున తీర్మానము నెగ్గినది.

(అ. వె. స్పె.)

మిగుల విపరీతమును విచార కరమగు మరణములు

4 రు ఒకగంటలో మరణము నొందుట

విశాఖపట్నం జిల్లా పార్వతీపురం తాలూకాలో చేరిన నారాయణపట్నం యేజిస్సీ బందుగాం గ్రామమున యీనెల 9 లేదీ వుదయం యీ గ్రామం వాస్తవ్యులు పంచమకలస్తులు 4 యిండ్లవాళ్లున్నార. వీళ్లు అందరు పయిలేదీ వుదయం కూలి పనులకు పోదలచి ప్రాతఃకాలపు భోజనము చేయుచుండగా 8 సం||రములు యీడుగల అడపిల్లకు మూర్ఛారీతిగా కనపడి నోటివెంబడిని రక్తము గ్రక్కుకొని కాలగతి నొందినది. ఆ వెంటనే ఆ పిల్ల తమ్ముడు 6 సం||రములు యీడుగల మొగ్గుర్రవాడు అదేరీతిగా కాలగతి నొందెను. మరి 15 నిమిషములకు ఆ యింటి పాదగునవున్న ఆ కుటుంబముకు చెందిన మరియొకయింటిలో 19 సం||రముల స్త్రీ 6 మాసముల మొగ్గుకువును విడిచి పై రీతినే రక్తముగ్రక్కుకొని మరణించెను. ఈ ఆకమనీషి బావ కుమారుడు 12 సం||రములు యీడుగల మగ్గుర్రవాడు వుదయం భోజనంచేసి తండ్రితో కలిసికూలి పనికి బోవశిధముగానుండి పై రీతినే మూర్ఛగా కనబడి రక్తముగ్రక్కుకొని కాలగతి నొందెను. మొత్తము పయిని యీ నాలుగు విచారకరమగు మరణములు ఘమన 2,3 గంటలలో జరిగినవి. తురకపేట, బందుగాం అనే 2 గ్రామముల నడుమనున్న యీ పంచముల యిండ్లలో జరిగిన యీ వింతమరణముల సంగతి వై రెండు గ్రామములలోని వార తెవ్వరికిని తెలియలేదు. మరికొంతకాలమునకు అనగా మధ్యాహ్నం 2,3 గంటల వేళ్లప్పుడు వాళ్లయేడుపులు విన్నమీదట గ్రామస్థులకు తెలిసినది. ఇంత చిన్నగ్రామంలో యంత స్వల్పకాలములో ఒకే నూరు నాలుగు జీవములు వింతరీతిని పోవుట చూచి గ్రామంలోని ఆ బాలగోపాలము మిగుల భీతాః హలయయ్యున్నారు. ఈ ప్రాంతములలో యంతకముందెన్నడును యిట్టి వింతమరణములు యిన్ని ఒకేసారి కనిగిని యుండలేదు.

(ఒకవిలేఖరి)

కర్నూలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

చోరీ నేరములు

కర్నూలు, ఆగస్టు 12:—పి. అనంతయ్యగారి ఇంటి తాళము విరచియు, గాండ్ల నాగన్నగారి ఇంటి మెట్టునుండి లోన బ్రవేశించియు చోరులు ద్రవ్య మపహరించిరి. అనంతయ్యగారు రు. 270 వరకున, నాగన్నగారు రు. 659 వరకును కోల్పోయిరి. నేరస్థుల బాడ తీయువారికి మంచి బహుమతి యొసగబడు నని పోలీసు సబుఇన్స్పెక్టరుగారు రను ఆజ్ఞాతో సత్తార్ గారు కరపత్రములద్వారా ప్రకటన గావించిరి.

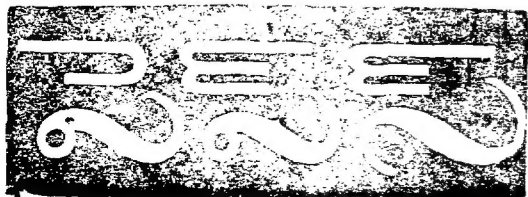
ఆరోగ్యవారము

ఈనెల 11-న లేది సోమవారమునుండి ఆరోగ్యవారము జరుగుచున్నది.

నాట్యకౌశలము

కారదా ఫిలింకం పెన్సిలో ప్రసిద్ధిగాంచిన డిల్లీదా అను నామె సినీమాహాలలో తన నాట్యకౌశలముచే ప్రజల నానందింపజేసెను.

మదరాసు, ఆగష్టు 14:—ఈ నెల 12 వ తేదీని లోన్
సేన్యూలో ఆరెస్టు చేయబడిన పాండురంగం, నల్లకేం ఆసు
వలంటిలకు పక్షమున పోలీసు కమిషనరు కోర్టులో అడ్డుకేటు
టి. ఎన్. వెంకటరామసుగారున్న సాయంకాలము బాహిసు
పిటిషను తెట్టగా వారినిద్దరిని బహిసుపాద వరకుటకు పోలీ
సు కమిషనరు అనుమతి నిచ్చెను. పాండురంగంగాగు లూటీ
దెబ్బలకు సురేయ్య జనరలు హాస్పిటలులో చికిత్సకు బదిలయయి
డిరి. నేడు ఉదయమున పాండురంగంగారిని జనరలు హాస్పి
టలునుండి పంపివేసిరి. నల్లకేంగాని గాన చెరవాలనుండి
లిరి. ఈనెల 16 వ తేదీని మూడు రాజువాని మేజస్ట్రేటు
కోర్టులో కేసు విచారణ జరుగును.

రాజమండ్రి జాతీయపతాక వ్యాజ్యము- హైకోర్టు తీర్పు పూర్తిచేయబడినది

క్రిందికోర్టు తీర్పు రద్దు చేయబడినది జాతీయ పతాక ప్రత్యేక వల్ల ప్రజాశాంతి భంగం కలుగదనుటకు సామ్యోధారము లేదు

ఈ నెల 11 వ తేదీన బుర్రాను హైకోర్టు వ్యాజ్య ముర్తి పండ్లలేగారు రాజమండ్రి పరిషత్ జాతీయ పతాక వ్యాజ్య ములో తీర్పు చెప్పిరి. మేజిస్ట్రేటు తీర్పును రద్దుచేసిరి.

ఈ రివిజను పిటిషనును బుర్రాను హైకోర్టులో రాజమండ్రి వేలది డి. శ్రీరామమూర్తిగారు దాఖలుచేసిరి. ఈ పిటిషనును తది తరులు ను తమయిండ్ల మీద ప్రతిష్ఠించిన జాతీయ పతాకములను తీసివేయవలయునని ఆజ్ఞాపించుచు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోర్టు 144 సెక్షను ప్రకారము జారీచేసిన ఎక్స్ పార్ట్ ఆర్డరు రద్దు చేయవలసినదిగా కోరుచు యీరివిజను పిటిషను దాఖలు చేయబడినది. సదరు రివిజను పిటిషనులో యీ క్రింది తీర్పును హైకోర్టు వ్యాజ్యముర్తి పండ్లలేగారు రాసినది:—1930 జూన్ నెల 14 తేదీన క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోర్టు 144 సెక్షను ప్రకారము రాజమండ్రి నైవసి సబు మేజిస్ట్రేటుగారు ఎక్స్ పార్ట్ ఆర్డరు ఒకటి జారీ చేసియుండిరి. కాని సదరు ఉత్తర్వును తొలగించవలయునని కోరుచు యీ పిటిషనును జూన్ 16 తేదీన ధరభాన్తు చేసికొనిరి. కాని మేజిస్ట్రేటుగారు జూలై 14న తేదీన తీర్పు చెప్పి సదరు ఆర్డరును రద్దుచేయ జాలమని ఉత్తరు విచ్చిరి. సదరు ఉత్తర్వు జారీ చేసియుండిన సందర్భము తీరితిగా నుండెను.

జూన్ 10వ తేదీన తూర్పు గోదావరి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారు రెండు ఉత్తర్వులను క్రి. ప్రా. కో. 144 సెక్షను ప్రకారము జారీ చేసియుండిరి. రాజమండ్రి పరిషత్ ప్రజలును, ప్రత్యేకించి పిల్లలను జరిగిన కార్యములను, కాంగ్రెసు సంఘముల సభ్యులు కార్య నిర్వహణలు కొందరును ప్రజాసమావేశములు జరిగిడి బహిరంగ స్థలములందు రాజ విభులందు ఊరేగింపుగాని సభలుగాని రాజమండ్రి పరిషత్ పట్టణపరిషత్తులలోను, చుట్టుప్రక్కల 7 మైళ్ల దూరములోను జరుపరాదని యొక యుత్తర్వును; మరొక యుత్తర్వును, తదితర కాంగ్రెసు వారిని నిషేధించునట్టి ఆదేశములను జారీచేయ వారు నిషేధించరాదని యొక ఉత్తర్వును జారీచేయ బడినది.

పాలీసువారిచర్యలు

రాజమండ్రిలోనున్న కానకానాథాశ్రమ సందర్శములో యీ ఉత్తర్వులు జారీచేయబడినవి. కాంగ్రెసు జాలంటీయర్ వ్యవహారంగమును కార్యసాహసమును తీసివేసి వారియెడల ఆభిమానము నిహించిన వారి ఆభిమానవిహీనుగా జరుపబడు బాహ్య ప్రదర్శనముయొక్క బహిరంగ ప్రదేశములలో నిషేధించబడినదిగాని, పాఠశాల తమ స్వంతస్థలములందు చేసిన చర్యల విషయములో సదరు ఉత్తర్వుల కెట్టి ప్రమేయమును లేకయుండెను అనగా స్వగృహములపై ప్రతిష్ఠించి జెండాలును నృగు విషయములకు యీ ఉత్తర్వులు సంబంధించియుండలేదు. అట్టి జెండావిషయములో అధికారుల కెట్టికోకమును కలగజేసికొనుటకు అధికారము లేకయుండెను. కాని, పిల్లలలో నిషేధించబడిన యీ జెండాలు ఇండ్లమీద నెగురుచుండుటకు అధికారులు ఏకాగ్ర పడరాగిరి. జూన్ 18 తేదీన పాలీసువారు పిల్లలను తిరిగి చాలా జెండాలు తీసివేయుచుండిరి. ఈ విచారణావహారములో పాలీసువారిచర్యలు సాక్ష్య మిచ్చియుండలేదు. కాబట్టి యీ జెండాలు వారు విధిముగా ఉడతగిరి తీయవలెనట్లు వారొసంగి వాగూర్ల మేయరు లేదు. కవుల పిటిషనుకు తరఫున సాక్ష్య మిచ్చిన మాడవసాక్షి హాసరే మేజిస్ట్రేటుగారుండిన గౌరవము గల పెద్దమనిషి. ఇతడు పాలీసువారిచర్యలను సాక్ష్యమిచ్చెను. పాలీసువారు ఇండ్లమీద గల జెండాలు ఉడతగిరినందు పాలీసువారు జనల గుంపులను వెంటాడుచుండగా తాను తనదు కాణమును కూడ మూసివేసి తీసివేయవలయునని యీ సాక్షి చెప్పెను. ఏది ఏట్లున్నను 14 తేదీ ఉదయమున పాలీసువారు యీ పిటిషనుకు (ప్రీడరు గారి) యింటికివచ్చి ఆతనియింటిమీదను జెండాను తీసివేయునని ఆతనిని అడిగిరి. ఆతడందులకు నిరాకరించెను. పాలీసువారు తమ కోరిక ప్రకారము జరిపించుటకు అధికారము లేకపోవుటచే ఆపట్టికమాత్రము మిన్నక వెదిలిపోయిరి. ఆనాటి సాయంత్రము యీ వార్త తెలియగానే, నిన్న జెండాలు తీసివేయబడిన యిండ్లమీద తిరిగి యింటిభాగములు జెండాలు నెలకొల్పిరి. అందువల్ల నిన్న పాలీసువారు చేసిన పనియంతయు మొదటికి విచ్చినది. ఈ సందర్భములలో

జిల్లా పాలీసు గూఢచియైన డి.ఎం.గారు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికి విజ్ఞాపించుకొనిరి. ఇండ్లమీదను యీ జెండాలు నిషేధించుచు 144 సెక్షను ప్రకారము ఉత్తర్వులు జారీచేయవలసినదిగా విజ్ఞాపించెను. ఈ యుత్తర్వు జారీచేయుటకు గల కారణమును యీ క్రిందికిగా వేర్కొనెను. ఈ జెండాలు నెలకొల్పబడిన ప్రదేశములకు దుండగింపులు, దురాత్ములువచ్చి దౌర్జన్యములు చేయగలరనియు అట్టి దౌర్జన్యమును దుర్మయములను వారు చేసినచో కాంతి పరిపాలనాధికారమునకు బాధ్యులైన అధికారులు అట్టి దుర్మయములను దౌర్జన్యములను గమనించు రను ఊహతో సదరు దుండగింపు అట్టి పనులు చేయుట కవకాశమున్నదనియు అందువల్ల ప్రజాశాంతి భంగం కలుగజేయుట మి జెండాలు తీసివేయుట అవసరమనియు ఒక కారణమును వేర్కొనిరి. అందు మీదట పై రీతిగానే జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారు ఎక్స్ పార్ట్ ఉత్తర్వు జారీచేసిరి.

ఉత్తర్వు తొలగించుటకై పిటిషను

సదరు ఉత్తర్వు యీ పిటిషనుకును ఇంకొక ఆయిను గురికిని ప్రజాసామాన్యమునకు ఉద్దేశించి జారీ చేయబడినది. జూన్ 16 వ తేదీన యీ పిటిషనుకు సదరు ఉత్తర్వును రద్దు చేయవలసినదిగా ధరభాన్తు దాఖలు చేసెను. ఆ ధరభాన్తులో యీ క్రింది వాదనలు చేయబడినవి. ఉత్తర్వులో వేర్కొనబడిన సమాధాన పేరులను ఆసత్యములనియు, వ్యాజ్యములకు మైనవి కావనియు, జరుపబడిన చర్యలు సమర్థించదగినవి కావనియు, పిటిషనుకు యింటిమీద నున్న జెండా గత పెట్టుకొనుటకు డియి ఉన్నదనియు, తన యింటిమీద గాని తదితరల యింటిమీద గాని జెండా ఉండిన కారణము వల్ల దుండగింపునకు దౌర్జన్యములు ఆశ్రయములు జరిపియుండలేదనియు యీ ఉత్తర్వు అవసరమని సమర్థించదగిన ప్రజాశాంతి భంగకారకమేమియు వెంటనే గాని ఎప్పుటికైననుగాని లేదనియు, ప్రజాసామాన్యమునకు యీ ఉత్తర్వు వర్తింపజేయవలసినదిగా ఉత్తర్వు వ్యాజ్యములకు చెల్ల నేరదనియు ప్రజాసమావేశములను జరుగజేయు దుండగింపు తరుచుగా విచ్చేయుచుండట్టియు పాఠశాల స్వగృహములమీద కూడ జెండాలు నిషేధించుట కియ్య ఉద్దేశించబడుటవల్ల చెల్ల నేరదనియు పిటిషనుకు వాదించియుండెను.

144 సెక్షనులో నిర్దేశించబడిన ప్రకారము మేజిస్ట్రేటు గారు సాక్ష్య విచారణ పట్టిరి. పిటిషనుకు తరఫున 11 మంది సాక్షులను పాలీసువారి తరఫున ముగ్గురు సాక్షులను విచారించబడిరి. పాలీసు ఆఫీసరు తొడరు సాక్ష్య మిచ్చియుండలేదు. జూన్ 14 తేదీన సబు మేజిస్ట్రేటుగారికి ఒకంగబడిన ఏ సమావేశముపట్టి సబు మేజిస్ట్రేటుగారు యీ ఉత్తర్వును జారీచేసియుండిరి ఆ సమావేశము గల పత్రముయొక్క నకలును యీ పిటిషనుకు సబు మేజిస్ట్రేటుగారు చూపించకపోవుట ఆశ్రయముని నేను చెప్పవలసియున్నది. ఈ 144 సెక్షను ప్రకారము జరుగవలసిన వ్యవహారము తీరికగా విచారణాపద్ధతిని జరుగవలయును. ఇందుకు ప్రమాణము (అఫీడ్) 31 వాల్యూము 16 పుటలో ముఖ్యసాక్షి అయ్యెను. ఎదిరి తంకమ్మకు వ్యాజ్యముచేసి తీర్పు) అట్టి వ్యాజ్యనిర్ణయములు యీ హైకోర్టువారి రివిజనుకు లోబడి యుండగలవు.

ఏ సమావేశమున అనుసరించి సదరు ఉత్తర్వు జారీచేయబడినో తెలిసికొనుటకు యీ పిటిషనుకు సాక్షులకు, అట్టి సమావేశమున పిటిషనుకు విశదపరచిన తప్ప సదరు సమావేశము అబద్ధమనిగాని అసంతృప్తికరమనిగాని పిటిషనుకు బుజ్జు చేయబడుట, పిటిషనుకు తరఫున వాదించిన ఆడ్యోకేటునకు సదరు సమావేశము సత్యముయొక్క ఆపలు లభింపజేయబడినది. సాక్ష్య పునర్విచారణచేసిన పిమ్మట కూడ మేజిస్ట్రేటు సదరు ఉత్తర్వును తొలగించుటకు నిరాకరించెను.

అందువల్ల యీ పిటిషను దాఖలు చేయబడినది.

హైకోర్టువారి కర్తవ్యము

ఈ హైకోర్టువారికి విధియేమిట:— క్రిందికోర్టు తీర్పు ఎంతవరకు నిష్కర్మమో వ్యాజ్యమైనదో నిర్ణయించి అవసరమైనరీతిగా ఉత్తర్వును సంగ్రహింపవలెను. రివిజను కోర్టుయొక్క అధికారము 489 సెక్షనులో నివరింపబడియున్నది. ఆ సెక్షనులో నివరింపబడిన అధికారధర్మము బాహ్యముగా నున్నది. అట్టి బాహ్యమున అధికారవ్యాప్తిని తగ్గించుట కెట్టి తీర్పు ప్రమాణములను ఆశ్రయమునకు. బొంబాయి హైకోర్టు తీర్పు 28 వాల్యూములో 5 మొదలు 33 పుటలలో వ్యాజ్యము 20 లా యీ జెండ్లనుగా రొసంగిన తీర్పులోని వాక్యములను నేను అనుసరించుచున్నాను. ఆ వ్యాజ్యముర్తి గారు ఇంకొక ఆంగ్లము వ్యాజ్యముర్తి వాక్యములను సూచించియుచు నిట్లు వ్రాసెను:— “హైకోర్టువారి కొసంగబడిన యీ నిబంధన నిర్ణయాధికారము కేవలము యీ హైకోర్టువారి యిష్టాను

సారము చలాయించదగినది యున్నది. ప్రతికేసులోను గల ఆయాసంగతి సందర్భములన్నింటి విషయములలోను హైకోర్టువారి విచారణాధికారము చలాయించుట కధికారులై యున్నారు. కాని వేర్వేరు కేసులలో వేర్వేరు భేదములములకు పరిస్థితులను హైకోర్టు వారు ప్రత్యేకించి గమనించవలెను. కాబట్టి హైకోర్టువారికి యిచ్చే విచారణాధికారమును ఏదే సందర్భములలోనూ ప్రతికేసు చలాయించవలయునో నిర్ణయించి నిర్ణయించేయెడల అది యిచ్చే హైకోర్టువారికి నుండవలెను. కనుక ఆ యిచ్చే హైకోర్టువారికి చలాయించవలసిన కేసు సందర్భములను నిర్ణయించి సదరు యిచ్చే హైకోర్టువారికి సర్దుబాటు మొగ్గుపడదని నానుటకు నేను నొక్కి విశ్వాసించుచున్నాను. ఈ అధికార మేయే కేసు సందర్భములలో చలాయించవలయునో నిర్ణయించుచు ఒక్కొక్క హైకోర్టు వ్యాజ్యముర్తి తన తీర్పులను అనంతర వ్యాజ్యముర్తుల విచారణాధికారవ్యాప్తిని బంధించుటకై ఒకంగబడినది. వ్యాజ్యముర్తి రీత్యా వ్యాజ్యముర్తి కొసంగబడిన యీ యిచ్చే విచారణాధికారము వ్యాజ్యముర్తి కొసంగబడు సామాన్య విచారణాధికారమునంటిదే యుటవల్ల సదరు విచారణాధికార వ్యాప్తిని ప్రత్యేక పరిస్థితులకు మాత్రమే వర్తింపజేసి ముఖ్యంపజేయుట యుక్తముకాదు. ఆయా కేసుల సందర్భావసరములను బట్టి సదరు అధికారమును స్యాముగా చలాయించుటకు హైకోర్టువారు స్వతంత్రులై యుండవలెను.”

సామాన్య ప్రపంచ జ్ఞానము

సామాన్య ప్రపంచ జ్ఞానమును గూర్చి నేను యీ వ్యాజ్యములో ప్రస్తావించుటకు సామాన్య విజ్ఞానమును గూర్చి క్రింది హైకోర్టు వారి ఆయాసానికాధికార ప్రజాశాంతికి బాధ్యులై యుండుటవల్ల సదరు క్రింది హైకోర్టువారు బయలుపాగాని, నిజపరిస్థితులను పరిశీలించుటగాని యీ హైకోర్టువారు 144 సెక్షనుకు సంబంధించిన, తమ తీర్పు నిర్ణయములను వర్తింపజేయుట స్యాముగా నుండునా లేదా యీ విషయము మాట్లాడుచు హైకోర్టువారి ఆడ్యోకేటుజనరలుగారు సామాన్య ప్రపంచ జ్ఞానము విషయమును పలుమారు ప్రస్తావించిరి. ఈ వాదనలో గల వ్యాజ్యములకు విషయముకట్టి కలదు. ఈ 144 సెక్షను ప్రకారము అలంబించబడిన చర్యలకు అవసరము ఉన్నదని యీ హైకోర్టువారి యెడల సత్యమునైన ఆధార ప్రమాణములవల్ల బుజ్జుచేయబడినప్పుడు, సదరు ఉత్తర్వును యొక్క ఉద్దేశమును గూర్చియు, సదరు ఉత్తర్వు నివారణమునకై జరుపబడిన చర్యల ఆవశ్యకతను గూర్చియు స్థానికాధికారుల సంగిన యభిప్రాయములకు యీ హైకోర్టువారు తమ విచారణాధికారమును చలాయించు సందర్భములో తప్పక గౌరవించవలెను. కాని, అట్టి బుజ్జుప్రమాణములు సామ్యోధారముల తేని సందర్భములో నుండవలె యీ హైకోర్టువారు మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పును తిరస్కరించవలెను. మేజిస్ట్రేటుగారు కల వని చెప్పిన ఉత్తర్వులకు పరిస్థితులు అచట కలవని మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పినంతమాత్రమున వారి ఉత్తర్వును యీ హైకోర్టువారు తిరస్కరించవలెను. అట్లు చేసినయెడల యీ హైకోర్టువారు తమ విచారణాధికారములను పూర్తిగా పరిత్యజించి క్రింది హైకోర్టువారి చేతులలో బెట్టినట్లును. ఇట్టి విచారణాధికార పరిత్యాగము వల్ల రాకుండ ప్రజాశాంతికి మరింత భంగము వాటిల్లగలదు. అరీతిగా యీ హైకోర్టువారు తీర్పును కలగజేసికొని తమ విచారణాధికారమును చలాయించియుండునట్లుగా తొలగించుట లేకములకలవు. కాబట్టి మేజిస్ట్రేటుగారి ఉత్తర్వులో వేర్కొనబడిన కారణములు నిరాధారములనియు, వ్యాజ్యమాత్రములకు అసంతృప్తికరములనియు, ప్రజలపై బాధించేయబడిన సదరు 144 సెక్షను ప్రయోగమునకై విధింపబడిన చర్యలను సదరు ఉత్తర్వు ఉల్లంఘించియున్నట్లుగా రుజువునయెడలగాని, యీ హైకోర్టువారు తప్పక తీర్పును కలగజేసికొనవలసి యున్నది.

144 సెక్షను అధికారపరిమితి

రెడవ భాగమునే మొదలు వివరించెదము. మేజిస్ట్రేటు ఉత్తర్వులోని రెండుభాగములలో ఒక భాగము ప్రత్యేకించి 5 గల వ్యక్తుల మధ్యే నివరించినది. రెండవ భాగము ప్రజాసామాన్యమునకు వర్తింపజేయబడినది. 144 సెక్షనులోని 8 వ క్లాజులో విస్తృతముగా వివరించబడిన వరకునకే యీ ఉత్తర్వు తీర్పునుగా నున్నది. ప్రజలకు ప్రదేశమునకు తరుచు వచ్చుచు పోవుచున్నయెడల సదరు ఉత్తర్వు ప్రజాసామాన్యమునకు వర్తింపజేయవచ్చును అని సదరు వరకులో నున్నది. ఏ ప్రదేశమునకు యీనిషేధపు టుత్తర్వు వర్తింపనో ఆ ప్రదేశమును వేర్కొనవలెను. సదరు నిషేధపు టుత్తర్వును జారీచేసిన కాలముందు జన సామాన్యము ఆ ప్రదేశమునకు తరచు వచ్చుచు పోవుచుండవలెను. అట్టి సందర్భములోనే ప్రజాసామాన్యమునకు యీనిషేధపు టుత్తర్వును వర్తింపజేయవచ్చును. సునిర్దేశములేకుండా ఉత్తర్వు జారీచేయ వలెను. అట్టి ప్రదేశము బహిరంగ ప్రదేశము కావచ్చును. అట్టి ప్రదేశములో జనులు సమావేశమగుటకు

కవులు పోవుచుండుటకు నానాసాహిత్యమునకు ముఖ్యముండ
వచ్చును. కాని, పద్య ప్రశంస జనసాహిత్యమునకు వేరువేరు
అవకాశములు కలదిగా నిరూపించవలయును. కాబట్టి పాతల
స్వగృహములలోనికి జనసాహిత్యమునకు వేరువేరు పోయి
జెందాలు ప్రశంసించుటకు సేవేధించ వలెను. అని లేకు
చున్నది. ఎందుకంటే నవగా:- పాతల స్వగృహములలో
జెందాలను నెలకొల్పేదవారు అయింటి యజమానులై యుం
డరు. లేదా అయింటిలో కాపురమున్నవారై యుండును.
ఇంకొకకారణమేమనగా:- లోకుల ఇండ్లలోనికి జనసాహిత్యము
సత్వగృహముగా వచ్చుచు పోవుచుండుట కలగదు. కాబట్టి
స్వగృహములలో నివసించి స్వగృహమునకు నాడుకొనుచున్నవా
రందరను బహిరంగమైన సామాన్యప్రజా భావించి నిర్వచించి
ఈ 144 నెక్కులలో నూచింపబడిన ప్రజాసాహిత్య విధియే
యని యర్థము చెప్పుట కేవలము అపభ్రష్టప్రయోగమున, అక్ర
మాన్యమును నడుచున్నది. ఈవిధముగా ఇండ్లలోకాపురము
న్నవారు కూడ జనసాహిత్యముగా అన్వయింపబడి రనటకు
ప్రమాదతార్కాణ మొక్కటియును నాకు కనబరచబడియుండ
లేదు. మైన నేను తెప్పిన సభాసభ్యులకు లేకుండగానే ప్రజాసాహ
ిత్యమునకు యాద్యేంపబడిన పద్య ఉత్తమపు చెల్లగలదని
అద్యోక్తులు జనరలుగారు వాదించుటకు యత్నించిరి. కాని,
స్వాధికారములలోని వాక్యములు ఈ వాదనకు ప్రత్యక్ష
విరుద్ధముగానున్నవని నాదృశిప్రాయము. ఆయన తనవాదనకు
సాదృశ్యముగా పేర్కొనినప్రమాద మొక్కటి కలదు, (ఇండియా
కేసుల తీర్పులు 20 వాల్యూము 6 పుట మొదలు 70 పుటల
రకు చూడవలెను). ఇది యీ వాదనకు తగినప్రమాదముగా
లేదు. ఆ తీర్పు యీ కోర్టువారికి ప్రమాదము కాబాలదు,
చర్యలోనున్న కేసుయొక్క కది సమాధాన మియ్యబాలదు,
కాబట్టి, ప్రజాసాహిత్యమునకు ప్రసర్తించజేయు సందేహించిట్టి
పద్య ఉత్తమపులోని భాగము దురభిప్రాయపూరిత నునియు
త్రోసివేయవలయుననియు నేను నిర్ణయింపవలసియున్నది.

ప్రజాసాహిత్యములగు జెందాలు
సేవేధించుట నవమా?

ఈ విజ్ఞానమునకు పద్య ఉత్తమ పరిచింపజేయవలెనని
విజ్ఞానము తెలియజేయు ఆదేశము నేనగా:- మేజస్ట్రేటుకు
జమగలదిన సంజాయిషీవరములను బట్టి ప్రజాసాహిత్య ఉప
ప్రసాహములకు కలవని యూహించుటకు తగిన ఆధారము లే
దనియు, అందుచేత పద్య ఉత్తమపు సమర్థించుట కవకాశము
లేదనియు ఆదేశింపబడుచున్నది. జరిగిన సందర్భములను పరు
సగా గమనించినయెడల ఒక్కవిషయము తెలియుచున్నది.
విజ్ఞానము తన యింటివివాద నున్న జెందాను తీసివేయుటకు
నొండుట నిరాకరించినందున యీ సంగతి తెలిసి జెందాలు
తీసివేయబడినయొద్దనుకూడ తిరిగి జెందాలు ప్రశంసించుటకు
టచేత పోలీసువారు-తాము అధికార సూక్ష్మల మని యెంచు
ట జూచి మేజస్ట్రేటు గారు తమ ఉత్త
మపు జారీ చేసిరి ని తెలియుచున్నది.
కాని మేజస్ట్రేటుగారు తమ ఉత్తమ జారీచేయుటకు గలకా
రణమును ఉత్తమపులో ఇంకొకరిగా పేర్కొనిరి. జెందాలను
ప్రశంసించిన యెడల దుర్భాగ్యులు దుండగిండునట్టి గృహములను
హింసించుట కవకాశము కలదనియు ప్రజాసాహిత్య సంకల్పణాధి
కారులు తమ దురాగతములను గమనించరనెడి భ్రమతో పద్య
దుర్భాగ్యుల దుర్భాగ్యములను చేయుదురనియు ఉత్తమపులో
పేర్కొనిరి. ఈవిషయమై విజ్ఞానము తరపున దీర్ఘవాదన
చేయబడినది. అట్టిదురాగతములకు నిజముగా రాజమండ్రో
సందర్భావకాశము లేర్పడియున్నది.
యెడల, జెందాలు నెలకొల్పి
జరుగు పాపములకు కావలసిన సంక్షేపమును
మేజస్ట్రేటుకు జమగలదును. అట్లుచేయుటకు
దుర్భాగ్యులకు దుర్భాగ్యులకు ప్రాత్యహ మునుగలదు న్యాయ
యజ్ఞులై న్యాయునిచు పాపములకు స్వాతంత్ర్య నిరీక్షకు
కల్పించువాడు. ఎవరిపక్షమున అద్యోక్తులు జనరలుగారు
వాదించుచు ఇందులకు సమాధానమొసంగిరి. వాద్యులపక్షమున
న పనులనుకూడా (ప్రజాసాహిత్య కవచమైనప్పుడు) నిరోధించు
నదియే యున్నది. దుర్భాగ్యులను దుర్భాగ్యులను అరికట్టి నందిం
చుటకు తగినంత అంగములను సాధనసంపత్తి అధికారులకేము
లో లేనప్పుడు, దుర్భాగ్యుల బాధలనుండి ప్రజలను కాపాడు
టకై ఉద్దేశకారణములను జెందాలను సేవేధించుట యుక్త
మేయనును. అయితే ప్రజాసాహిత్య సేవేధకారకై ఏయే సం
దర్భములలో ఎంతెంతవరకు న్యాయసమర్థమైన చర్యలను
కూడ నిరోధించదగును అను విషయమై శుక్కు నాకాగృహములు
చేయుటవల్ల లాభములేదనినాదృశిప్రాయము. ఎందువల్లననగా
పతాకప్రతిష్ఠిత భవనములపైకి దుర్భాగ్యులను దుర్భాగ్యులను
నందిత్రిచ్చెదరవలయును నిరూపించుటకు సాత్వముచేయు
లేదనయే నేను తీర్మానించుచున్నాను.

అపాయభీతి

సాత్వమును నేను బాగ్రత్తగా పరిశీలించినాను. అట్టి
ప్రజాసాహిత్యము నేను నిజముగా నుండియున్న యెడల అసంగ
తేలికైన పోలీసు ఉద్యోగి యొక్క జైను సాక్షి బోధనలోని

కేసు- సాత్వ విద్యుత్తులను శ్రద్ధవహించక పోవుట చాలా
చిరముగా నున్నది. 1921 సంవత్సరము నుండియు పద్య జెందా
తన యింట్లో ఉండవని విజ్ఞానమునకు చెప్పుచున్నాడు. దుర్భాగ్య
లగాని దుర్భాగ్యులగాని తనకట్టి హామీయు చేయించుటలేదని
యొ చెప్పుచున్నాడు. జూను 14 లేదని పోలీసువారు తన
యింటికివచ్చి జెందా తీసివేయుమని కోరినయొ తానంగుటకు
నిరాకరించినయొ దరిమిలాను ఉత్తమపు చేయబడిన పిచ్చుట
తీసివేయబడినయొ విజ్ఞానమునకు చెప్పుచున్నాడు. విజ్ఞానమునకు
తరపు 2వ సాక్షి దాక్తరు ఇతనికికూడ సేవేధపు బుత్తర్గు
వారి చేయబడినది. ఇతడు, యూరోపు ఖండములను ప్రవృత్తి పరు
డములను సహించి యుండెను. ఇతడు ఇండియాను
మెడికలు సర్వీసులో గత విరోధా సంగ్రామ
సమయమున తాత్కాలికముగా కాపైకు పదవిలో పనిచేసెను.
ఇతని ఇంటియందుగాని, ఇతని వైద్యశాలయందుగాని జెందా
లేదనియు అందువల్ల ఇతనిపద్ద జెందా లేనేలేదనియు చెప్పె
ను. విజ్ఞానము తరపు 3వ సాక్షి నిషేధపుట తరపు జూచేయ
బడిన వారిలో నీతని సోపరు డిటెడు. 18 లేద సాయంకాలము
6 గంటలకు 8వద్దపాతీసులు 8 మంది లాటిలు, వెదురుకర్ర
లతో ఇతని యింటికి వచ్చినయొ అదిగరకు అయిదారుమన
ముల నుండియు అతనియింటివివాద జెందా యుండవనియు,
అతనిని పద్య పోలీసులు బెదిరించి జెందాపైకెక్కి జెందాను
లాగి విరగగొట్టి వెళ్లినయొ, అజెందా ఉండినందు వల్ల మరె
వ్వరును తమకు హామీచేసి యుండలేదనియు జెప్పెను. విజ్ఞానము
తరపు 4 మొదలు 9 వ సాక్షివరకును ఇదేరీతిగా సాత్వముచిప్పిరి.

తమ ఇండ్లవివాదమును జెందాను పోలీసులు జూను
18 లేదని ఉండలాగిరనియు పద్య
జెందాలు ఉండియున్నందువల్ల దుర్భాగ్యులను దుర్భాగ్యులను
అదిగరకు తమకట్టి హామీయు కలగజేయుండలేదనియు చె
ప్పిరి. విజ్ఞానము తరపు 10 వ సాక్షి స్థాంతులనుకూడతమ జూ
ను 18 లేదని పోలీసువారు జెందాలను ఉండలాగవండగా తా
నొక అరుగువివాద నిలువబడి యింటినియు పోలీసువారు
తమ లాటితో కొట్టినయొ ఆ దెబ్బలకు తాను వైద్యునికితప్ప
కూడ పొందియుండవనియు చెప్పెను.

నిష్ప్రయోజనమైన సాత్వము

కవులకు విజ్ఞానము తరపున ముగ్గురు సాత్వముచిప్పిరి.
కవులకు విజ్ఞానము తరపు 1 వ సాక్షి 144 నెక్కు ప్రకారము
ఉత్తమపు జారీచేయబడిన పిచ్చుట చేయబడుటకు పూర్వము జరి
గిన సంగతులనుబట్టి తమకుగా సాత్వముచిప్పెను. జూను 14లే
దని పద్య ఉత్తమపు తెలియజేయు ప్రకటనలనుబట్టిచేయు
చుండగా తాను వింటిని చెప్పెను. అటువలూచేయబడిన
పిచ్చుట జెందాల నెవరును తీయలేదని చెప్పెను. కాని యిం
కొక సందర్భములో మట్లాడును, టుటునూ చేయబడిన
పిచ్చుట వాటి సాయంకాలము తాను జెందాల నెక్కడను
చూచియుండలేదని చెప్పెను. కొంగ్రెను నాయకులు అరెస్టు
చేయబడినప్పుడెల్లను హర్తారములు జరుగుటవల్ల కూలీలు అనే
కులు తిండిలేక మాడుచుండినయొ వరకు హర్తారములు జరు
గుటవల్ల వారు కోపోద్దేవు లగుచుండినయొ హర్తారములకును
యీ జెందాలకును సంబంధము కలదని ఎంచి యీ కూలీలు
జెందాలు గల భవనములకు హామీ కలగజేయగలరని యీ సాక్షి
నిరూపించుటకు యత్నించెను. ఈ విషయమై ఇక నొసంగిన
సాత్వమును విగిలిన యిద్దరు సాత్వలోసంగిన సాత్వమును
అసంబంధమై సమన్వయపూర్వమై వర్ణనయ్యెను. ఈ జెందా
లు ఉండుటవల్లనే హర్తారములు జరుగుచుండినవనియు దుర్భా
గ్యులు మాడుచుచున్నవనియు పోలీసువారు యీ జెందాలను
ఉండలాగనియెడల తామే ఉండలాగెదమనియు కొందరు కూ
లీలు అరచుచుండరని సాత్వములో నొక సందర్భముందు
చెప్పెను. కాని, ఇంకొకసందర్భములో యీరీతిగా చెప్పెను.
అలాగన కేసుల వేసినవారిలో నెవరిని తాను ఎరుగననియు,
నాకు ఏమలకావో చెప్పజాలననియు చెప్పెను. కాబట్టి
జెందాలవల్ల గాని హర్తారముల వల్ల గాని
రాజమహేంద్రవరములో లాటిలు ఏమియు
జరిగియుండని సందర్భములో ప్రతిగా నిచ్చెడి సాత్వము
నిర్దోషము. నిద్రపయోగకరము. నిష్ప్రయోజనకరము. కవుం
డు విజ్ఞానము తరపు 2 వ సాక్షి ఒక మహావైద్యుడు
ఇతడు దుకాణాదాడు. ఏమెల నెల నుండియు యీ జెందా
లను తాను చూచుచుండినయొ, అజెందాలకును దుండగిండు
నల్ల కలగ గల దొర్లవల్లలకును సంబంధము కలదని యీ
హింనుటకు ఒక్క కారణము కలదనియు, అదేమనగా నొక
నాడు తన దుకాణమున వెదురుగా నుండిన మడిగవాండు
కొందరు కలరనియు, స్వరాజ్యము
వచ్చుట వల్ల దుకాణము తీరిగా మూయబడు
చుండేయెడల తాము దుకాణములను లాటి చేయుదుమని
చెప్పియుండిరి. అందువివాద వారిని తాను చివాట్లు పెట్టితి
ననియు, నిజముగా జెందాలుండట వల్ల లాటిలు వెదురుకు
తానెరుగననియు ప్రమాదముచేసి చెప్పెను. అరీతిగా పల్కి
యుండిన మడిగి గవాండు కేరొక్కటియొనను తాను చెప్ప
బలననెను.

జెందాలు తీసివేయుటకు నిజమైన కారణము
విజ్ఞానము చూచుచుండిన వారిలో యీమాదిగ
వారు కూడా ఉండిరి. కవులకు విజ్ఞానము తరపు
తరపు 3 వ సాక్షి హామీచేయబడినయొ. ఇతనిని పూర్వనా సా
త్వము. కాబట్టి యీ జెందాలను ఉండలాగవలెను గల నిజమైన
కారణము ఇతని సాత్వమునల్ల తెలియుచున్నది. మేజస్ట్రేటు
టటు దుర్భాగ్యులు దుర్భాగ్యులు అని వర్ణించి అటువలూట తిం
డికేక అకలిగొన్న పోలీసులకు అని వర్ణించిన దుండగిండు
లాటిలు చేయబడిన నేర్పాతులను పరబల బండగన, యీ
తని నాన్వయించు కన్పించుచున్నది. ఈ జెందా యొక్క
అంతిమార్థము విజ్ఞానమునకు అసంగియైతడు చర్యము చెప్పుచు
న్నాడు.

ఈ అన్వయము సులభ గ్రహ్యముగానే యున్నది. కాని
మేజస్ట్రేటు ఉత్తమపు అందుచేత జారీచేయబడి యుండలేను.
ఇప్పుడీకేసులో ఉన్న కార్మికులను పత్రములను ఆధార
ముగా గాకొని వాదించవలసియుండిన అన్వయజనకముగారు
యీ జెందాలు విప్లవద్యులు చిహ్నములే యటవల్ల మేజ
స్ట్రేటు ఉత్తమపు సమర్థించదగినదేయని వాదించబాలకపోయిరి.
కాబట్టి యీ సాక్షి యొక్క సాత్వము నంతను
పర్యావృత్తికించినయెడల మేజస్ట్రేటు గారి ఉత్తమపు
సందు చేర్చవలసిన అపాయభీతికి నిజముగా అవకాశము లేక
యుండవని తెలియుచున్నది.

తీర్పు

మేజస్ట్రేటు సమక్షమున నొసంగబడిన సాత్వమును
బట్టి పద్యకలగ గల అపాయము చూచుచు విజ్ఞానమునకు విలు
కలదని యుజ్జవలెను. కనుక విజ్ఞానము వివాద జారీచేయ
బడిన ఉత్తమపు అక్రమమైనది. కాబట్టి పర్యవసాన మేమనగా,
విజ్ఞానమునకు గూర్చియు ప్రజాసాహిత్యమును గూర్చియు
జూను 14 వ లేదని మేజస్ట్రేటు జారీ చేసి
యుండిన ఉత్తమపు రద్దుచేయవలెనని. ఈనెల 14 లేదనాటికి
మేజస్ట్రేటుగారి ఉత్తమపులోని గడువు పూర్తియగును గనుకను
పద్య ఉత్తమపు యీనెల 14 లేదనాటికి అంతరించును గనుకను
యీ తీర్పునల్ల రాజమహేంద్రవరములో కాంతి కెట్టి ప్రతిబం
ధకమున కలగజాలను.

ఈ విజ్ఞానము విజ్ఞానము, విజ్ఞానము తరపున టి. ఆర్.
రామచంద్రయ్యగారును, పి. వల్లభాచార్యగారును టి. వి.
శ్రీనివాసాచార్యగారును హాజరై వాదించిరి. గవర్నరుమెంటు
తరపున పి. యస్. గణపతిగారి సహాయముతో అన్వయజే
జనరలుగారు వాదించిరి.

ఏలూరునందు 144 నెక్కు

(స్వకీయవిలేఖరి)

నరసింహు నెలవరకు ఉండవలెనని

పోలీసువారు కోరుట

ఏలూరు, ఆగస్టు 14:- ఏలూరునందును ఏలూరు తా
లూకాలోను క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడ్ 144 నెక్కును క్రింద
ఉత్తమపులు గత జూను 24 లేదనండి రెండు నెలవరకు అను
లలోనందున ప్రకటింపబడినది. ఈ యుత్తమపులు యీ
నెల 24 లేదతో అంతమును. కావున ఈ నెల 24 లేదనండి
రెండునెలవరకు అనులలోనుండునని ప్రకటింపబడినది. ఈ
యుత్తమపులు ఈనెల 24 లేదతో అంతమును కావున ఈనెల
24 లేదనండి నుండి రెండునెలవరకును ప్రాయత్నపులు
అనులలోనుండునట్లు చేయుటకు అంగీకరించవలెనని యిచ్చటి
పోలీసువారు మద్రాసు ప్రభుత్వము వారికి గ్రాసిరి. మద్రాసు
ప్రభుత్వమువారు రెండలంగీకరించుచు 144 నెక్కును క్రింద ఆర్డరు
రాబోవు అక్టోబరునెల 14 లేదనరకును అనులనుండునట్లు.

సత్యాగ్రహముల ఆస్తి జప్తుచేయుట

ఏలూరు శివరమునందును సత్యాగ్రహద్యమమునందు
పనిచేసి తాడిచెట్ల మ్యూను సరికిండులకై ఒకటిన్నర సం
వత్సరముల శిక్షయు రూ. 500 లు జాల్మానాయను విధింపబ
డిన శ్రీయత సద్దపట్ల మాడిక్యాలరావుచౌదరిగారి పరాష్ఠిని
కొవ్వలలో జప్తుచేసి తెచ్చి నిన్న యిచ్చట తానాకా పోలీసు
స్టేషనులో వేయబడినది. ఆ యిచ్చటి భావరాజు వెంకట్రా
మయ్యగారు ఒక ఓర్వీయ రూ. 2 లకును ప్రతిక్షేప కొండల
రావుగారు రూ. 24 లకు ఒక పట్టించుచును, డి. నాగయ్య
గారు రూ. 5-10 లకు ఒక పట్టించుచు నెలము వేయగా
కొనివారు. ఇందు తక్కిన ఆస్తి వేయబడుచున్నది.

చాటపర్రు కార్మికులను సత్యాగ్రహ స్థలంబోను
అయిన శ్రీయత మంగంటి సీతారామరాజుగారి తరపున రూ.
500 లు జాల్మానాయను వారి బంధువులచే చెల్లించబడినది
యొ, ప్రభుత్వము వారు కలగజేయబడినది. సత్యాగ్రహద్యమమున చేరి
నేడు శిక్ష నుభవించుచున్న కళిందాటి న బుయ్యగారికి విధిం
చిన రూ. 200 లు జరిమానాయను కూడ వారి వినకండిగా
రీచే చెల్లించబడినది తెలియుచున్నది.

ప్రీతి సభలో ఖద్దరును గూర్చి మీరాబాయిగారి యువన్యాసము

ఖద్దరు ప్రచారమునకై సంఘము చేయుచు నిన్ను మరచి పుట్టిన మీరాబాయి(విన్ స్టెడ్) గారు నిన్న సాయంత్రము ప్రీతి సభలో సంఘమువారి యాజమాన్యమున తిరువల్లి క్లబ్బిలో ప్రీతి సభయందు పాల్గొనిరి. ఆపన్యాసమునందలి సారాంశము నిక్కింద నివృత్తుచున్నాము.

హిందూ దేశవత్సవ శరీరము యశాన్వితము

“నేను ఖద్దరు ప్రచారమునకై యిప్పటికి వచ్చితిని. ఇంగ్లీషువారు హిందూ దేశమునకు వచ్చినపుడు మొట్టమొదట వారు మదరాసులోనే నివాస మేర్పరచుకొనిరి. అందుచే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధ విధానమునకు లొబడిన ప్రదేశములలో గూడ మొట్టమొదటికి మదరాసునే నాటినుండి యిప్పటివరకే బీజరిగినదో మీకు తెలియజేయవలెను. ఆకాలమున హిందూ దేశము చేతిపరిద్యారా విక్రీ-లి నున్న తమైన బట్టలను తయారుచేయుచుండెను. ఇంగ్లీషువారు తమ దేశములో వారిని ధరించుచుండెడివారు. హిందూ దేశపు బట్టలు విక్రీ-లి యందమైనవిగా నుండుటచే వారిని ధరించుట వారి కొక విలాసమై పోయినది. ఇంతయు చూచి ఇంగ్లండు దేశపు పనివాండ్లు భయపడి పోయిరి. మనసంగతి యేమి కావలయును? మన ప్రస్తుత శరీరము గతి యేమి కావలయును? అని వారాలోచించుకొనడొకరి. ఈ బట్టలనుగూడ (హిందూ దేశమునుండి) నిలిపివేయవలయునని యుక్తపోయినవో ఇంగ్లాండు దేశము పని నున్న యగనరియు, వెంటనే బ్రిటిష్ ప్రజల ప్రభుత్వమువారిలో విన్నవించుకొనిరి.

హిందూ దేశపు బట్టలు ఇంగ్లాండుకు రాకుండ జేసినవిధము

ఇంగ్లీషువారి ప్రభుత్వము స్వరాజ్య ప్రభుత్వము. అది ప్రజలకు బాధ్యతవహించి యుండెను. అందుచే ప్రభుత్వము వారి విజ్ఞప్తులన్నిటిని గమనించి వెంటనే హిందూ దేశపు బట్టలపై పన్నులు విధించుట కారంభించిరి. అబట్టలను ధరించిన ఇంగ్లీషువారిగూడ విపరీతముగ పన్నులు విధింపబడెను. ఈ విధముగ వారు హిందూ దేశపు దిగుడుతుల నాపుజేయుటకు ప్రయత్నించిరి. ఈ బట్టలను నిషేధించుటకు నిలకడములేన కాసములు కొన్ని చేసినది. మృతశరీరములపై హిందూ దేశపు వస్త్రములను కప్పగూడదను కాసనముకొటి తీరగతి కాసములను జేరినది. ఏ ఇంగ్లీషు ప్రత్యయము భారతదేశమునుండి వచ్చిన గడ్డను జాత్యుగా ధరించినవో ఆమెకు 20 ల జరిమానా విధింపబడుననునది మరొకటి. దీనినిబట్టి ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యతవహించి యున్నందున అది ప్రజల కెంత ప్రబలముగ పదానుపదనో స్పష్టమగుచున్నది.

హిందూ దేశపు గతియేమి?

కాని హిందూ దేశపు గతియేమి? 200 సంవత్సరములకు మునుపు ఇంగ్లండు దేశ మేనితో నుండెనో నేడు మన మానితో నున్నాము. విను, ఇక్కడ ప్రభుత్వము వారు ఈ దొడ్లలో పడినది హిందూ దేశమును రక్షించుటకు మామగా అపసరకాపనులను అర్థి నెన్నుటకు తయారుచేసి తమ పరీశ్రమను కాపాడుకొనువారి ప్రయత్నములను దృఢపరచుచున్నార. స్వరాజ్యమునకును పరరాజ్యమునకును గల భేద మిదియే. ఈస్టిండియా కంపెనీవారు ఇండియాలో వర్తకము సాగించుకొనుచుండేన కాలమున ఇంగ్లాండులో పారిశ్రామికపరివర్తన మొకటి (ఇండస్ట్రీయల్ రివల్యూషన్) వచ్చినది. ఆవియుం త్రము లులులోనికి వచ్చినది. అందుచే ఇంగ్లీషువారు వెంటనే హిందూ దేశమునుండి వచ్చు వస్త్రములనుగూడ నిలిపివేసి, హిందూ దేశపు ముడి ప్రతినిమాత్రము తెచ్చించుకొనుచు, బట్టలను తయారు చేసికొనుట కారంభించిరి. నాటినుండి హిందూ దేశపు నేటిదన్నట్టి యారంభమయినది. ముడిపప్పులను తాను పంపుచుండుటయు, తయారుపప్పులను తెచ్చుండి దానినెత్తిపై ద్రోయ బడుటయు సంభవించినది. ఆనాడు దీని ఫలితములను హిందూ దేశము పూర్తిగా గ్రహించలేదు. కాని యాసిరి క్రమక్రమముగ హిందూ దేశముయొక్క వివాశమునకు దారిపాపినది. హిందూ దేశమునందలి నిర్భాగ్యదేశము, హిందూ దేశమునందలి నిరుపేద దేశము మరొకటిలేదను నవసరిచ్చినది.

హిందూ దేశము-మిల్లులు

హిందూ దేశము ముఖ్యముగా వ్యవసాయ మే యాధారముగా గలదియనుటకు ఇప్పటి ప్రజలలో నూటికి తొంబదియం ది పట్టుకొన్నాలో నే నివనింతురు. వ్యవసాయమునకు ఏదాదియం తయు పూర్తిగా పనిచేయునలసిన యపసర ముండదు. అందుచే వ్యవసాయపు పనులలోని తీరుబడి సోబాలో గ్రామవాసులు బట్టలను తయారు చేయుచుండువారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో నీ బట్టలపరీశ్రమ నాశనము చేయబడినది. ఇంతటితో యేదాది కారులెల్ల వ్యవసాయదారునికి పనిలేకుండ పోవుటయు, క్రమ క్రమముగ తిండికూడ లేకపోవుటయు సంభవించినది. ఇందు

చేతనే, యీ తిండికరవును, ఈ నిరుద్యోగమును అంతముగ దించుటకు తగిన యుపాయ మేమని గాంధీజీగారు యొక్కటే యిచ్చెను. వెనుకటిప్పు తిని మరల వారికిగల్గించుట యొక్కటే అందుకు సాధనమై యుండెను. ఖాదీయద్వయముయొక్క తత్వ మిదియే. హిందూ దేశపు మిల్లులలో తయారుచేసిన గడ్డల నెందు కుపయోగింపరాదని చాలమంది ప్రశ్నించుచున్నార. కాని యీ మిల్లులు తిండిలేక మాడుచున్న యీ కోట్లకొలది ప్రజలను రక్షించుటకు చాలవు. హిందూ దేశ మన కం తకు ను బట్టలను తయారుచేసియున్నట్లుకు జాతీయమిల్లులను స్థాపించితి మనుకొనుదు. కాని అప్పటికినిగూడ లక్షలకొలదిమంది నిరుద్యోగులై యుండుటతప్పదు. అంతేకాక, ప్రస్తుతము, మిల్లులను స్థాపింపవలయునన్న హిందూ దేశము యంత్రసామగ్రి కై మరల పాశ్చాత్య దేశముల మీదనే యాధారపడవలసి యుండును అందుచే, మిల్లులవ్యాపార బట్టలను తయారుచేయుటకు ప్రయత్నించినవో ఇతరులపై నాధారపడియుండవలసి వచ్చుటయు, అందుచులమున నిష్పన్నములమై పోవుటయు సంభవించును. ఇంతేకాక, మిల్లులను నడుపుటకై పెద్ద పెద్ద పెట్టుబడులను పెట్టువలసినయవసర మొకటికలదు. ఇందున్న, ఏద్యమిని చూచినప్పటికిని హిందూ దేశపు నిరుద్యోగ సమస్యను, నిరుపేద తనపు సమస్యను పరిష్కరించుటకై మిల్లులమీద నాధారపడి యుండుట మంచిదికాదు.

విదేశవస్త్రములను బహిష్కరింపనివారు దేశద్రోహులు

“వెనుక హిందూ దేశపు గృహపరీశ్రమలు దేశమందంతటను సమానముగ విభజింపబడియుండెను. అట్టియే మరల నిప్పుడు హిందూ దేశమునకు గావలసినది. ఖద్దరుమీదనే మన దృష్టిసంకేతము కేంద్రీకరింపవలయునని మహాత్ముడు నొక్కిచెప్పుటలో గల యర్థ మిదియే. నే నీదడుగు కొన్ని మిల్లులను బోయి చూచితిని. అచ్చటి నివసితమైనవేడి, దుమ్ము. అందుచే మిల్లుపని వాండ్లు ఏవ్యాద్రోగముమూలముననో ఆకాలమరణముపాలగుట కూడ సంభవించుచున్నది. కాని ఖద్దరుపరీశ్రమ యట్టిదికాదు. ఆకొగ్గలు, అనందము, సంతృప్తి-ఇవియే దానియోగములు. ఇంక మీ కే బట్టలు కావలయునో, మిల్లు బట్టలలో, ఖద్దరు బట్టలలో, యీ లో చించుకొనుదు ఖద్దరు నే మీరభిమానించెదనీ నేను నమ్ముచున్నాను మీ వ్యవసాయములు మంచివిని నేనెరుగుదును. ప్రస్తుతము హిందూ దేశములో విదేశవస్త్ర బహిష్కారోద్యమమును కొనసాగించుచున్నామని మీరంద రెరుగుదురు. ఇట్లు మనము పూర్తిగా విదేశవస్త్రముల దిగుడుతుల నరికిట్టివేసిననాడు 200 కోట్ల గజముల గడ్డ మనకు తగ్గిపోవును. దీనినిబట్టి ఖద్దరు విషయమున మనము చేయవలసిన పని యెంతయొక్కదానన్నదో తెలియగలదు.

అటుపై నామె ఏకలను చేయుట నూలుపడుకుట మున్నగు పంజరాలను గూర్చి వివరించి చెప్పి మరల తన యువన్యాసము నిట్లు సాగించెను.

దూది యే కుట యు ఏ కులను తయారు చేయుటయు ఖద్దరు పనికి మూలాధారములు. అందుచేత, ఇవిరెండును సరిగానున్నవో గుడ్డకూడ ముంచి తయారుచు. ఇప్పటికిని మీలో చాలమంది విదేశ వస్త్రములనే ధరించుట నాకు చాలవిచారము గల్గించుచున్నది. మీదేశము బానిసయై నిరుపేదదేశలో, దుఃఖదేశలో నుండగూడదని మీరు కోరవలెనని, మీ విదేశవస్త్రములను మీరు దూరముగా పారవేయదు. ఇట్లు విదేశవస్త్రములను బహిష్కరింపనివారు దేశద్రోహులు.

ప్రీతికర్తవ్యము

గాంధీజీ పితృహింస కార్యక్రమమును ప్రత్యేకముగ ప్రీతి కర్తవ్యమై యుండెను. ప్రీతి విదేశవస్త్ర బహిష్కారమును వృద్ధ య పూర్వ కముగ, దౌర్జన్య మే మాత్రమున లేకుండ నిర్వహించుటకు సమర్థులనియు అందుచేతనే విదేశ వస్త్ర బహిష్కార కార్యక్రమము నొక పరిశ్రమైన కర్తవ్యముగా ప్రీతి కర్తవ్యమన్నాననియు ఆయన చెప్పియుండెను. బొంబాయి, కలకత్తా, డిల్లీ మొదలయిన నగరము లన్నిటిలోను ప్రీతి దీక్షతో పితృహింస సాగించుచున్నార. బహు సంఖ్యాకముగ చెరసాలలకు పోవుచున్నార. మదరాసులో పితృహింస సాగదని నాకు కొందరు చెప్పిరి. ప్రస్తుతమున ప్రత్యేకములైన యాటంకము లేవైన నుండవచ్చును కాని మీరు పితృహింస చేయుట ఒక యాదర్శముగ పెట్టుకొనవలయునని నేను కోరుచున్నాను. మనబట్టలను మనము తయారు చేసికొనుచున్న కాలమున విదేశవస్త్రములను రాకుండ జేయవలసిన యవసరముకూడ కలదు. అందుచే ఖద్దరు నిర్మాణ కార్యమునకు పితృహింస గూడ జోడించినవో అప్పుడు కార్యక్రమము పూర్తియగును. మన దారి కష్టములమై యుండవచ్చును. అపాయములతో గూడి యుండవచ్చును. కాని బానిసతనపు బాధలతో సరిపాట్లినప్పుడీ కష్టములెంతో ఈయపాయము లెంతో సాతంత్ర్య ముమూల్గు

ము. దానికై యెంతటి ఖరీదునైన ఇచ్చుటకు మనము సిద్ధుడై యుండవలెను. దేశస్వాతంత్ర్యమునకై జీవితము లర్పించినవో ననియొక గొప్పకాదు. సాధారణ కార్యమే. అందుచే మనమి పితృహింసను ఆవర్యముగ నుంచుకొందు మగాక! లాజీబెట్టులు తలచవచ్చును. అయిన నేమి? వెంటనే ఇప్పుడే పితృహింస జరుపుట మన కసాధ్యమయినవో అందుకు తగినదారి నేర్పరచుట యే మనము చేయవలయును. బొంబాయికలకత్తాలో ప్రీతి పితృహింస సాగించి దేశ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించగా ఒక మదరాసులో మాత్రమే యేమియు లేకుండపోయెనని ఉద్యమ మంతయు ముగిసినవై మదం కు కవతిష్ట రాకుండు గాక. (హిందూ)

పంజాబులో మొత్తము శిక్షలు 4150

లాహోరు, ఆగస్టు 14:—పంజాబురాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రకటించిన ప్రకారము పంజాబులో అరెస్టుయిన వారి సంఖ్య మొత్తము 4150. లాహోరు నగరమే అత్యధిక సంఖ్య 848 మందిని పంజెను. అమృత్సరులో 542, గురజనాల్వాలో 429.

కల్లుదుకాణముయొడుగు జాను 13 వ తేదీని ఒక కనాయివాని కొట్టిన సీరమునకై నల్లకు కాంగ్రెసు వారింటిదలను నేడు మేజిస్ట్రేటుగారు మూడు నెలలనుండి ఒక సంవత్సరము వరకు కఠినశిక్ష విధించిరి. (ఆ. పే.)

బాలభారత సభాసభ్యునిపై కేసు

లాహోరు, ఆగస్టు 12:—హిందూమత చట్టాధికారిని 108 పెక్కును ప్రకారము రూ. 10,000 ఫూచికత్తు కోరగా నిరాకరించి నందున ఒక సంవత్సరము జైలుశిక్ష విధించిరి.

యవలలుగారు, మిలాపు ప్రతికాధిపతి కుకాల్పుందు గారి కుమారుడు పోలీసు జవానుని కొట్టినట్లు కేసు చేయబడెను. తాను బాలభారతసభలో ముఖ్యసభ్యుడగుటచే ఆ సభ పని తగ్గించుట కీ కేసు చేయబడెనని ముద్దాయి అనెను. (ప్రీ. పే.)

డిల్లీలో ఇండ్ల సోదాలు

డిల్లీ, ఆగస్టు 12:—పోలీసువారు నేడు కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమును, ప్రీతి కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయము, మరి పదొండు స్థలములను ఒకేసారి సోదాచేసిరి. కాంగ్రెసు బులెటిన్ పత్రిక దొరికినది గాని, వారికి కావలసిన టైప్ రైట్ యిలు యంత్రము దొంకలేదు. (ప్రీ. పే.)

మధ్యరాష్ట్ర ములందు 14 చోట్ల అటవీ శాసనోల్లంఘనము జరుగుట

పెక్కుండ అరెస్టు

సిర్సి, ఆగస్టు 14:—ఈనగరములో కాక యింకను తాలూకాయందు పదునాల్గుచోట్ల గత సోమవారమునాడు అటవీశాసన నిరోధము జరిగెను. అట్లే సిద్ధాపురమునందు అనేకమంది 50 మంది ప్రీతిలోపహా అటవీశాసనముల నల్లంఘించిరి. కంతా తాలూకాయందు మూడు చోట్ల యిట్లే జరిగెను. సిర్సిలో మొత్తము 19 అరెస్టులు, సిద్ధా పూరులో 18 అరెస్టులు జరిగెను. ఇవిగాక విదుగురు ప్రీతి ముగ్గురు పురుషులు అరెస్టుయి విడుదల కావరిరి.

43 రాజీనామాలు

సిర్సి తాలూకాలో 43 పట్టెర్లు రాజీనామా నిచ్చిరి. కుంటి, అంకోలా, సిద్ధాపూరు తాలూకాలో గూడు పెక్కుండ్లు రాజీనామా నీయ నున్నారని తెలియుచున్నది. విదుతా తాలూకాలో ప్రతివారము ఏదో యొక రోజున అంతటను సత్యాగ్రహ మొనర్చుటకు నిశ్చయించబడెను.

హనుమంతరావుగారు, కాజ్లిగారు, కాకా కర్కానిగుగారు, తిమ్మప్పనాయకుగారు 7 వ తేదీని శిక్ష పూర్తియై నందున విడుదలైరి. (ప్రీ. పే.)

ధారాపురంలో కాంగ్రెసుప్రచారము

ధారాపురం, ఆగ. 14:—నిన్న సాయంత్రం 6 గంటలకు ఒక బహిరంగ సభ జరిగినది. శ్రీయంతనలేతం పిల్లగా రథక్షేత్ర వహించిరి. శ్రీయంత పడివేలు పిల్లగా రుపన్యసించుచు విదేశవస్త్రములను బహిష్కరింప వలసినదనియు వారింటిద్దగా చేరవలసినదనియు పట్టికులను పాపురించిరి.

గ్రామములో ప్రచారము సాగింపవలయు ననియు, కల్లుదుకాణములవద్దను దుకాణముల నేలం పొటలవద్దను పితృహింస జరుపవలయుననియు కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిర్ణయించుకొనిరి. ఇప్పటికి శిఖరములో 60మంది వారింటిద్ద గలరు. (ప్రీ. పే.)

పంజాబుగవర్నరుకు స్త్రీలలేఖ

లూథియానా స్త్రీలను పోలీసులు కొట్టలేదను ప్రభుత్వ ప్రకటన అనంతము

లూథియానా, ఆగస్టు 9:—గత మాసము 24-వ తేదీన విశేషము బహిష్కార ప్రభోదమునకై లూథియానాలో ఊరేగింపు జరిగెను. ఆ ఊరేగింపులోనివారిని పోలీసులు కొట్టిరి. కాని గవర్నరు మొంటువారు ప్రకటించిన ప్రకటనలో స్త్రీల నెవ్వరిని పోలీసువారు కొట్టియుండలేదనియు ముట్టియుండలేదనియు వ్రాసిరి. ఈ వాక్యము సత్యములని పంజాబు గవర్నరు గారికి తెలియజేయుచు పోలీసుల దుర్మయములను వివరించుచు సదరు ఊరేగింపులో పాల్గొనియుండిన స్త్రీలను దెబ్బలు తినియుండినట్టియు 12 గురు లూథియానా స్త్రీలు పంజాబు గవర్నరుగారికి యీ క్రింది రీతిగా ఉత్తరమును వ్రాసిరి.

గవర్నరుగారికి, 1930 జూలై 24 తేదీన లూథియానాలో పోలీసువారు జనసభా హాలును తరిమియుండిన విషయమై యీ కేసు 6 తేదీన సిమ్లానుండి ఇండియా గవర్నరు మొంటువారు చేరియుండిన ప్రకటనలో వివరరెండు వాక్యములను వ్రాసియుండుట వల్ల మేము యీ లేఖను మీకు వ్రాయవలసి వచ్చినది. ఆ వాక్యము లేవనగ:—“స్త్రీలను దెబ్బలు తగిలెనను మాట సర్వాబద్ధము. ఒక్క స్త్రీయైనను పోలీసువారిచే తాళబడియుండలేదు. మీకు యీ రీతిగా వర్తమానము తెచ్చుచేసికో మాకు తెలియదు. మీకు సత్యమును కప్పిపుచ్చి ప్రత్యక్ష నిరర్థకవార్తలను యీ రీతిగా మీవార్తాపాపాలు మీకేగిండుట మాకు చాల విచిత్రముగా నున్నది. స్త్రీలలో నెందరికి దెబ్బలు తగిలినవి ఎందరికి తగులలేదు అను విషయమై పోలీసు అధికారి దరియాపు చేసిన యుండనేలేదు.

జూలై 24 తేదీన పోలీసువారు తమ దయారసమును జూపియుండిన యూరేగింపులో మేముకూడ చేరియుంటిమి. క్రైస్తవ పాదరీగడినద్దరెండ్రోడ్డు కలియుచోటకు మేము చేరగానే పోలీసువారు ముందుగా హెచ్చరిక నొసంగకయే జనులపై బడిరి. ఈ దిగువసంతకములు చేసినవారిలో నొక్కరికి తప్ప మిగిలినవారి కందరికిని దెబ్బలు తగిలెను. మాకు దెబ్బలు తగిలిన ఒకటి రెండు రోజులలోపుగానే మేము మా దెబ్బలను గూర్చి డాక్టరులకును, ఒక సంఘములోని సభ్యులకును జూపించి తెలియజేసికొంటిమి. వారు మావాఙ్మూలములను వ్రాసికొనిరి. ఊరేగింపులోని జనులు అచట వదలివేసియుండిన జెండాలను పోలీసువారు తీసికొనినట్లుగా గవర్నరు మొంటువారి సిమ్లాప్రకటనలో వ్రాయబడెను. ఇది అసత్యము. పోలీసువారి మాచేతులలోనుండి బలాత్కారముగా లాగికొనియుండిరి. అరీతిగా లాగుకొనటలో మాకు దెబ్బలు తగిలెను. తిరిగి మా జెండాలను మాకు ఇచ్చేవరకు మేము అక్కడనుండి కదలలేదు. తిరిగి మా జెండాలను మేము అడిగినందువల్ల మాకు దెబ్బలు తగిలెను. మాకు తగిలిన దెబ్బలకై మేము వ్యాయస్థలలో తిగాదాను చేతుడలంచుకొనుటలేదు. అట్టిసంకల్పము మాకెప్పుడునులేదు. కనుక మాకు తగిలినదెబ్బలను గూర్చి మేము డాక్టరులయెదుట అబద్ధపు వాఙ్మూలములనొసంగియుండుట కవసరములేదు. లూథియానా పోలీసువారు మొదటినుండియు స్త్రీలమెడల చాల అమృతాదగాన, క్రూరముగాను ప్రవర్తించుచుండిరి. లూథియానాలోగల జార్జి పోలీసువారు స్త్రీల యెదుట బూతు పాటలను పాడుటయును, బూతుచూటలను పలుకుటయును, అశ్లీలమును పరిహాస వాక్యములను పలుకుటయును, అవమానకరముగా దేహాంగములను కనబరచుటయును స్త్రీలపైకి దౌర్జన్యముగా వచ్చి నెనకకు ప్రోయటయును జరిగినవి. పోలీసువారు గవర్నరు మొంటువారి మెప్పులను పొందుటకై స్త్రీలను అరెస్టు చేయుట కధికార మొసంగవలసినదిగా కోరియుండినది తెలియుచున్నది. మీ రనజ్ఞ నిచ్చియుండినచో అనేకమంది స్త్రీలు జైలుల్లోనికి వెళ్లియుండినవారే! ప్రకాంతముగా పిక్కటింగు చేసేయెడల అధికారులెట్టితోకృత్యమును కలుగజేసికొనరు అని మీరు ప్రకటించియుంటిరి. స్త్రీలు స్వతస్సిద్ధముగా దౌర్జన్యరహితము. అట్లయ్యును లూథియానా పోలీసువారు స్త్రీలపలం దీర్చును అరెస్టుచేయుటకై యీ అనజ్ఞ కోరిరి.

ఈ ఉత్తరమును మీకు వ్రాయుటవల్ల మాకు జరిగిన స్వప్రమానము పరిహార వినియోగముననిగాని, మమ్మలను రక్షించ వలసినదిగాని కోరటలేదు. సర్వోన్నతుడైన భగవంతుడే దీనులకును అవహేయలకును సహాయము జేసే రక్షించ గలవాడు.

ఇట్లు

సంతక దాఖలు:— 1. నూగ లో 2. శకుంతలాదేవి, 3. కాంతిదేవి 4. ఈశ్వరదేవి, 5. తేజకుమారి 6. రామరాధి, 7. అత్తదేవి, 8. నానీదాద్రి 9. పరమేశ్వరి 10. పార్వతి, 11. కాంతి, 12. రేల.

(శ్రీ. వె.)

శ్రీ బాలభారతీ నాట్యమండలి, బెజవాడ.

17-8-30 ఆదివారము

రాయల్ థియేటరులో

సాయంత్రము 6 గంటకు

విప్రనారాయణ

తెలుగునందరికీ.

విప్రనారాయణ:—కపిలవాయి రామనాథశాస్త్రిగారు (విఖ్యాత గ్రామఫోనుపాటకులు)

ఆర్డినెన్సులక్రింద శిక్షింపబడిన వారి పట్టిక

30-6-1930 తేదీవరకును తేలిన లెక్కలను

దొరతనమువారు ప్రకటించుట

సిమ్లా, ఆగస్టు 18:—ఈ లెక్కలను తెలుపవలెనని ప్రింటుకొనినచో సర్ ఫిరోజునెత్తూగారు ప్రకటించినందున 1930 లో ప్రకటించబడిన ఆర్డినెన్సుల ప్రకారము 30-6-1930 వరకును చట్ట జరుపబడిన వారి వివరములను యిండియా దొర తనమువారు ప్రకటించిరి.

ఆర్డినెన్సు పేరు	మనుష్యులసంఖ్య	రిమాండ్లు
(1) 1930 లెం గాలు క్రిమినలు	165	వీరిలో 12 గురు వదలబడిరి. మిగిలిన క్రిమినలు కేరకు లకు శిక్షింపబడిరి. 150 మంది నిరోధమునందు న్నారు.
ఆర్డినెన్సు (I-1930)		
(2) 1930 యిండి యనుక్రమ ఆర్డి నెన్సు(II-1930)	"	"
(3) 1930 లా చూడ కాన్సువే రసీ ఆర్డి నెన్సు (III-1930)	"	"
(4) 1930 పోలా పూరు మార్షలు లా ఆర్డి నెన్సు (IV-1930)	తెలియదు	57 గురు శిక్షింపబడిరి.
(5) 1930 ది ప్రి షెన్సు అఫ్ యం టిమిడేషను ఆర్డి నెన్సు(V-1930)	6750	వివరములను చూడుడు

ఈ 3750 మందికి వివరములు

రాష్ట్రము	కేసులసంఖ్య	శిక్షింపబడిన సంఖ్య	రిమాండ్లు
బాంబాయి	785	685	8 మంది వదలబడిరి. 28 మంది విచారణలో నున్నారు. 5 గురిపైని క్రి. ప్రా. కోడు 562 (1) క్రింద చర్య జరపబడెను.
పంజాబు	886	785	17 గురు వదలబడిరి, 95 కేసులు విచారణలోనున్నవి. 91 మంది పై 562 (1) క్రింద చర్య జరపబడెను.
సంయుక్త	6	"	అన్ని కేసులను విచారణలోనే యున్నవి.
పంజాబు	తెలియదు	128	1 గురు వదలబడిరి. 22 కేసులు విచారణలోనున్నవి.
బీహారు ఒరిస్సా	1757	1253	157 గురు వదలబడిరి. 229 కేసులు విచారణలో నున్నవి. 98 కేసులలో 562 (1) క్రింద చర్య జరపబడెను.
అసాము	70	70	వీరిలో 8 మంది బాహర పై 562 (1) క్రిందచర్య జరపబడెను.

సరికొద్దరాష్ట్రము (ఎఫ్.

డబ్ల్యు. ప్రా.టియర్, 18 18 వీరిలో క్రి ప్రా|| కోడు 562 క్రింద 18 మంది యును 401 క్రింద 8 గురుకు వదలబడిరి.

అకౌంటులు యిచ్చి కేసును ఆర్డినెన్సు

రాష్ట్రము	కేసులు	శిక్షలు	రిమాండ్లు
బాంబాయి	6	8	4 గురిపైని రెండు ఆర్డి నెన్సుల క్రిందను కేసు చేయబడిన. వారిలో ఒకరికి శిక్ష వేయబడెను. 8 కేసులు విచారణలో నున్నవి.
పంజాబు (బెంగాలు)	25		5—19 కేసులు విచారణలో నున్నవి. 3 కేసు లలో 562 (1) క్రింద చర్య జరపబడెను. 28 మంది వదలబడిరి. 189 కేసులు విచారణలో నున్నవి.
పంజాబు తెలియదు	860		28 మంది వదలబడిరి. 189 కేసులు విచారణలో నున్నవి.
బీహారు ఒరిస్సా	96	57	8 మంది వదలబడిరి. 81 కేసులు విచారణలో నున్నవి.
అసాము	2	"	రెండు విచారణలో నున్నవి. మిగిలిన కేసు గూడ పెండింగులోనున్నవి. కేసులో 2 గురిపైని రెండు ఆర్డి నెన్సులక్రిందను యీ కేసు చేయబడెను.
ధిల్లీ	45	18	82 కేసులు విచారణలో నున్నవి. (శ్రీ. వె)

శ్రీవైష్ణవ శ్రీకృష్ణజయంతినిర్ణయము

ఈ సంవత్సరమునందు జరుగబోవు శ్రీవైష్ణవ శ్రీ కృష్ణజయంతినిగూర్చి పంచాంగములనుచూచునపు, పత్రికల యందున్న, కొందరు శ్రావణ బి సోమవారము జరిగించవలె ననియు కొందరు భాద్రపద బి సోమవారము జరిగించవలె ననియు ప్రాయోజనము. కాస్త్రము సామాన్యమనియు, విశేషమనియు కాంతునిధములుగా నున్నది. రెంటిని పూర్వము కలిగినప్పుడు సామాన్యమును విడిచి, విశేషమును గ్రహించుట సకల విద్యజ్ఞులవలెను. “జయంత్యాస్మద్యయోగేషు ఋతువేది విశిష్టతే” అనుట ప్రమాణములట్టి జయంతి నక్షత్రమే ప్రధానమును పంజాబి నిర్వచించెను. “ఏకమాసే ముని శ్రేష్ఠ యది ఋతుద్వయంభవే”, ప్రతిపదానవాదాని పరే కార్యం మహత్వం” ఒక మాసమునందు రెండు నక్షత్రములు పరివించినచో పూర్వనక్షత్రమును వదిలి పరమం దాని పవలెను అను సామాన్యసంప్రదాయము బట్టి భాద్రపదమాసములో జయంతి జరుపవలసినట్లు తెలుచున్నది. “పరేషు రోహిణి హి నే పూర్వ ఋతే స మాచరేత్, అన్యధాకార యేద్యస్తు రాజాద్రాష్ట్రం వివశ్యతి.” పరమం రోహిణినక్షత్రము లేనిచో పూర్వనక్షత్రమనే యాచరింపవలెను. అలా ఆచరింపనిచో వివాదము కలుగను” అను విశేషవిధానకవచ నానాసారముగా శ్రావణ బి సోమవారము రోజున జరిగించవలెనని తేలుచున్నది. తెలుదల సురహరింపబడిన ప్రమాణము సామాన్యమునుచేతమున్ను, రెండవ ప్రమాణము విశేషవిధానకమై యాలా యాచరింపనిచో ప్రత్యవాయమును బోధించుటచేతమున్ను, రోహిణినక్షత్ర విరహితమును భాద్రపదమును వదిలి, రోహిణియుతును శ్రావణ బి సోమవారమునందే శ్రీ కృష్ణజయంతి జరిగించుట కాస్త్రసమ్మతమని విన్నవించు కొనచున్నాను. ఈ విషయమును శ్రీవైష్ణవోత్తము లెల్లరును నిష్పాక్షికబుద్ధితో కటాక్షించెదరుగాక.

శాంతలూరు శోభనాద్రాచార్యులు, కోరుకొండ, రాజమండ్రి తాలూకా.

లాంబెత్తు క్రైస్తవసమావేశము

ఇంగ్లండులోని లాంబెత్తులో నిటీవల క్రైస్తవ మతగురువుల సమావేశము గూడి క్రైస్తవమత ధారణకొద్దీ పెక్కు తీర్మానముల గావించి యుండెను. వీని ననుసరించి, కాంటరుబరీ ఆర్చ్ బిషప్ గారు క్రైస్తవమతావలంబుల కొక సందేశమును బంపిరి. క్రైస్తవసామెతులలో గూడ పెక్కుచుండి మనములనుండి భగవంతు డదృశ్యుడయ్యెనని, వీని వగచుచున్నారు. పలువురుకు విశ్వాసమే లేదనియు, క్రైస్తవసిద్ధాంతమును ప్రకటించుటకు నూతనప్రయత్న మవసరమనియు, వీరు ఎచ్చరించుచున్నారు. ఆర్చ్ బిషప్ గారి విచారము నిరాధారము గాదు. భగవంతుడు మరపుదగిలె ననుసంగతియు అతిశయోక్తి గాదు. కారణమేమి? క్రైస్తవసిద్ధాంతములు గ్రంథస్థమై యుండి, మానవవ్యవహారముల సంతగ ప్రేరేపింపక, ఆచరణలోకి రాకయున్నవి. ఆచరణ ప్రధానమని, మతగురువులు తమ ప్రవర్తనముమూలమున నిరూపించి, నిర్భయముగ నీవిషయమును ధనికులు బీదలను భేదములేక ఎల్లరికును బోధింప గలిగింపగలిగనపుడే, వీరిసందేశము సఫలమగును. అందుకు మారుగ క్రైస్తవ మతవిశిష్టములగు కార్యములను చూచి చూడనలయు యూరకుండునంతవరకు, భగవంతుని సంగతి జ్ఞాపకము రాజాలదు. క్రైస్తవమతమేగాదు, మరి ఏ ఇతరమత మయినను ఆచరణలోనికి వచ్చు నప్పుడే, దానివిలువ గనుపించును.

ఆధునిక నాగరికము, భౌతిక సంపదలపైనను, భౌతికభోగములవైచనను దృష్టిని నిలుపుచున్నది గాని, భోగ విసర్జనకును, పరాధ చింతకును త్రోవ జూపుటలేదు. అందుచే మతము ఎప్పటికప్పుడు తీసి వేయదగిన అంగీకరణ నిలిచియున్నది. జీవితమునకు ముఖ్యపసర మగు విషయములలో మతప్రేరేపణ గనుపించదు. మతావలంబులు అనవసరవిషయములకొద్దీ పోరాడుటకు బూనుకొనుచున్నారు గాని, ముఖ్యవిషయములకొద్దీ శ్రద్ధవహించుట లేదు. మతగురువుల సయితము ఐహిక సుఖాభివృద్ధికే ప్రోద్బల మొనగను, ఆముష్మిక సంబంధమగు సంబోధనల గావించకున్నారు. వ్యక్తులలె జాతులుగూడ, ఇతరులను వీడించి స్వలాభములను పెంపొందింప జూచికొనుట వింత గాదు. మతము జీవితశాఖల నన్నిటిని ప్రేరేపింపగలిగియుండవలెను. అట్టిస్థితి చేకూరక, మతము వేరు, జీవితము వేరుగ పరిణమించి, రెండింటిని సంబంధములేదను భావము వ్యాపించు చున్నది. మతమువేర బరగు కొన్ని తంతు లింకను నిలిచియున్నను, శరీరము లేని అస్థి పరిజరమునలె, నిది నిరావయోగమై బూటకము క్రింద పరిణమించుచున్నది. సుపరిధి గురువులకు కాంటరుబరీ ఆర్చ్ బిషప్ గారు ప్రస్తుతదుస్థితికి గల నిరాధారములను గుర్తించి వానిని సఫలమరచ

యత్నించుచో, ప్రయోజన ముండును. అందుకు మారుగ, క్రైస్తవసిద్ధాంతముల నూరక వివరించిన, విశేషలాభము గలుగజాలదు.

సంతాననిరోధమును గూర్చి లాంబెత్తు సమావేశము వా రొకతీర్మానము గావించిరి. సంతానము బడయ దలంపనిచో, క్రైస్తవ నియమముల ననుసరించి యిందుకు బూజువలయును గాని, కృత్రిమ పద్ధతుల నవలంబింపగూడ దని, వీరు తీర్మానించిరి. సంతానము పలదనునపుడు, బ్రహ్మచర్యావలంబనమే యుత్తమపద్ధతయగునుగాని, స్వల్పసౌకర్యముకొరకు స్వార్థచింతతో నితరమార్గముల నవలంబింప గూడ దని తీర్మానము దెలుపుచున్నది. వివాహబంధమును పవిత్రముగ భావింప వలసిన యవసరమును ఈ సమావేశము నిరూపించెను. మరియొక తీర్మానము, రాజకీయవిషయములకు సంబంధించిన దయినను, అమోఘంపబడెను. ఒకజాతి మరియొకజాతిని పరిపాలించుట నొక్క సందర్భములోనే సమర్థింపవచ్చునని, యీ సమావేశమువారి తలంపు. పాలితజాతి యొక్క ఉత్తమశ్రేయమును పెంపొందించుట, మాత్రమే పాలకజాతియొక్క సంతృప్తికరమై యై, పాలితులకు పరిపాలనమునందు భాగ మిచ్చి వారిని సుఖిషీతులుగ గావించు ప్రయోజనమును సంతతము నిర్వహించునపుడే, దీనిని సమర్థింపవచ్చుననియు, లేనియెడల క్రైస్తవ దృక్పథము ననుసరించి, యిది పనికిరాదనియు, క్రైస్తవ సమావేశము తీర్మానించి యుండుట సమంజసమై యుండును. లాంబెత్తు సమావేశ తీర్మానము ననుసరించి జూచిన, పాశ్చాత్యజాతులు ప్రాచ్యదేశవాసులను పాలించుచున్న విధమును సమర్థించుటకు వీలుగ నుపపడు. లాంబెత్తు సమావేశ తీర్మానములు శుష్క తీర్మానములు గాకుండ నుండవలయు ననుచో, నిందు గూడిన మతగురువులు పరాధీనజాతుల కన్నిటికిని స్వపరిపాలనస్వాతంత్ర్య మిప్పించుటకు యావచ్చు క్రింది వినియోగించుట పరమధర్మము. క్రైస్తవ సిద్ధాంతముల నాచరణలోనికి దెచ్చుట కింతకన్నను అనుకూలమార్గ ముండదు. లేనియెడల లాంబెత్తు సమావేశతీర్మానములు చిత్తుకాగితములక్రింద పరిణమింపక మానవు.

తోకపల్లి ప్రాజెక్టును విడనాడుట

కర్నూలుజిల్లా మార్కాపురం తాలూకాలో నెలకొల్పదలచిన తోకపల్లి ప్రాజెక్టుగూర్చి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ఈ క్రింది ప్రకటన గావించిరి:—

“దత్తమండలములలో ఇరిగేషను పరిస్థితులను విమర్శించు నిమిత్తము నియమింపబడిన కమిటీ వారిసిఫార్సులప్రకారము, కర్నూలుజిల్లా మార్కాపురము తాలూకాలోని తోకపల్లి ప్రాజెక్టును మరల పరిశోధింపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు 1926 సంవత్సరము డిసెంబరు 16 వ తేదీ గల ఉత్తరువునందు ఉత్తరువుచేసిరి. అట్టిపరిశోధన యిపుడు ముగిసినది. ఈ ప్రాజెక్టు స్థానికవర్ష పాతమువై పూర్తిగ నాధారపడెను. ఇక్కడ వర్షపాతము చాల తక్కువ. స్థానికముగ వర్షములు కురియనిచో, చెరువులో నీరుంకదు. ఎంత నీరు లభించుచో అంతనా వేయగ, పూడ్కొడు సంవత్సరములలో తొమ్మిది సంవత్సరములు నీరు చాలినంత యుండదని తేలెను.

ఇంతియగాక, ఈ స్కీముకు ఇరువదియొక్కలక్షల ఖర్చుగనుని అంచనా వేయబడినది. నీటితీరువ ఎకరమునకు పదిరూపాయ లగునని యూహించుచో, ఖర్చుపెట్టిన సొమ్ముపై నూటికి 2½ వంతుచొప్పున మాత్రమే లాభము వచ్చును. అదియయినను, ఆయం కట్టంతయు పూర్తియైనపుడే చేకూరును. కాని నీటిసప్లయ మాత్రము నాల్గుసంవత్సరముల కొక మారు మాత్రమే లభించును. ఇంతకన్నను చిన్న యావరణములో స్కీము నేర్పగుపవలెనను నూహ గూడ పరిశీలంపబడెను. కాని, ఖర్చుకు ఆయంకట్టుకు దామాషాగా అంచనావైచిన పెద్ద స్కీము కను దానికన్న ఎక్కువగునని కనుగొనబడెను. స్కీము యొక్క భవిష్యత్తి మిగుల విషమముగ కన్పించినందున, రివిన్యూబోర్డువారును, ఇరిగేషను చీఫ్ ఇంజనీరుగారును ప్రాజెక్టును విడనాడవలయునని, చేసిన సిఫార్సును, ప్రభుత్వము వారామోదించుచున్నారు.”

దత్తమండలములకు నీటిసౌకర్యములు త్వరలో లభించు యదృష్టము గన్పింపదు. తలపెట్టబడిన చిన్న ప్రాజెక్టులు వరుసగ వదలివేయబడుచున్నవి. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టుబోలు పెద్ద ప్రాజెక్టు లయినను ఫలించు మార్గము గనుపించుటలేదు. ప్రభుత్వమువారు కేవల లాభనష్టదృష్టితో ఇరిగేషను ప్రాజెక్టులను వీక్షించుట, భావ్యముగ దోషము. నీటి సౌకర్యములు చాలకొరతగ నుండి, యామపీశిత మై యున్న మండలములలో లాభనష్టములను పాటింపక ప్రజలకు నీరును సప్లయజేయుట, ప్రభుత్వధర్మమగుచున్నది. నూటికి 2½ వంతు లాభమయినను తీరస్కరింపబడదగినది గాదు. అ. రంగనాథమొదలిగాను దత్తమండలములలో లాభనష్టములను పాటింపక నీటిని సప్లయ చేయవలయునని, శాసనసభలో పెక్కు పర్యాయములు కంఠోక్తిగ బలికిరి. కాని వారి మొరలు నిష్ఫల మయినవి. తోకపల్లి ప్రాజెక్టు కర్నూలు మండలమునకు మిగుల లాభించునని ఆశచెందినవారికి నిరాశ పూర్తిగ గలుగక మానదు.

తుర్క్కి : పర్షియా

కర్జులను శిక్షించుపేతతో తుర్క్కి పర్షియాపై దండెత్తెనని వార్త లిదివరకు తెలిసియుండెను. తుర్క్కి పర్షియా వివాదమును పరిష్కరించుటకు తాను పూనుకొనెద నని, రుష్యాప్రభుత్వము తెలిపెనట. కర్జుల తీరుగుబాటును, కుట్రదారులు కొందరు పురికొల్పినది, రుష్యా ఆరోపించుచున్నది. బర్లిన్ పత్రికలు బ్రిటీషువారిందుకు కారకులని, నిందించుచున్నవి. కలనల్ లారెన్సుగారు కుర్దిస్తానులో ప్రేరేపణగావించినట్లు, ఈ పత్రికలు నిందించుచున్నవి. కాని, బ్రిటీషు విదేశకార్యాలయమువా రిట్టి వదాతులు నిరాధారము లనియు, కలనల్ లారెన్సుగారి సంచలనము సంగతి తమకు తెలియదనియు, ప్రచురించిరి. సామాన్యముగ స్వల్పదేశములమధ్య నుదయించెడి కొద్ది తగాదాలు పెద్దవిగ పెరుగుట సంభవించుచుండును. తుర్క్కి పర్షియా పోరాటములు, ఇతర జాతులను గూడ దీనియందు దింప కుడుగాక యని కోరెదము. ఇట్టి వివాదముల ప్రారంభము గాగనే, నానారాష్ట్ర సంఘము పెట్టనే చర్యదీసికొని, తగాదాల నణచివైచుట యవసరము. మొదట కాలయాపన చేసి, పిమ్మట కలవరపడుటవలన నెట్టి ప్రయోజనముండదు.

నానారాష్ట్ర సంఘమువారు, వివిధజాతుల మధ్య నువ్వించెడి తగాదాలను పరిష్కరించు విషయమున, తగిన చర్యకుదనము చూపకబోవుటచే, ఈసంఘపు ప్రయోజనము గూర్చి నిరాశ బాడముచున్నది.

బ్రిటిషువత్ దృక్పథము

శ్రీప్రెస్సు లండను వార్తల ప్రకారము, బ్రిటిషు వత్తుములు, హిందూదేశ నిజస్థితిని క్రమక్రమముగ గ్రహించుచున్న వనియు, హిందూదేశముతో సమాధాన పడవలసిన యవసరమును గుర్తించుచున్నవనియు, నిరుద్యోగుల సంఖ్య పెరిగినకొలదియు, తేబరు ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశమున కిదివరకు జేసినవాదానములను చెల్లింపవలయు నని, కార్మికులు గోరుచున్నా రనియు, బ్రిటిషు ఎగుమతులు తగ్గినకొలదియు, ఓడ్యయరు శ్రాడక్కు గొంపుదప్ప మిగిలిన కన్నర్యోజీవు, లిబరలు పక్ష నాయకులు హిందూదేశ సమస్యను వెంటనే పరిష్కరింప వలసిన యవసరమును గ్రహించుచున్నారనియు, తెలియుచున్నది. అందుచే వైకి ఆశగలుగుకున్నను, ఇంగ్లండు హిందూదేశసమస్యను త్వరలో పరిష్కరించు ననునాశ గలదని, వార్తలు చెలుపుచున్నవి. రౌండుటేబిలు సమావేశమునందు గాంధీ మహాత్మునితో సమాధానపడుటకే బ్రిటిషువారు యత్నించెదరనియు, మరియొక పర్యాయము సత్యాగ్రహోద్యమమున కెడమియ రనియు, శ్రీప్రెస్సు ప్రతినిధి భావించుచున్నాడు. దేశము మహాత్ము సభిమానించుచున్నదను సమ్మతము, బ్రిటిషు అధికారులలో గూడ కలదట. భావిపరిణామము మహాత్మునివైననే యాధారపడు నని, సూచింపబడినది. ప్రస్తుతసంధి రాయబారమును మహాత్మునితో జరుపుటకుగూడ, ఇదియే కారణమై యుండును.

లాంకుపైరు వర్తకము : మాంఛెస్టరు గార్డియను

లాంకుపైరు వర్తకముగూర్చి మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రిక నిన్నటిదినము గావించిన వ్యాఖ్యానమును గమనింపవచ్చును. ఈ పత్రికయూహాప్రకారము లాంకుపైరువర్తకము ప్రతివారము క్రమక్రమముగ స్తంభించుచున్నది. పరిస్థితులు రానురాను విషమమగుచు, ఎగుమతులు సన్నగిల్లుచున్నవని, ఈ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. భారతదేశ మవలంబించిన విదేశవస్తు బహిష్కారము తొలగునని ఈపత్రిక మొదట తలంచెను గాని, అది యింకను బలపడుచున్నదని, ఈపత్రిక గ్రహించుచున్నది. ఇతరదేశములలో లాంకుపైరు వస్తువులను వ్యాపింపజేయు ప్రయత్నము ఫలించలేదు. ఫలించినను హిందూదేశపు మార్కెట్టులో గలిగిన నష్టము ఇతరదేశములద్వారా భర్తీ గాజాల దని, మాంఛెస్టరు గార్డియను భావించుచున్నది. హిందూదేశపు మార్కెట్టు స్తంభించియున్నదని, ఈ పత్రిక తలంపు. కరాచీలోను, మద్రాసులోను మాత్రము లాంకుపైరువర్తకము కొంత కదలిక జూపుచున్నదట. కరాచీలోనయినను, మామూలు సమయములతో పోల్చి చూచిన, ఇప్పటివర్తకము అత్యల్ప మని, మాంఛెస్టరుగార్డియను భావించుచున్నది. ఇటీవల తూర్పుదేశములకు పంపుటకు

నిశ్చయింపబడిన బ్రిటిషువత్తుల రాయబారముపై, డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక ఆశ చెట్టుకొనుచున్నది. కాని, ఈ పత్రిక ఆశ త్వరితముగ ఫలించు నని కోపదు.

అస్ట్రేలియా : ఇంపీరియల్ సమావేశము

రాబోవు ఇంపీరియల్ సమావేశమునకు, అస్ట్రేలియా తరపున స్కలీకుగారు ప్రతినిధిగ బోవుచున్నారు. తామీ సమావేశమునకు ఎవరికిని భృత్యులుగ బోవుట లేదనియు, తమహక్కులు తాము చలాయించెద మనియు, గొప్ప జాతియొక్క ప్రతినిధిగ తాము పోవుచున్నామనియు నుడివిరి. స్వతంత్రదేశ ప్రతినిధులు బహుక గలుగుదురు. వారి కపథ మేసమావేశమునం దయినను చెల్లగలదు. పరాధీనుగు హిందూదేశమునకును ఇంపీరియల్ సమావేశమునందును, ఇతర అంతర్జాతీయసమావేశములందును, ప్రాతినిధ్యము గలదు. కాని హిందూదేశ ప్రతినిధులు, ప్రజాప్రతినిధులు గాజాలరు. వీరు హిందూదేశాభీష్టము నీ సమావేశములలో వ్యక్తపరచజాలరు. హిందూదేశపు హీనస్థానమునకు దగిన రీతినే వీరు ప్రవర్తించగలరు. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించిన గాని, హిందూదేశ ప్రతినిధులు సామ్రాజ్యసమావేశములలో నేమి, అంతర్జాతీయసమావేశములలో నేమి, ప్రజాభీష్టమును ధైర్యముతో వ్యక్తపరచి, అది సఫల మగునటుల ప్రేరేపింపజాలరు.

బిర్లాగారి సమాధానము

రాజకీయాందోళనమువలన దేశపరిశ్రమలును వాణిజ్యమును క్షీణించె నని అధికారులు చెలిపెడి వాదమును, సుప్రసిద్ధవణిక్కు లగు హుస్సేనుఖాయి లాల్ బిగారుగాని, బిర్లాగారుగాని ఆమోదించుటలేదు. ప్రజలకొనుగోలుకక్షి తగ్గెననియు, వారి దారిద్ర్యము విస్తరించెననియు, నిందుకు కర్రెస్సి పద్ధతియే ముఖ్యకారణ మయ్యెననియు, బిర్లాగారు సహేతుకముగ నిరూపించుచున్నారు. దేశమునకు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము లభించినగాని, ప్రస్తుత దుస్థితి దొలగదని, బిర్లాగారును, హుస్సేనుఖాయి లాల్ బిగారును గూడ వివరించిరి. కాని, భారతీయులు తమ ఆర్థికస్థితిని ఇచ్చవచ్చినరీతిని నిర్ణయించుకొనవలయు ననిన, రాజకీయస్వాతంత్ర్య మవసరమని తెలుపనక్కరలేదు. ఈసంగతిని హైదరాబాద్ కు లిప్సుడు గ్రహించినంత స్పష్టముగ నిదివరకెన్నడును గ్రహింపలేదు.

మద్యపాన నిషేధము

స్వరాజ్యోద్యమముతో నేకీభవించినవారుగూడ, ఈసమయమున కల్లుపాట తెలుల తగ్గుచున్నవో జూచిన, ప్రజలలోగలిగినభావపరివర్తనమునుగ్రహింపగలరు. కల్లురాబడి తగ్గుచున్నను, ప్రజలు మద్యపాన దురభ్యాసనిముక్తు లగుచున్నందులకు సంతసము గలుగకమానదు. దేశమున మద్యపాననిషేధమును ప్రవేశపెట్టుట కనుకూలవాతావరణ మేర్పడుచున్నదట. సందియము లేదు. వివిధమతసంఘముల వారును, మద్యపాననిషేధముపట్ల సుముఖత జూపుచున్నటులగన్పట్టును. ప్రస్తుతవాతావరణమునవకాశ

కా శీ నా థు ని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కారాగృహవాసము
నేటికి 117 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

ముగ నైకొని, ప్రభుత్వమువారు మద్యపాననిషేధమును ప్రవేశపెట్టుటో జయము గాంచగలుగుదురు. ఇట్టి యనుకూలావకాశము మరల లభించుట సులభము గాదు.

“భారతీపత్రిక”

బరంపురములో నూతనముగ వెలువడిన తెలుగు దినపత్రికయగు భారతీపత్రికయొక్క ప్రథమసంచికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. గాదె బలరామదాసు గారు దీని కధిపతులు. యం. వి. రమణారావుగారు సంపాదకులు. ఇంతకుపూర్వము కళింగ వారపత్రిక దినపత్రికగ మారి కొంతకాలముసాగెనుగాని, పత్రికా శాసనము మూలమున నడుగంటెను. విశాలాంధ్ర దేశమున ఎన్ని పత్రికలు వెలువడినను అధిక మని పించుకొనవు. భారతీపత్రిక ఆరుపుటలతో ప్రారంభమయినను, యియ్యది దినదినాభివృద్ధిగాంచి, సుస్థిరమై నెలకొని ప్రజాప్రబోధము గల్గించుటకు తోడ్పడుగాక యనియు, పత్రికా నిర్వాహకుల సత్ప్రయత్నములు సఫల మగు గాక యనియు, కోరెదము.

జెంగాలు శాసనసభ్యుల నిర్ణయనము

వంగదేశ శాసనసభలో, విద్యాశాఖామంత్రి గారు ప్రయమనీ విద్యాచట్టమునకు సవరణలను వేసిని ప్రతిపాదించినను, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపరని, చాటిరి. ఇందువలన, శాసనసభ్యు లీచట్టపు చర్చలో పాల్గొని లాభ ముడదు. అందుచే తమ యసమ్మతి చెలుపుటకు, ఇటీవల మంత్రిపదవిని వినర్జించిన కుమారశిఖరేశ్వర రాయగారితో గూడిన ఏబదిమంది శాసనసభ్యులు శాసనసభనుండి వెడలిపోయిరి. రాజీ గుమరునేమో చూచునిమి త్రము, శాసనసభాధ్యక్షుడు సభను నేటివరకు నిలిపియుంచెను. పర్యవసాన మే మగునో చూడవలయును.

అహమదాబాదు కలెక్టరుగారు

క్లబువారికి నోటీసు పంపుట

పోలీసు డిప్టీ సూపరింటెండెంటు ఆంటియాగారి సభ్యత్వమును క్లబ్బువారు రద్దుపరుచుట

అహమదాబాదు, ఆగష్టు 14:— దర్శనపత్రికగారును నికోధించుటలో ఆత్యధికముగా పనిచేసిన పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు ఆంటియాగారు అహమదాబాదు గుజరాతీ క్లబ్బులో సభ్యుడుగానుండెను. ఆంటియాగారి కేసును పట్టుకొంటింటి తొలగింపవలె నను తీర్మానము యిటీవల క్లబ్బువారి సభలో ఆమోదింపబడెనుగాని నింగులకు తగిన సమాధానము పొందగలకెనని అహమదాబాదు కలెక్టరు క్లబ్బు చెప్పి డెంటుకు గ్రాసెను. (ఆ. ప్రె.)

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించుకాలము

శనివారము 16 వ తేది సాయం. 7-0 గం.

ఆదివారము 17 వ తేది సాయం. 8-59 గం

అసెంబ్లీ ఎన్నికలు:—మద్రాసు యూరోపియను నియోజకవర్గము తరపున సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులుగా డబ్ల్యు. అల్లెగూడెం గారు (కొండ్రెవారి) ఎన్నికౌటబడిరి.

సామర్లకోటయందు ఆరోగ్యవార ఉత్సవములు:—సామర్లకోటయందు రాజోవు 18 వ తేదీనండి 24 వ తేదీవరకు ఆరోగ్యవార ఉత్సవములు జరపబడును.

ఉత్తర ఆయుర్వేద వైద్యశాల సహాయార్థము నాటక ప్రదర్శనము:—త్రైవేణిక మహాసంఘమువారు సంఘముయొక్క ఉచిత ఆయుర్వేద వైద్యశాల సహాయార్థము రేపు రాత్రి 9-30 గం. వి. పి. హాలులో సారంగధర నాటకమును తెలుగుభాషలో ప్రదర్శించెదరు.

చెన్నరాష్ట్ర కలెక్షీకసంఘము ప్రైవేటుముయొక్క కార్యనిర్వాహక సభ రాజోవు ఆదివారము 17 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 3 గం. నెం 88/బి. తెరంటూరు బారక్కుకోడ్డు, వేపేరియందు చిత్తునిబంధనలు, కార్యనిర్వాహక సభ్యుల సెక్షన్ కోనటకు జరుగును.

భగవత్కథా ప్రసంగసభ:—1930-వ సం॥ ఆగస్టునెల 16-వ తేది శనివారము సాయంత్రము 4-30 ఘంటలకు “వ్యారకాగమము”, 17 వ తేది ఆదివారము సాయంత్రము 4-15 ఘంటలకు “శక్తివీ కల్యాణము” అను కాలక్షేపములు టంకశాలపేటి తొండవండలము స్కూలు హాలులో బ్రహ్మశ్రీ, మహాకవి కలకత్తీయ మాంగడి-చిదంబర భాగవతుల వారివలన జరిపించబడును.

గొప్ప సంగీతప్రదర్శనము:—తిరువల్లి క్లబ్బి సంగీతసభ గౌరవకార్యదర్శి శ్రీవాణిడి ముబ్రహ్మదీన్ అయ్యగారు యిటుల వ్రాయుచున్నారు:—
తిరువల్లి క్లబ్బి సంగీతసభ యజమాన్యమున రాజోవు 17 వ తేది ఆదివారము సాయంత్రము 4 గం. గోకలేపాలి నందు యిక్రిందివారిచే సంగీతప్రదర్శనము గావించబడును.
ఆరియాకుడి రామానజ అయ్యగారు, గాత్రము.
చాడయ్యగారు (మైసూరు) ఫిడేలు.
అశ్వగంపిగారు (కుంభకోణం) మృదంగం.

రాకపోకలు:—సర్ పి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు “టీటి ఉదయమున తిక్కవారూడనుండి చెన్నపురికి తిరిగి వచ్చిరి. కల్లికోట రాజాగారు “టీటి ఉదయమున మద్రాసునకు వచ్చిరి. డా॥ ఛార్లెట్ క్రాస్ అను జర్మనీదేశపు శ్రీ “టీటి ఉదయమున కలకత్తానుండి చెన్నపురికివచ్చిరి. ఈమె జెయిను మతమువలంబించి ఉభయ దేవతలను పేరు దాల్చియున్నది. జెయిను మతస్థులు కొందరు యీమెను సెంట్రలు డైవనునందు శస్మానించి భుష్పమలొక్కటను గావించిరి. ఛార్లెట్ క్రాస్ గారు “టీటిజన్ విశ్వవిద్యాలయముందు, భారతీయ తత్వశాస్త్రమునకును పరిష్కారమునకును ప్రాధాన్యముగా నున్నారు. ఈమె యిప్పుడు భారత దేశము పర్యటనము సలుపవచ్చియున్నది.
సి. బి. కన్నంగువేముగారు నిన్న రాత్రి కోయంబత్తూరుకు వెళ్లిరి.

తిరుపత్తూరులో ఆరెస్టులు

తిరుపత్తూరు, ఆగస్టు 14:—పి. రామస్వామి అయ్యగారు, (కొలంబోలోని వేళభక్తను పత్రికోద్యోగిలు) పక్షి రాజునగారు, రామయ్యపిల్లగారు నన్ను గాంధీచౌకులో 144 సెక్షను ఉల్లంఘించి ఉపస్థాపించుచుండగ ఆరెస్టుచేయబడిరి. పోలీసువారు హాజరయియున్నను 1000 నుండి జనమువచ్చిరి. షేజిస్ట్రీలుగారి సమక్షముననే పోలీసువారు, లాఠీలతో గొట్టి ప్రజలను చెదరగొట్టిరి. రామచంద్రయ్యగారు వారిసోదరులు చూడవచ్చినవారికి చెబ్బలు తగిలెను. ఆరెస్టుయినవారి విచారణ నేడు జరిగెను. మద్రాసులందరు నేరము చేసినట్లంగీకరించిరి. చెరి తినెలు విడిచివైదు విధించబడెను. మధురజెయినుకి మోటా దళాదులతో తీసికొని పోయిరి. (ఫీ. పి.)

వ్యాయామ క్రీడలు

రోవర్సుకప్ ఫుట్ బాల్ పందెములు

కాన్స్టేన్ జట్టు నార్తస్టాపుజట్టును ఓడించుట
బొంబాయి, ఆగస్టు 14:—రోవర్సుకప్ ఫుట్ బాల్ పందెముల సందర్భమున నేడు కాన్స్టేన్ జట్టు నార్తస్టాపు జట్టును 1-0 గోలుతో గెలిచెను. పోటీ ప్రారంభమునుండియు, తుదివరకు మిగుల ఆకర్షణీయముగ నుండెను. ఇరుజట్టులు బాగా నడిచిరి. అర్ధగంట కాలము అయినపిదప విజయము గాంచిన కాన్స్టేన్ జట్టు 1 గోలును వేసిరి. నార్తస్టాపుజట్టు ద్రాచేయుటకు ప్రయత్నించెను. వారి ప్రయత్నము ఫలిత మొందలేదు.

నికిందరాబాదు పందెములు
హైదరాబాదు, ఆగస్టు 11:—సీనియర్ ఫుట్ బాల్ పందెముల ఆఖరు పోటీ గత 10వ తేదీని నెంటు పాట్రీకు స్కూలుజట్టుకును డే స్కూలర్స్ జట్టుకును జరిగెను. నెంటు పాట్రీకు స్కూలుజట్టు డే స్కూలర్స్ జట్టును ఓడించిరి. డబ్ల్యు. టర్నరుగారు యూరోపియన్ స్కూల్ ఇన్ స్పెక్టరు విజయము గాంచిన జట్టులకు జహుతులు నొసగిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా స్వాతంత్ర్యము

అతిముఖ్యమైన విషయము
హర్తబాగు నేనాని యభిప్రాయము
మెడిరా, ఆగస్టు 15:—సామ్రాజ్య సభకు బోవును వార్తబాగు నేనాని రూబర ప్రశ్నింప ఇట్లు దెలుపుచు న్నాడు:
సామ్రాజ్య సభవారు దక్షిణఆఫ్రికా స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించుట అతిముఖ్యమైన విషయము. ఆవిషయము అగ్నిరేడియో పరీక్షిరాగా. నిమిషము సామ్రాజ్యసభవారు దొంగిలించు ను ల కు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చిన నివేదికను భాయవరచుటకు ఆలోచించునపుడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునుండి దక్షిణఆఫ్రికా విడిపోవుచున్న ఉండవలెనని స్పష్టముగ దెలిసి దానిని నిలబెట్టునటుల జేతును.
దక్షిణ ఆఫ్రికా నన్నులకు బ్రిటను ప్రత్యేకసౌకర్యముల నిచ్చినచో దక్షిణ ఆఫ్రికావారుగూడ బ్రిటనుసమకలను వాడుటకు బ్రిటనుతో కొంతకాలమువరకు వర్తకపు టాడంబడికను జేసుకొనుటకు దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు సంగీధులుగ నున్నారు.

ద్రవిడ రాష్ట్రము

నమక్కాకాల్ లో 144 సెక్షను
నామక్కాల్ ఆగ 14:—ఇచ్చట కాంగ్రెసు ప్రచార కులంగానున్న శ్రీయుతులు నాగరాజయ్యగారు, రామలింగం పిల్లై, వెంకటాచల రెడ్డియార్, వరదరాజ ముదలియారు ముత్తుస్వామి ఆచారిగార్లపై మద్యపాన బహిష్కారోద్యమము సందర్భమున బహిరంగ సభలు మున్నగువానిలో పాల్గొన గూడదని సిపేధించుచు 144 సెక్షను అమలు జరుపబడినది. ఇది చూడువారము లమలులో నుండును. నగరవాసు లందరికి గూడ నిది వర్తించును. (ఫీ. పి.)

కరూర్ దాడిలో అరెస్టుయినవారి కేసులలో తీర్పు

కరూరు, ఆగస్టు 14:—నిన్న పోలీసువారువాలంటీరీల రముపై దాడివెడలినప్పుడరెస్టుయిన వాలంటీర్ల కేసు విచారణ నేడు జరిగినది. అందు ముగిరికి 145,150 సెక్షన్లకింద చెరి 6 నెలల కఠినశిక్షయును, రు 50 ల జరిమానాయును విధింపబడెను. జరిమానా యాయకపోయినచో ఇంకొకనెల జైలు లోనుండవలెను. మరిపదిమందికి 142 సెక్షన్లకింద చెరి 5 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది. వెంటనే వీరి నందరిని తిరుచనాపల్లికి తీసికొనిపోయిరి.

15 రోజులవరకుని అమలు జరుపబడిన 144 సెక్షను కాలపరిమితి మరి 15 రోజులు హెచ్చింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. (ఫీ. పి.)

పులయార్లు కల్లుత్రాగకుండుటకు ప్రమాణములు చేసికొనుట

వైకంఠగిరినన్న బామత్తుమత్తు అను గ్రామములో 75 కుటుంబములకు జెందిన పులయార్లు ఇట్లుపై కల్లుత్రాగ కుండుటకు వారిలోవారే ప్రమాణములు గావించుకొనిరి. ఈ పులయార్లు అస్పృశ్యులుగా నెంచబడుచున్నారు. (ఫీ. పి.)

అహమదాబాదులో కాంగ్రెసువారము

గవర్న మెంటు మోస్కూలుపైని బాతీయపతాకము నొకొల్పుటకు వెళ్ళుమంది శ్రీలు వచ్చుట

అహమదాబాదు ఆగస్టు 15:—ఇచ్చటనున్న గవర్న మెంటు మోస్కూలు విద్యార్థులు నేడు పాఠశాలపైని బాతీయ పతాకమును నెలకొల్పవలెనని నిశ్చయించిరి. అందుకొరకు ఆ పాఠశాలలో చదువుచున్న 50 మంది బాలికలు పాఠశాలకడకు వచ్చిరి. వారు రాగానే ఉపాధ్యాయులు సభకురల సహాయముతో తలపులను మాసివేసిరి. అటుల మాసివేయుటతో బాలికలలో కొందరికి కొద్దిగా నలుగుడు తగిలినది. ఆంతట మరి వెళ్ళు మంది విద్యార్థులు గూడ వచ్చి ఆచట కూర్చుండిరి. ఉపాధ్యాయులు నాలుగు ద్వారములనుగూడ మాసివేసిరి. మరి అరగంటకు 25 గురు స్త్రీలు పాఠశాలకు నెడుట నున్న శ్రీలక్ష్మణుడు వెల్లి ఒక బాతీయ పతాకమును తెచ్చి ఆచట నుంచి బాతీయగీతములను పాడుచు దానిచుట్టును కూర్చుండిరి. స్కూలుకు గూఢరింపెట్టెంటుకు శ్రీయును తక్కిన ఉపాధ్యాయులును ద్వారములయొద్ద కావలియుండిరి. 15 మంది కానిస్టేబులు లాటీలను పట్టుకొని అచట నిలిచియుండిరి. మరి కొందరు కానిస్టేబులు గుజరాతు కాలేజీ ఆవరణలో నిద్రముగానుండిరి. పతాకను లేవనెత్తుటకును సత్కారము మొనరించుటకును బాలికలు దీక్షబూనిరి. ఈవార్త నగరమునందు వ్యాపించగానే మరి వెళ్ళుమంది శ్రీలుగూడ నవటికి వచ్చి పాఠశాలయెడట చేరిరి. (ఫీ. పి.)

భీమవరం కల్లుపాటలు

భీమవరం, ఆగస్టు 12:—నేడు మిగిలిన యకాణములను పాటపాడుటకు ఏర్పాటుచేసిరి. కల్లుపాటలు మొదలుపెట్టి పాడవొడంగిరి. భీమవరం అంతయు జనముతో కిటకిట లాడుచుండెను. 12 గం॥లకుసరికి 6 గురు వాలంటీర్లు 1. దన్ను ముత్యులుగారు కొత్తపల్లి, 2. దిద్ది రామమూర్తిగారు కొత్తపల్లి, 3. గుంటకు మార్కయ్యగారు కొత్తపల్లి, 4. వడిగి రాముడు గారు కొత్తపల్లి, 5. మరిపెద్ది చలపతిరావుగారు కొత్తపల్లి, 6. ముద్దని కామరాజుగారు (కొత్తపల్లి) పికెటింగు చేయుటకు వచ్చిరి. రిజిస్ట్ర పోలీసులు వీరిని లాఠీలతో కొట్టిరి. వైవాలంటీర్లలో ఒకరయిన వడిగి రాముడు గారికి బలమైన దెబ్బలు తగులుటచే స్పృహ తప్పి పడి పోయిరి. వారిని పోలీసులు లోనికి తీసికొనిపోయి ముఖముమీద నీళ్ళువల్లి తెలిని వచ్చునటులజేసి వదలివేసిరి. అస్పితలో చికిత్సనొందుచు న్నారు. దన్ను ముత్యులుగారుగూడ బలయినదెబ్బలు తగులుటచే చికిత్సనొందుచున్నారు. వాలంటీర్లకే గాక ఇతరులు ఘూరు 40 మంది లాఠీప్రయోగమునకు గురయిరి.

కల్లుపాటలు

బొంబాడ 45 రూ॥, వీలూరుపాడు 21 రూ॥, గొల్లల కోడేరు 21 రూ॥, కొలమూరు 20, మహాదేవపట్టణం 15, మందపాడు 21, మెగొల్లు 85 నందమిల్లిపాడు 21 పెదమిరం 55, పెన్నాడ 175, శివలి 40 ఉంకి 155 పై పన్నెండుగ్రామములు క్రిందటి సంవత్సరము 17,000 రూపాయలు, ఈసంవత్సరము 7500 మాత్రమే, నూటికి 60 చొ॥ తగినది.

ఏ. యస్. ఆర్.

గుంటూరు విశ్వబ్రాహ్మణ విద్యార్థిసంఘము

12-8-30 తేదీన గుంటూరు విశ్వబ్రాహ్మణ విద్యార్థిసంఘముయొక్క సమావేశము జరిగెను. బంధకవాస్తవ్యులను, సుప్రసిద్ధ ఆంగ్లకవులను ఆగు సోమనాథ్ వెల్లటూరుగారు “టువర్న్స్ దిదాక్” అను విషయముపై సాంగ్రమన నొకగంభీరోపన్యాసము నొసంగిరి. ఉపన్యాసాంతరము విద్యార్థులు వేసినతత్వలకు జవాబుచెప్పి సందేహములను తీర్చిరి.

గుండిమెడ విశ్వనాథ శాస్త్రి, కార్యదర్శి.

గోపాలపురము

9-8-30 వ తేదీని యీ గ్రామములో మధ్యాహ్నము ఘూరు 2 గం॥లకు కొవ్వూరు తపాలాదారువారు వేగేవ్వరపురం ఫిర్యాది విన్యా యిన్ సెక్షన్లవారు సహకార సంఘము తరపున ఒక సభ గావించిరి. ఆసభకు ఘూరు నూరు మంది ప్రేక్షకులు వచ్చిరి. ఆసభలో ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటించబడిన “ఉప్పు పన్ను” నైపును రిపోర్టు, అనుకరపత్రములు వరుసగా చదువబడినవి. పేమ్మట తపాలాదారువారు వైవిచయములు ప్రజలకు తెలియునట్లుగా ఉపన్యసించి, ప్రజలకు కరపత్రములు పంచిపెట్టబడినవి.

(ఒక విలేఫరి)

(உகவலேஃ

విదేశవాసులు

ఇండియాలో ప్రేడ్
యూనియను ఏర్పాటులు

లండన్, ఆగస్టు 14:—ఇండియాలో ప్రేడ్ యూనియను ఏర్పాటులను గూర్చి చర్చించి ఏర్పాటు చేయుటకు ఒక సభను గావించుటకు లండన్ ప్రేడ్ కమిటీ వారు అంగీకరించిరి. కాంచు ప్రేడ్ సభను వచ్చిన ప్రతినిధులు లండన్ లోనున్న ప్రుడే ఈ సభను జరుపవలెనని, ప్రేడ్ యూనియను వ్యవహారములనే నిర్వహించుట.

కాబూలులో కలరా ప్రతిదినము హెచ్చుచున్నది

[హైదరాబాద్]

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 14:—కలరా ప్రతిరోజు హెచ్చుచున్నది కాబూలు వార్తలు డెబ్బెళ్ళున్నవి. జనలందరూ కాండవారను విడిచిపెట్టిపోయిరి. పెరిషియా కు తరముగ జిల్లానుజ్జిల్లాలో కడవుబట్టినది. పరిపాలన పాడైనది భయపడుచున్నారు.

నేపిల్నులో ఉప్పెన

పాదచారులు కష్టపడుట-ఇంటికప్పు తెగిపోవుట

[హైదరాబాద్]

నేపిల్ను, ఆగస్టు 14:—నేపిల్నులో గొప్ప ఉప్పెన వచ్చినది. వనస్థులు పగిలిపోయిరి. ఇంటికప్పు తెగిపోయినవి. మార్గమున పాదచారులు ఇండ్లకిందపడి కప్పబడిరి. ఇంతవరకు నలుగురు చనిపోయినట్లు తెలియచున్నది. 70 మందికి గాయములు తగిలినవి. జనసమూహముగల కెడమార్గములు ఆపారమున కష్టము వాటిల్లెను. చుకాము లన్నియు నాశనమైనవి.

లంకావైరులో ప్రతివారము బట్టలవ్యాపారము తగ్గిపోవుచున్నది

[బీమునగిర్య]

లండన్, ఆగస్టు 14:—ప్రతివారము లంకావైరులో కార్లు కలపడచున్నయవి. దీనిని తగ్గించుటకు మార్గము కనిపించుటలేదు. పరిస్థితులు నానాటికి పాడవుచున్నవి. ఉప్పెనలు వస్తున్నవి. భారతీయ విదేశీయ బహిష్కరణను కొన్ని వారములకుంటే తగ్గిపోవున కొంటిమిగాని మరింత జిల్లు బియ్యమున్నది. ఇండియాలో విక్రయము క్షయించుటకు ఇతరమార్గాలందైన వ్యాపారము, ఈనష్టమును కూడదీయుటకు ఏమియు లాభకరముగ లేదు. మాంచె పురు బట్టలవిక్రయము విదేశీయులందు చుటుకుగా లేదని మాంచె పురుపత్రిక తెలియచుచున్నది. ఒక్క కరాచి మద్రాసులోనూ లాభదాళుడు కరుకు విక్రయముచున్నట్లు.

కరాచిలో గూడ మామూలు విక్రయము కరుకులలో ఎంతయో తక్కువగా ఉన్నట్లు అనుచున్నది.

బర్మా-కొండ్ ప్రభుత్వ 14 వేదీని రాత్రి ఏమియు పట్టకపోవుటచే బహిష్కరణ నున్నది. పిరిలిత్తు లింకను స్పృహకరముగ నున్నది. అంకణ ప్రమాదకరముగ నున్నదిని ప్రకటించిరి.

వార్తల బంగ్లాదేశ్ ప్రభుత్వ ఆంగ్లో ఫినితులు ఇంకను భయంకరముగ నున్నవి.

పండిత శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని కుత్తము

కలకత్తా, ఆగస్టు 15:—పండిత శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు (బెంగాల్ నోరేజ్ పక్ష నాయకులు) కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిగా జననమరించి తనవేల నియమములను నిర్ణయించుకొని, అధ్యక్షులకు మాలా-అబ్దుల్ కలాం అనేవారికి తరిగివేసిరి. (ఫీ. టె.)

లాంబెత్తు కైస్తవ సమావేశము

సంతాననిరోధము కూడదు

బ్రహ్మచర్యమునే అవలంబించవలెను

వివాహావ్యయము తప్ప

లాండన్, ఆగస్టు 14:—లాంబెత్తు కైస్తవ సమావేశము గావించిరి. దీనికంతకును క్యాంబెర్లరీ ఆర్చిబిషపు గారే ముఖ్యవిధానములు. భార్యాభర్తలు జీవించు కాలము తయ్యదికముతో కుటుంబజీవనమును గడుపుటలోనున్న రావణీయకలను చెడిపోకుండ మతగురువులు కాపాడవలెను. వివాహావ్యయము ప్రకృతికి నిరోధము. భార్యాభర్తల సంబంధము పవిత్రముగ నుండునట్లు జేయవలెను.

ప్రాపంచక కాంతికి మతప్రచారకులు కృషి సల్పవలెను. పురుషుల నాయకత్వముతో బాటు స్త్రీలనుగూడ నాయకత్వమున నడించుటవలెను.

సంతాననిరోధము

భార్యాభర్తలలో ఒకరు జీవించియుండగా మరల చేసికొనువివాహమును క్రైస్తవ మతసిద్ధాంతము ప్రకారము చేయరాదు. స్త్రీపురుష సంబంధమునుగూర్చి ప్రబోధమును వినిపించెను. ఈ విషయమై తీవ్రమైన తన బాధ్యతను గుర్తించుటకు జేయవలెను. సంతాననిరోధము కూడదని 198 గురు అనుమానముగ 67 గురు ప్రతిపాదులగు తీర్మానించిరి. ఒక శత పిల్లలు అక్కరలేకున్నచో క్రైస్తవ సామ్రాజ్య

గాము ప్రకారము బ్రహ్మచర్యమును అవలంబించవలెను. ఇంక వివాహము క్రైస్తవ సిద్ధాంతములు అంగీకరించుచో అవలంబించవచ్చుననిరి. సహాయముతో అత్యుభయమును భోగపరాయణత్వమునకును సంకాననిరోధక పద్ధతుల నుపయోగించుచున్నారనియు ఆంగ్లోని తప్పని ఖండించిరి. సంతాననిరోధక సాధనములను ప్రతికూలము ప్రకటించుటకును, వాటి విక్రయమును క్షయించుటకు కావలయును ప్రనేక పెట్టవలెననిరి. గర్భస్రావములను ఏవనించుకొనిరి. అవివాహితుల సంభోగము పాపమనిరి.

ఒకజాతిని ఇంకొకజాతి పాలించుట

పాలితుల పూర్తితేమమును మాత్రమే పాలకులు లక్ష్యముగ జేసికొనలేని పాలకులు ఇంకొకజాతిని పాలించవచ్చుననియు ఇందులకు క్రైస్తవ సాంప్రదాయము ఒప్పుచున్నదనియు పాలితులను పరిపాలనములో పెక్కువగా ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వము వారు నిదానముగ చరింపక అవలంబించినచో ఇంకొకజాతిని ఇంకొకరు పాలించవచ్చుననిరి. రంజుబాతి భేదములచే ఎవరిని దైవపూజకు రాకుండ జేయరాదనిరి.

దైవభక్తి తగ్గిపోవుచున్నదనిరి.

వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో

50 మంది హిందూసభ్యులు

సభ వదలిపోవుట

ప్రాథమిక విద్యా బిల్లువిషయమై మంత్రిగారు

నవరణల సంగీకరింపవనుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 14:—కేటికనము వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో విద్యాశాఖమంత్రి గొక్కాజనశీముద్దీనుగారు ప్రనేక కేటికన ప్రాథమిక విద్యాబిల్లుపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. బిల్లును పరిశీలించి కలకత్తాలోని నియమించువలయునని కేరత్తుకు మరరామిగారిక సవరణ సుపాదించిరి. మంత్రిగారు ఈ సవరణను ఆక్షేపించుచు బిల్లుకంటే ప్రధానవిషయములను గూర్చి సవరణలను అంగీకరింప మాడదని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనినట్లుగ ఒక ప్రకటన గావించిరి. అందుపై తిరుగుపక్షపు నాయకుడగు జె. యస్. బానుగాస్ ఇట్లు చెప్పిరి:—విద్యాశాఖమంత్రిగారు తమ విశ్వాసాభిప్రాయమును తెలిపియున్నారు. అందుచే బిల్లుపై జరుగగల చర్చ సమయమున సభయందలి హిందూ సభ్యులు ఏవిధమున తోడ్పడజాలరని నాకు తోచుచున్నది. ఈ కారణముచేత ఈ బిల్లుపై చర్చ జరుగునంత కాలము హిందూ సభ్యులు సభను వదలిపోవుటకు తీర్మానించుకొని యున్నారు.

బానుగారు, మంత్రిపదవికి రాజీనామా యిచ్చిన కుమార సిద్ధిఖరేశ్వరగారయిన 50 మంది హిందూ సభ్యులతో సభను వదలిపోయిరి. పిమ్మట అధ్యక్షుడగు రాజ సర్ చన్ద్రనాథ గారి చాదరిగారు సభను కేటికీ దినమువరకు ఆపుదలకేయుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—

హిందువులకు మహమ్మదీయులకు సంబంధించిన బిల్లువిషయమై భేదాభిప్రాయము ప్రకటించుచు హిందూ సభ్యులు దాదాపు అందరు సభను వదలిపోయియున్నారు. కావున కేటికీనమే ఈ బిల్లువిషయమై చర్చ సలుపుట ఉచితముకాదని తోచుచున్నది. హిందూ సభ్యులు మహమ్మదీయ సభ్యుల కలసి ఏదో ఒకవిధమున రాజీకీ రానలయునని కోరుచున్నాను. రాజీకీ వదిలినచో ఈనెల 21 వ తేదీనాడు ఈ బిల్లుపై చర్చకొనవగలదు.

పెక్కుకోరికన హిందూ సభ్యులలో మువ్వరు మాత్రమే సభలో నిలచియుండిరి. నామినేట్డ్ సభ్యుడు పి. ఎస్. గుహగారు కూడ సభను వదలిపోయిరి.

హిందూమంత్రి రాజీనామా

వీరిశాఖలను మిగత ఇరువురి మంత్రిలకు ఇచ్చుట కలకత్తా, ఆగస్టు 14:—వంగరాష్ట్ర మంత్రియగు కుమార సిద్ధిఖరేశ్వరగారయిన మంత్రి పదవికి రాజీనామా ఇచ్చుటచే వారు పరిపాలించుచున్న శాఖలలో స్థానిక స్వస్థిపాలన శాఖ, ప్రజాశాంతిశాఖ, ఎక్స్ ప్రెస్ శాఖలను గాని భాషబాధకు పర్యాకిగారికి, వైద్యశాఖను క్యాబినెట్ మంత్రిగారికి గవర్నరుగారు పంచిపెట్టిరి. (ఆ. టె.)

కలకత్తా అరెస్టులు

శతదళభాషిని దత్తగారికి 4 నెలలు జైలు

కలకత్తా, ఆగస్టు 14:—నిన్నను బుర్రాబజారులో పికెటింగుచేయుగా అరెస్టుయిన నల్లగు స్త్రీలలో ముగ్గురు లాల్ బజారు పోలీసుస్టేషనునందలి విడదల చేసిరి. శతదళభాషిని గారికి జైరబాగను సేజిస్ట్రేటుగారు నాలుగునెలలు జైడక్షన్ విధించిరి.

సేదు బుర్రాబజారు పికెటింగు చేసినవారిలో 6 గురు స్త్రీలు అరెస్టుచేయబడిరి.

నిన్నను విదేశీయముల పికెటింగుచేసిన కార్మికమును ఉపాధ్యాయులు 12 మందిలో వైద్యవాదకుండలగారికి 5 నెలలు కఠినశిక్ష యివ్వదలచుచే 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి. మద్రాసులు పోలీసువారి స్వాధీనమునందుండగ కొట్టబడినట్లు ఫిర్యాదుచేయుగ సేజిస్ట్రేటుగారు వారి కింటిపై గుర్తులను చూచి పోలీసువారి కట్టు కొట్టరాదని తీర్పులో ప్రాసేరి.

వంగరాష్ట్ర విద్యార్థులసభకు కార్యాలయము సేదు పోలీసువారు సోదామాచి రికార్డులు తీసికొని స్వాధీనపరచుకొనిరి. ఆచరి ఉద్యోగి పర్యవేక్షకాధికారిగారికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి.

బాంబుతో పట్టువడినవానికి శిక్ష

విజయకృష్ణజోషుగారు పట్టువడినవారిలో బాంబుతోగూడ పట్టువడిన బంగారీ యువకుని కేసు ఆలిఫూరు జైలునందు సెషన్సుజడ్జిగారు విచారించి, తొమ్మిది నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి. మద్రాసు పిన్నవయస్కుడగుచే తక్కువశిక్ష విధించిరి. (ఫీ. టె.)

బాగ్రలో స్త్రీల అరెస్టులు

బాగ్ర, ఆగస్టు 14:—నిన్న పికెటింగు చేయుచున్న స్త్రీలలో 14 గురిని అరెస్టుచేసిరి. మిగిలిన అరెస్టిన విచారణజేయదురు. (ఫీ. టె.)

మౌరరాబాదు (సింధు) 18:—మెరిమెరు బసవగడ్డ కల్లుఅంకి పికెటింగు చేయుచున్న 105 గురు వాలంటీరును కరాచి పోలీసువారు అరెస్టుచేసి కండుగుంటలసీమించి విడిచిపెట్టిరి. (ఆ. టె.)

వ్యవసాయలేఖలు

తెనాలి

శ్రీయుత ఇటికాల సూర్యనారాయణగారిపై కేసు

శ్రీయుత ఇటికాల సూర్యనారాయణ గారిపై తె 157 ను క్రింద తేబడిన కేసు ది 4-8-30, 12-8-30 తేదీలను తెనాలి డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు గారు విచారణ చేసినారు. మద్రాసు కేసులో వాదన చేయుచున్నాడు. కేసు పూర్తి అయినది తీర్పునిమిత్తం ది 19-8-30 తేదికి కేసులై మకాంకు వాయిదావేసినారు.

(ఒకవిలేఖరి)

తెనాలి

ఈనెల 4వ తేదీన తెనాలి స్టేషనరీ సబుమేజిస్ట్రేటు కోర్టువారు నాలంటేరుగా చేసినారు అని మహారాజశ్రీ బొప్పన రాఘవయ్య వర్మగారికి వెనిగళ్ల సుబ్బయ్యచౌదరి గారికి ఆరు మాసములు కఠినశ్రమ విధించి. సి. క్లాసు యియ్యబడినది. సుంకర సుబ్బయ్య.

పాలకొల్లు

ఆరోగ్యవారము 4-వ రోజు కార్యక్రమము

ఈ రోజున మైస్కూలు బాలుకు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలబాలుకు బాలికాపాఠశాలలోని బాలికలవల్లను ఆటలు మునిసిపల్ ఆఫీసు కాంపౌండులో ప్రారంభము చేయబడినది. మునిసిపల్ ఆఫీసువద్దను రామగడ్డం చేరువువద్దను బాలురకు స్నానము చేయించబడినది.

బాలుకు స్నానమునకు హాజరైరి. బాలురకు తువ్వొళ్లు బహుమానముగా నొసగబడినది. బాలురందరికి ప్యాక్లికం వెనీ వారివలన సప్లయకొబడిన పెప్పరు మెంటు బిల్లులు ఎగైరాలు పంచిపెట్టబడినది. సాయంకాలముమాదా ఆటలు ఆడించబడినది. తరువాత ఆఫీసు కాంపౌండులో ఒకసభ జరపబడినది. నమారు 2000 పురుషులు 1000 స్త్రీలును హాజరైరి. ఈసభ నరసాపురం స్టేషనరీ సబుమేజిస్ట్రేటు మి. రా. రా. జె. సూర్యప్రకాశరావు పంతులుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరపబడినది. ఈ సభ ఆంతయు బాలికలనే ప్రత్యక్షపరిచిన ఆరోగ్యవాటకము వలన పూర్తిగా నెరవేర్చబడినది.

5 వ రోజు కార్యక్రమము

మునిసిపల్ ఆఫీసు కాంపౌండులో ఉదయమున మైస్కూలు బాలురవల్లను ఎలిమెంటరీ పాఠశాల బాలికలవల్లను ఆటలు ఆడించబడినది. ఉదయమున నొక కుస్తీపండుమాదా జరపబడినది. సాయంకాలము బాలభిక్ష ప్రదర్శనమున్నూ యితర ఆటలున్నూ జరపబడినది. సాయంకాలము నరసాపురం ఎకీలు మ.రా.రా.శ్రీ భమిడిపాటి సత్యన్నారాయణగారి ఆధ్యక్షతక్రింద నొకపెద్ద ఆరోగ్యసభ జరపబడినది. ఆ సేతులు ఆరోగ్యమును గురించి బోట్లాడిరి. కలరాను గురించి మాజిక్ లాంతర ప్రదర్శనము చూపబడినది. గుంటెముమీద పురుషులును స్త్రీలును కలసి సభకు 2500 లు వచ్చిరి. ఈసభ ఆధ్యక్షునకు ఆభినందనము లభించినది జవాప్రదముగా గుంగించబడినది.

శ్రీభాకొల్లు కామయ్య, ప్రెసిడెంటు, ఆరోగ్యవారపు కమిటీ.

పెనర్లంక

18-8-30 తేదీన కేపల్లి తాలూకా పెనర్లంకలో చేర పూడి ఆదివారా జరిగిన నుండేను ఫోజనం పెట్టి కా. వనే నేర్పక్రింద కేపల్లి మేజిస్ట్రేటు గారు ఆరుమాసములు కఠినశ్రమ విధించి సి. క్లాసు యిచ్చినారు. ఈయనవయస్సు 75 లు యున్నది. సంతోషముగా చూచుచున్నాడు (ఒ.వి.)

హిందూదేశపు కాస్త్రోల్ నూనె

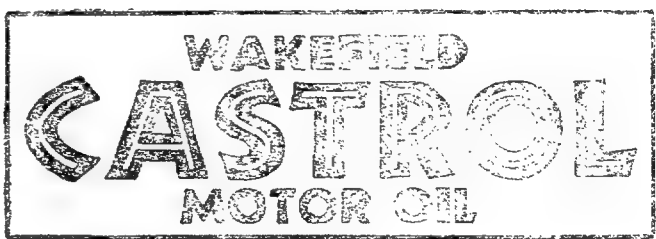
కాస్త్రోల్ మోటారునూనె ముఖ్యముగ హిందూదేశపు పరిశ్రమల కెబుల తోడ్పడగలగను విషయములోని పూర్తి వివరములు మీకు వినుటకు కుతూహలముగ నుండును.

గత 5 సంవత్సరములనుండి. సి. సి. వేక్ ఫీల్డు అండ్ కో., లిమిటెడ్. వారు ప్రఖ్యాతిగాంచిన తమ కాస్త్రోల్ మోటారు నూనెయందు దాదాపు 20,00,000 గాలనుల హిందూదేశపు కాస్త్రోల్ నూనె ఘమారు

రు 55,00,000

విలవగలదానిని కలిపియున్నారు

ఈ హిందూదేశపు కాస్త్రోల్ నూనెతో శ్రేష్ఠమైన అమెరికాదేశములోని పెన్సల్ వేనియా నూనెలు చేర్చబడినవి.

యీ కాస్త్రోల్ మోటారునూనెనే యుపయోగించునటుల చేసి ముఖ్యముగ హైందవ పరిశ్రమకు తోడ్పడు.

సి. సి. వేక్ ఫీల్డు అండ్ కో., లిమిటెడ్.,

ఇండియాకు హెడ్క్వార్టర్లు, బొంబాయి.

బ్రాంచీలు దేశమంతటనుగలవు.

మద్రాసు రాజధానికి పంపకదాపలు:—

అడిసన్, అండ్ కో., లిమిటెడ్.,

మద్రాసు, వారి బ్రాంచీలు. 1051,

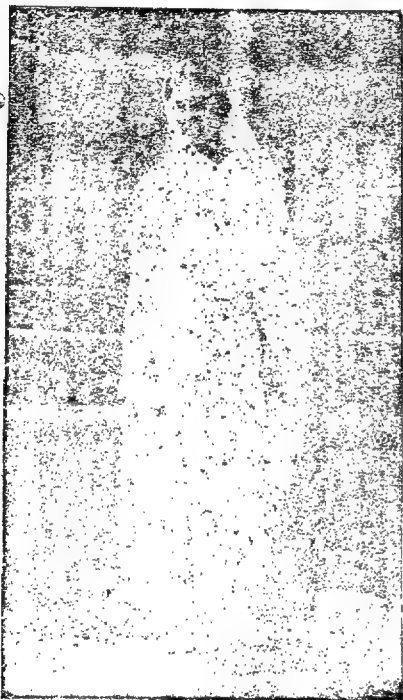

చెన్నపురిలో శ్రీమతి మీరాబాయిగారి కార్యక్రమము

మైలాపూరులో ఎవ్వర్లు ఎలియట్సుగోడ్డులో

నుదర్శనభవనమున బస చేయుట

మదరాసు, ఆగస్టు 14:—శ్రీమతి మీరాబాయిగారు చెన్నపురికి రాగానే నుదరాసు స్వదేశీ లీపు, గుజరాతీ శ్రీల స్వదేశీలీపు, చెన్నపురి శ్రీల స్వదేశీలీపు, మున్నగు సంఘముల ప్రతినిధులును ఖద్దరు వివరమున పనిచేయుచున్న మరి పెక్కుమందియునుగూడ స్వాగత మొసగిరి. మైలాపూరు లోని నుదర్శన భవనమునకు మాధవరావుగారి భార్య శ్రీమతి యిందిరాబాయిగారు శ్రీమతి మీరాబాయిగారిని తోడ్కొని వెళ్లిరి. ఆచటనే బస యేర్పరుపబడెను.

మీరాబాయిగారు

మహాత్ముని నిర్బంధానంతరము సబర్కత్తిఆశ్రమ నిర్వహణభారము వహించిన మీరాబాయి ఆమె నామాంతరముగల శ్రీమత్య 14 వ తేదిన మదరాసు వచ్చెను.

విలింగుడను ప్రభువుగారి శిలావిగ్రహము

మదరాసు ప్రాతిగవర్నరు విలింగుడను ప్రభువుగారి శిలావిగ్రహము మదరాసు మాంట్యురోడ్డులో జంఖానావద్ద స్థాపింపబడినది. దీనిని ప్రస్తుత గవర్నరు సర్ ఫ్రాన్సిస్ గారు 20వ తేదిన బహిరగత మొనర్చెదరు. దీనిని సుప్రసిద్ధశిల్పిలుగు ఎం. ఎస్. నాగప్పగారు తయారు చేసిరి. (ప్రె. భో. బి.)

బొంబాయిలో యూరోపియనుల మిల్లుల బహిష్కరణము

యూరోపియనుల పరిపాలనమునందున్న

24 మిల్లులు చాల కష్టదశకు పాలగుట

చాల మిల్లులు మూసివేయబడుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 14:—బొంబాయి సామానుఫైనల్ ట్రేడ్ మిల్లులతో సహా యూరోపియనుల పరిపాలన క్రిందనున్న 24 మిల్లులు యిప్పుడు చాలకష్టదశకు పాలైనవి. కాంగ్రెసు వారి బహిష్కరణము యొక్క ఫలితమే యని బొంబాయి కాంగ్రెసు బహిష్కరణసంఘమువారు నిర్ణయించిరి. ఈ నెల 7 తేదీ గురువారమునాడు అకస్మాత్తుగా సింగ్లెట్టుమిల్లు మూసివేయబడెను. ఈ 24 మిల్లులలో యిదియే మొదట మూసివేయబడెను. అందువలన 2000 మంది పనివాండ్లకు పనిలేకుండ పోయినది. ఈ నెల 1 వ తేదీ మొదలు నేటివరకు బొంబాయి లో 12 మిల్లులు మూసివేయబడెను. అందువలన 25000 మంది పనివాండ్లకు పనిలేకుండ పోయినది. ఈ నెల 15 వ తేదీనుండి తమ మిల్లులు గూడ మూసివేయబడునని సామాను ట్రేడ్ మిల్లుల వారు వెల్లెంబరునెల మొదటి తేదీనుండి మూసివేయుటనుగూర్చి ఆలోచించుచున్నారు. ఆ. ప్రె.

కె. కోటిరెడ్డిగారు

మదరాసు శాసనసభకు కడపజిల్లా నుండి పోటీలేకుండ ఎన్నుకొనబడిరి.

ముప్పదియిద్దరు మంత్రులచరిత్రము

గ్రంథకర్త:—కనుపర్తి నూర్కండ్లేశ్వరకర్తగాడు:—
పృథ్వీరథకాళిని పత్రికా సంపాదకులు, బృందావనం, కీల్పాకు మద్రాసు నెల రు. ౦-౧౨-౦ క్రాసునైజా, ౧౨౦ ఫుటలు.

ఇందు గోపరాజు రామప్రధాని, రాయనిమంత్రి భాస్కరుడు మొదలైన ముప్పదియిద్దరుమంత్రుల చరిత్రములు వివరింపబడినవి. ఆయా మంత్రులను గురించిన చాటువులును, వారినిగురించిన పరంపరగ తరతరములనుండి వినవచ్చు కథలును ఇందు పొందుపఱుపబడియున్నవి. చక్కని పద్యములతోను, ఇంపయిన కథలతోను పుస్తకము చదువ గుతూహలము కలిగించును. శైలిచలభిము. అందుందు కొన్ని చోట్ల ముందుండిన మంత్రులచరిత్రములు నెనక, వెనుకనుండిన మంత్రులచరిత్రములు ముందుపడినట్లు కాన్పించును మనుసుదీధిధూపాలని నైవాగ్ధి పతిగినండిన రణలిక్కిన చరిత్రము ౫౧-వ ఫుటలోను, అనంతమహిపాలని కాలమునుండిన రాయనిమంత్రిభాస్కరుని చరిత్రము మొట్ట మొదటను గలదు. ఈ కవర్లము ౧౦౬౭ పాటివాడని తెలియవచ్చు గోపరాజు రామప్రధాని చరిత్రము. ౨౭౩ ఫుటలో కలదు. ఇట్టివే యింకను గలవు. ఇది చరిత్రగ్రంథము కాకపోవుటచేత నివ్యత్యాసము లంత పొటింపదగినవి కావు. కాని తెలిసినంతవఱకు కాలక్రమము ననుసరించియు యీచరిత్రములను పొందుపఱుచుచున్న చాల ఉపయోగముగ నుండెడిది. ఈసందర్భమున నొక విషయము చెప్పవలసియున్నది. ఈచరిత్రము ౧౯౨౨ వ సంవత్సరపు ప్రథమసంస్కరణము పీఠికలో కృతజ్ఞతాభివందనము లొసరించుపట్టున నుండిన.

“మంత్రుల కాలనిర్ణయమును క్రాసియిచ్చిన శ్రీయంత్రామయ్య నెంకటలక్ష్మణాచార్యగారుచుండు చాల కృతజ్ఞుడను”

అను వాక్యము ఈ ౧-౩౦ వ సంవత్సరపు ద్వితీయము ప్రణామక లోపించిపోయినది. ఇది యసంబంధము.

మ. సో. క.

ఏలూరు

(న్వేషియవిలేఖరి)

మోతే నరసింహారావుగారికి అభినందనములు

భారతశాసనసభకు పోటీలేక ఎన్నికగాంచిన శ్రీమోతే నరసింహారావుగారిని అభినందించుటకు, గౌరవించుటకు నిన్న సాయంత్రము మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసు ఉద్యోగు లందఱును ‘ఫెయిర్ హెవెన్సు’ అను నామముగల నరసింహారావుగారి భవనము కేగిరి. నరసింహారావుగారికి హాసతి కర్పూరపుష్పేర్లను వైచియు, ఫలముల నొసంగియు ఉద్యోగులు గౌరవించి అభినందించిరి.

ఏలూరు కలెన్సిన్లోట్ల కేసు

చింతా సోమిరెడ్డివగైరాలు 9 గురువైన తేబిస ఏలూరు కలెన్సిన్లోట్లకేసును విచారించి డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు ఈ నెల 11 తేదీని నెవన్సుకోర్టుకు కమిటుచేసిరి.

హిందూ యువజనసంఘము

ఏలూరు హిందూయువజన సంఘముయొక్క జనరలు బాడీ మీటింగు యీ నెలలో జరుగవనియు, చందాలు బాకీ యున్నవారు చందాలను వెంటనే యివ్వవలెననియు, పుస్తకములను బాకీయున్నవారు వెంటనే వానిని గ్రంథాలయమునకు పంపవలెననియు బ్రస్తుబోర్డు ప్రెసిడెంటు శ్రీయంత్రామోతే గంగరాజు జమీందారుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

హిందూ యువజనసంఘ గ్రంథాలయమునకు రెండువేల రూపాయలను వెచ్చించి యిప్పుడు నూతనమైన తెలుగు, సంస్కృత, ఆంగ్ల గ్రంథములను తెప్పించుటకు నిశ్చయింపబడెను. గ్రంథములలో నుత్తమమైనవాని పెర్లను నూచింపవలెనని ఆధ్యక్షులు కోరుచున్నారు.

ఏలూరు అన్న, వస్త్ర, వైద్య, విద్యాదాన సమాజము

పై సమాజపు ధర్మకర్తలు 2-7-30 తేదీని సమావేశమై పై సమాజమునకు స్థిరాస్తులను కొనుటకు 12 గురు గల ఒక ఉపసంఘమును నియమించిరి. ఆ తీర్మానానుసారముగ సము కమిటీవారు యీ నెల 10 తేదీని సోల్ ఆఫీస్ మోతే గంగరాజు జమీందారుగారి యధ్యక్షతక్రింది సమావేశమై ప్రస్తుతము ఎ. వి. హెచ్. ఎం. స్కూలు అన్నమానేపల్లి రంగనాయకులుగారి ఇల్లు స్థలమును రూ. 11,500 లకు కొనుటకు నిరపరచుకొని ఎగ్జిమెంటు వ్రాయించడమైనది. ఈ యింటికి నెలకి రూ. 75 లు అద్దె వచ్చుచున్నది.

శ్రీయంత్రామ పాటి గురవయ్యగారు 8-8-30 తేదీని పై సమాజమునకు రూ. 500 లు ధర్మమొసగి బ్రస్తుబోర్డు మెంబరుగా చేరిరి. వీరితో రూ. 500 లు ధర్మ మొసగి బ్రట్టిలుగా చేరినవారు యిప్పటికి 29 గురు కలరు.

హితకారిణి సమాజము, రాజమహేంద్రవరము

విశంతువివాహము

హితకారిణి సమాజమువారి యాదరణమున 19-8-1931 తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు విశంతు కరణాలయముందున్న శ్రీమతి రామకోట బ్లకును తెనాలి వాస్తవ్యుల శ్రీయంత్రామనివల్లె మెకట కేవగిరిరావుగారికిని వివాహముహూర్తమున రాజమహేంద్రవరమున ఆనందాశ్రమములో జరుగును నాటి సాయంత్రము 7-30 గంటలకు శ్రీ భోజనము.

కామరాజు మానుమంతరావు, కార్యదర్శి.

౧. ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరము

(ఆంధ్రతాత్పర్యసహితము)

డిమ్మినైజా, 3౨౪ ఫుటలు, వెల రు. 3-౦-౦

గ్రంథకర్త: శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు.

౨. భస్మప్రకాశిక

(ఆంధ్రతాత్పర్య సహితము)

డిమ్మినైజా, ౮౬ ఫుటలు, వెల రు. ౧-౦-౦

గ్రంథకర్త: శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు.

3. ఆంధ్రబైవజ్య రత్నావళి

(సాంధ్రతాత్పర్యము)

డిమ్మినైజా, ౧౬3 ఫుటలు, వెల రు. ౨-౦-౦

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి విరచితము. సైమాడు

గ్రంథములు వలయువారు డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు, బెజవాడ, అని వ్రాయవలయును.

పంపములచరిత్రము

ఫుటలు ౬౪, వెల రు. ౦-౪-౦.

గ్రంథకర్త: శ్రీ మత్తేనరహంస పరివ్రాజకాచార్య యన్. జి. బి. సరస్వతీస్వామిలవారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా క్రాంతియము, మదరాసు.

నతైన పల్లి

(స్వకీయ విశేషం)

విజయం

నతైన పల్లి, ఆంధ్ర 18:-2 12-8-30 సాయంత్రము 6 గంటలకు శ్రీ ఎడ్యర్లు పరమపూరి సభ్యులు నతైన పల్లి తాలూకా తహశీల్దార్లను, సుదకు పరమపూరి సభ్యులును అనుబంధముగా రామమూల కోటయ్యపంతులుగారు (వి. పి) నెలపుమీద కర్మనున్న సుదకును వారి గౌరవార్థమై యొక యల్పవారపు వి. దొంగిరి పరమపూరికార్యదర్శి యను శ్రీయుక్త కె. వెంకటరామయ్య శ్రీ పి. పి గారు ఆతిథ్యం గూఢపదన గురించియు, పరమపూరి పట్ట వారు జన ర్పిన కృషి గురించియు సువిశేషించి ప్రశంసించిరి. ఈ సందర్భమున ప్రస్తుతము దాదాపు శిథిలపథానన్న పరమపూరి ధన పునర్నిర్మాణమునకై సహాయ మొనర్చిన వాగ్దాన మొసంగిన మ.రా.రా. గోపాలుని కబ్బయ్య పంతులుగారు రెండు వందలనుగిరి. కొంతసేపు గ్రామభాగమున మొనర్చబడిన పిమ్మట సభ్యులకు ఆల్పవారము లొసంగబడెను. ఆతిథ్యం శ్రీ రామకోటయ్య పంతులుగారు వారి సహజ వికాడంబర ఫక్కిని పు ప్రముగా ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

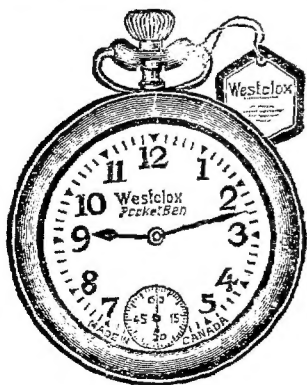
ఒక మాటమాత్రము చెప్పవలసి యున్నది. శ్రీ పంతులుగారు ప్రభుత్వోద్యోగమునం దుండినను ప్రజలయెడ సానుభూతి గనబరచుచు సర్వజనులకును తమవిధ్యుక్త ధర్మమును సత్కరించుచు నిర్వహించినవారను యశమును గాంచిరి. కొలదిమాసములలో ఉద్యోగమునండి విరమించి ఉపకారవేతనమును బొంది విశ్రాంతి గైకొనసాగిన తెలియుచున్నది. ఇటువంటి సత్పురుషులకు విశేషము వారివిశ్రులకే గాక బహుమంది పాత్రలను విచారకరముగా నుండక మానదు.

జాతీయ ఫలముల నూతన ఫక్కి

దినచర్య

దినచర్య చూచుకొని తమ జీవిత మార్గములను చక్క చేసికొని ప్రతివారును పాలు పొందవచ్చును. మహారాజులకు, వ్యాపారకులకు, పండితులకు, జనసామాన్యులకుండును ఇది సదుపదేశముల నొసంగుచున్నది. ముప్పది రోజుల ఫలములకు రు. 3/-లు మాత్రమే. మీ ఆర్డరుతో రు. 1 అద్దాముగా పంపుచు మీ జన్మనక్షత్రము, లేక తొమ్మిది అక్షరములు, దాదాపువయస్సుతో వ్రాయవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రు. 1-0-0 అద్దాముతోనే పంపవలెను. పండిత వి. యస్. యస్. శర్మ, కాకినాడ.

MADE BY THE MAKERS
OF THE WORLD-REOWNED
'BIG BEN' & 'BABY BEN'
THE NEW MODEL
POCKET BEN
An Ideal Pocket Watch
For Rs. 5/14 only

The New Model POCKET BEN is a forward step in modern watch-making. It is styled in beauty, Smaller...Thinner...and more Modern while the MAKER'S Name on the dial is sufficient GUARANTEE of its Reliability, Durability and accurate working.

To be had of:-

The Union Trading Co.
166, Harrison Road (c/4), Calcutta.

రాజమండ్రి

జెండా టోపీలు హడావిడి

12 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 1 గంటకు మ. రా. రా. శ్రీ దేవత శ్రీరామమూర్తిగారికి మదరాసు హైకోర్టునకి రెండు టోపీలు వచ్చినవి. మొదటిదానిలో జెండా టోపీలు కొనవచ్చుననియు, రెండవదానిలో జండాలు టోపీలుకూడ పెట్టుకొనవచ్చు ననియు హైకోర్టువారు తీర్పుయిచ్చినట్లుగా తెలిపబడినది. ఈవార్త పురమునందట ప్రాకారాన, ఉత్సాహము మితిమీరినది.

18 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజమండ్రి హైకోర్టువారు యిచ్చిన జెండాకేసు తీర్పు పురజనులు చూచి అమితానందభరితులై. తరువాత, యిదివరకు పోలీసువారు యేమేమోట్లా జండాలు ఊడతెరిగో, ఆయా టోపీలు జెండాలు ప్రతిష్ఠించబడినవి. శ్రీ దేవత శ్రీరామమూర్తిగారి మేడపై 2 జెండాలు తిరుగా ప్రతిష్ఠించబడినవి.

టోపీలు విరివిగా పురజనులు ధరించుచున్నారు.

అరవ వెంకటస్వామి.

తెట్టిబలిజ విద్యార్థి సంఘము, మద్రాసు:-

ఈనెల విద్యార్థి సంఘము వారి ప్రథమ వార్షికోత్సవము మ-రా-శ్రీ దివాన్ బహదర్ ఎ. రామస్వామి మొదటి యారు, కార్పొరేషను వెసిడెంటుగారి అధ్యక్షతక్రింద 17-వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటల పరమపూరి, సభాపతి రత్న వేలు పాతకాలయందు జరపబడును. కాన స్థలము విచ్చేయ ప్రార్థన. సభాసభ్యులు దూరమున గణింపక విచ్చేసి, యీ యుద్యమమును జయప్రథముగా నెరవేర్చు గోరెనను.

కార్యక్రమము:- 1. ప్రార్థన, 2. వార్షిక రిపోర్టు, 3 అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము, 4 ఉపన్యాసములు:- (ఎ) నిమ్మబాతులు- రాబోవు రాజ్యాంగవిధానము- యక. శివరాజుగారు వి. ఎ. బి. ఎల్. ఎం. ఎల్. సి., (బి) స్వవిషయము- గద్దాడ అప్పారావుగారు వి. ఎ., 5. అధ్యక్షుని ముగింపు.

మద్రాసు, } గద్దాడ అప్పారావు, వి. ఎ.
14-8-30 } కార్యదర్శి

గృహలక్ష్మి

స్త్రీల సచిత్ర మాసపత్రిక

సంపాదకులు.

డాక్టరు కే. యక. కేసరి

ఏడాదిచందా రు. 4. మాత్రమే

'గృహలక్ష్మి' కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు నెం. 782

ఎస్కూరు, మదరాసు.

స్త్రీము ఇంజను డ్రైవరుల బుక్

(తెలుగుది) వెల రూ. 2-0-0.

వలయువారు:- కోట యజ్ఞరామశర్మ,

మెకానికల్ ఇంజనీరు, (ఆ. బా. ప.)

చింతగుంటపాలెం, బందరు.

Masulipatam M. & S. M. Ry.

కొలది ప్రతులు మాత్రమే ఉన్నవి.

బి. మార్కు విక్రలప్త

ఈ స్టవలో కాఫీ, టీ, గంజి, ఘోషరము, భోజనము అంత సులభముగా చేసికొనవచ్చును. మంచి ఇత్తడితో బలముగా చేయబడినది. ధర రూ. 2-4-0. వి. పి చార్జి అదనము 8.

ఎం. ఎస్. సరస్వతి లిండు కంపెనీ,

సామకూరుపేట పోస్టు, మదరాసు.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జరుగు ప్రాయశ్చిత్యము 1-0-0. నై ప్రతిప్రశ్నకు రు. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు వారును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P. O.

జెన్మ ప్లరీ బజారు ధరలు

1930 నవంబరు 15 తేదీ శుక్రవారము

1. భాగ్యములు			
జెన్మ ప్లరీ బజారు			
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 45	ర. 12 8 0	ర. 18 4 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 42	ర. 12 14 0	ర. 18 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 46	ర. 14 0 0	ర. 15 6 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 164	ర. 8 12 0	ర. 9 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు		ర. 17 14 0	ర. 18 0 0
2. భాగ్యముల వమ్మలు			
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1 ర 208	ర. 12 12 0	ర. 14 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 18 4 0	ర. 15 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 18 4 0	ర. 14 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 15 4 0	ర. 16 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 7 2 0	ర. 7 4 0
3. సూనెవస్తువులు			
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 105 0 0	ర. 110 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 14 0 0	ర. 19 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 87 0 0	ర. 89 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 98	ర. 98 78
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 94 0 0	ర. 98 0 0
4. చిల్ల రవస్తువులు			
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 86 0 0	ర. 89 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 88 0 0	ర. 50 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 98 0 0	ర. 105 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 28 0 0	ర. 35 4 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 40 40	ర. 40 40
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 24 0 0	ర. 40 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 24 0 0	ర. 24 4 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 24 8 0	ర. 85 0 0
5. ఇనుము			
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 80 0 0	ర. 81 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 24 0 0	ర. 80 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 24 0 0	ర. 80 0 0
6. నూలు			
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 20	ర. 6 2 0	ర. 6 2 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 6	ర. 8 6 0	ర. 8 6 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 20	ర. 5 11 0	ర. 5 11 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 40	ర. 7 8 0	ర. 7 8 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 4	ర. 8 0 0	ర. 8 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 4	ర. 4 8 0	ర. 4 8 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 20	ర. 5 9 0	ర. 5 9 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 20	ర. 5 18 0	ర. 5 18 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 20	ర. 5 10 0	ర. 5 10 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 34	ర. 6 4 0	ర. 6 4 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 24	ర. 6 12 0	ర. 6 12 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 30	ర. 8 9 0	ర. 8 9 0
7. లోహములు			
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 100	ర. 47 8 0	ర. 50 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 21 8 0	ర. 21 18 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 18 9 6	ర. 18 9 6
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 205 0 0	ర. 210 0 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 265 0 0	ర. 270 0 0
8. రంగులు			
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 0 10 0	ర. 0 10 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 1 10 6	ర. 1 10 6
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 1 9 9	ర. 1 9 9
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 1 8 0	ర. 1 8 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 1 8 0	ర. 1 8 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 3 8 0	ర. 3 8 0
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 1 9 6	ర. 1 9 6
జెన్మ ప్లరీ బజారు	ర. 1-1	ర. 1 8 0	ర. 1 8 0

నరసాపురం తాలూకాభివృద్ధి సంఘము

నరసాపురం, షిల్పిమగోదావరిజిల్లా
స్థాపితము 1901. — రిజిస్టరీ చేయబడినది 1917.
రాజకీయములు: — శ్రీ రాజారావువేంకటేశ్వరమూర్తి
మహిపతి మూర్తిరావు బహదూరుగారు, ప్రతినిధులు మహారాజు
గారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ బహుమతిపరిషత్

1930 సం॥ డిసెంబరు 6, 7 తారీఖులలో జరుగును

శ్రీ శ్రీ పితాపురం మహారాజావారి యాదాభివృద్ధి
సంఘము ప్రధానముగా యుగముచేతనున్న గత యుగము
యొందు సంవత్సరములనుండి యీసంఘము జనానాప్రతిభ కల్ప
తరువు భారత విద్యాభివృద్ధి గావించుచు నున్నది.
పరిశీలించి తమ ప్రతిభను తగినరీతిగా వివరించునట్లు
లేదు. ఏ గ్రామములోనివారి కాగ్రామములోనే పరిశీలించు
ట చేయబడును. పోటీపరీక్షలు ప్రతిగ్రామము నెండు
రుగా నెంచబడును. ఆంధ్రప్రదేశ్ బహుమతి పోటీపరీక్షలు
జాతిభేదముగాని పాటింప నొసరునులేదు. ఇంతవర కీ మా
పోటీపరీక్షలు గలవాండ్ల మాబంధుమిత్రములను స్వీకరించిన
వారిముఖ లాంఛనములలో నెండుగో గలరు. కావున త్వరప
డును. ఈ యభివృద్ధి విద్యాభివృద్ధి మార్గ గ్రహించి మా
స్నేహితురాండ్రును హృదయపూరితముగా పరిశీలించి
యభివృద్ధియగు మా బహుమతిలను బడయును.

వరసాపురం గ్రామములు

సాహిత్యము: — పద్యకావ్యము: — నర్మదాపరిణయము.
శ్రీయంత శిష్టా గోపాలం బి. యే. యల్. టి., గారిచే వ్రా
యబడినది. ఖరీదు రు. 0-4-0.

డిటా విషయము: — జీవనోత్సాహము: శ్రీయంత దిగు
మర్తి కోదండరామస్వామిగారిచే వ్రాయబడినది. ఖరీదు
0-10-0.

డిటా వ్యాపారము: — శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనర
సింహంగారిచే వ్రాయబడినది “మహా పురుషుల జీవితముల”లోని
రెండవదియను బంజాయిభాగము. ఖరీదు రు. 0-10-0.

మరా: — సాహిత్యమునందలి సామాన్య వ్యాకరణ సూ
త్రములనున్న, పద్యములు సాధారణపుస్తకముల గల విభజనయు
చుక్కగా నేర్పకొనవలెను.

కావ్యము: — శ్రీపాద శేరికామ్రామిగారిచే వ్రాయబడిన
“ఆర్యగృహము” ఖరీదు రు. 0-8-0.

గణితము: — ఏ పుస్తకము నైనను సుయోగపరచుకొని
యీ క్రిందివిషయములను నేర్పకొనవలెను: —

1. లక్షలవరకు సంఖ్యల సంకలనము అక్షరములతోను
వ్రాయట.
2. సామాన్యసంకలన, గుణకార, భాగహారములు,
+; -; x; ÷; ఈ గుణకార ఆరము, ఉపయోగము.
3. యాదాయము, అజ్నాలు, పైసలు: మెట్టు, ఫర్లాంగులు,
గజములు, అడుగులు, అంగుళాలు: బాగులు, ముసుగులు
వీరెలు, శేర్లు, ఫలములు, కుంజులు: ఎకరములు, శెంట్లు,
గజములు: రిములు, దస్తాం. గ్రోగులు, డెజనులు, ఇవి వచ్చు
వివిధ సంఖ్యల వ్యవకలన, గుణకార, భాగహారములు, యుక్తి
తెక్కలు.
4. త్రయరాశికములు.
5. సామాన్యవాడుక తెక్కలు. (Simple Practice)
6. $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{9}$, $\frac{1}{12}$, $\frac{1}{16}$ ఈ
భిన్నములమాత్రమే వచ్చునట్లుగా వై మాసములలోనుండి
యుక్తి తెక్కలు.
7. చతురశ్రము సమకోణములు గల వస్తువులు లేక ప్రదేశ
కముల చతురము.
8. “సగటున” ఇవివచ్చు చిన్న తెక్కలు (Average)
9. “అసలు” నకు వడ్డీ, మొత్తము కనుగొనుట.

మరా: — 1. యుక్తి తెక్కలన్నియు ప్రతిదినము ఉప
యోగములోనుండు వ్యవహారము ననుసరించి యుండును. అందలి
సంఖ్యలు వాడుకలోనుండు మొత్తములను వివరించునట్లు.

2. యుక్తి తెక్కలు వై అంశములను గ్రహించి
లేదో యని తెలిసికొనుటగాని, గూఢముగాను, కఠినముగా
నుండవు.

3. నిత్యోపయోగమునకు పనికిరాని కేవల గణితసాధ
నములే యుపయోగించునట్టి తెక్కలుండవు.

4. ప్రథమ సూత్రములను పరిశీలించు ప్రశ్నలు వస్తుమా
త్రములమీద నుండుగాని వట్టి అంశాలమీద నుండవు

గణితముగాక వైద్యమునకు పనిచేయు ప్రశ్నలను నన్ని
టిని నరసాపురం ట్రైకోమర్తి రాజారావు ప్రధానోపాధ్యాయు
లగు శ్రీయంత దిగుమర్తి కోదండరామస్వామి బి. యే. యల్.
టి. గారి వ్రాసిన ఒకేసారి బడయవచ్చును. పోటీపరీక్షలకు
యజేయట కీ యేర్పాట్ల సంవత్సరము మాచే జేయబడినది.

వనంతకుసుమాకరము.

మధుమేనాము, అతియూతము, రావకురువులు, కుక్రవన్తము, కుక్రక్షుము, నరముల బలహింస, చిరకాలపు కేల్ల
కుసుమ, కుసుమములు తీర్చి యెరుటచే కలుగు మూత్రాశయవ్యాధులు మొదలగు మేనారోగములకు పదిపాళ్లు పదియోషధులను
తని కుదురక వ్యయప్రయాసల నొందుటకన్న బంగారు, వెండి, మంచుతత్వములు, పగడములు మొదలగు వీర్యవృద్ధిరేపింపు
తో నిర్ధవనపబడి నిశ్చయముగా మంచి ఆరోగ్యము నీయగలిగిన “మా వనంతకుసుమాకరము”ను నేవించి కార్యతపోషణయన
ందుట ఉత్తమపద్ధతి. అనేకులు నేవించి ఆరోగ్యమును పొంది యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు. ఈ 1-కి రూ. 20
శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడిన 224 రకముల ఔషధములు గలవు — కేలలగు ఉచితము.
వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేదవిలయము, చింతలూరు, ఆలమూరుపేట్లు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

“హనుమాన్ కవచమ్”

లోకమంతయు నుద్ధరించుచున్నది

లక్షలకొలది మానవుల కోర్కెలను వరప్రసాదమై దిగంబరయోగి పుంగవుని మహా
యంత్రములచే ఎట్టి అసాధ్యమైన కార్యములైనను కొనసాగునని అనుభవముపై ప్రతి మనుజు
డిగుంటున్నాడుగాక మాకు వచ్చుయోగ్యతాపత్రక లే నిదర్శనములని యెరుగనివారికి చెప్పి గోష్ఠం
చెదము. బ్రహ్మరాక్షసులు, కాకినీ, ధాకినీ, బాలాగిష్టములు మాయమగును. బీడుకు ధనలాభము, వర్తకులకు వ్యాపారవృద్ధి, నిరు
వ్యోగులకు సదుద్యోగము, విలకాండ్రకు వికారము, బలహినులకు వీర్యవృద్ధియు, విద్యార్థులకు బుద్ధి, గోదాండ్లకు సంతోషము,
రాజులకు రాజ్యభాగము, వీ కోర్కెలకై నను మాకు వ్రాసినచో ఆక్షణమున భగవంతుడు మీకు సుఖము చేసార్యును. ఎక్కువ
వర్ణించుట మా శక్తిమతియు. సందేహించువారు దురదృష్టవంతులని విచారించెదరు. ఈ ఆంకాశము ఎల్లప్పుడు చిక్కడు రాదు.
కవచం, బంగారుది 7½ చిన్నం. రూ. 8. మహాపురుషుడు శివములకు జీవము పోయి సమరుడు, హనుమాన్ వెండిది రూ. 8,
రాగిది, రు. 2-8-0. బంగారుది 1/8 కులం రు. 5 మాత్రం. మరా: — సిరస్థానం చేసి ఆర్డరు యివ్వవలెను.
పంజీట్, ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమము, నాగావళిపది ఒడ్డున, చికాకోల్ సిటీ.
(2)

పరీక్షావిధానము

6-12-1930 శనివారము 11 మొదలు 1 గంటవరకు పద్య
కావ్యము.
డిటా 2-4 వనము.
డిటా 4-10 మొదలు 5-10 వ్యాపారచన
7-12-1930 ఆదివారము 11-1 గంటవరకు.
డిటా 2-4 ఆరోగ్యదర్శనము.
వరఖాస్తులను వచ్చే ఆక్టోబరునెలలో నెలఖర్చులోను
దరఖాస్తు ఒక్కంటికి 0-4-0 లు రుసుముతో కార్యదర్శి
వద్దకు పంపవలెను. దరఖాస్తుపూర్వములను కార్యదర్శిగృహంకి
ముందుగా తెప్పించుకొనవలెను.

ఇతరవివరములు

క్రమపడి తెక్కలనుమాత్రము గట్టిగా నేర్చుకొనవల
యును. వైన నిరూపించబడిన సిలబస్ను వాటి తెక్కలలో
నొక్కప్రక్కయు నడుగబడదు. సాధారణముగా ప్రతి యంశ
మునను నూటికి మూడవంతు మార్కులు పొందునున్న మొ
త్తముమీద నూటికి 60 వంతు మార్కులు మొదటి క్లాసుకున్న
నూటికి 40 వంతు మార్కులు రెండవక్లాసుకున్న నిర్ణయించబ
డుచున్నది. ఇట్లు విద్యార్థివృద్ధి గావించుకొనిన దేశమునకు
తమ గృహములకును హిందూస్త్రీ లత్యంతోపయుక్తముగా
నుండవలసిన మనవిజేయుచున్నాను.

అద్దంకి బిందుమాధవరావు,
కార్యదర్శి.

ఆంధ్రదేశమున కి పూర్వగ్రంథము !
కలియుగ వినోదకథలు

నవరస భరితమై నవీనవాకడలు గల
ఉత్తమగ్రంథము ఆంధ్రమున దిది యొక్క
దేశం. ఇందలి హాస్యము కడపుబ్బకేము
న. నీలిబోధకములగు దృష్టాంతములతో
ండిన కథారత్నము లిందుగలవు.

1 ఇద్దరి పెళ్లాలవాడి యిబ్బందులు
2 నగలపిచ్చుగల కామమ్మ, 3 వివాహానికి కిల్లానులులు,
4 బోగం రంగసాని టుక్కులు, 5 అయ్యో వాదనా!
6 నన్ను బాసి పోతున్నావా, 6 అతివనముం భూర్లక్ష
ణం, 7 నా అనుమానమే వాకొంప తీసింది, 8 దెబ్బకు
దయ్యంపవలెంది, 9 కోర్కెలతోయి కొంపకూల్చుకొన్న
గోపాలరావు, 10 ఖద్దరు నీమగడ్డల వివాదం, 11 ధైర్య
మూర్తిగారి బంధారం, 12 గడదొంగ- వెనుభూతిము,
13 పల్లెటూరివాళ్ల పట్టు ప్రవేశ, 14 కవిత్వంతుప్పయ్యోగ్గ
విచిత్రస్వప్నం మొదలైన అనేక కథలుగల యీ గొప్ప
రసవత్తరమును గ్రంథము. ప్రతి ప్రస్తావన, బాం
కు తెప్పక చదివి తీరవలయును. దివి యి నేలలు చదివి
ఆనందించుచున్నారు. 200 పేజీలుగల పెద్దగ్రంథము
మొదల 1 మాత్రమే. పోస్టుఖర్చును ప్రత్యేకము.
మహారాజు పుస్తకశాల,
అరుణాచల మొగలిపేటి, పుళకాడుపేట, మదరాసు.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా వికలవాంతులు
11-8-30 లేదీ రాత్రి లిక్కవోలు గ్రామములో
బ్ర. శ్రీ. ఆత్మ వెంకన్నగారి యధ్యక్షతన కాంగ్రెసుపక్ష
జరుపబడెను. పథకు సుమారు రెండువేలజనులు హాజరైరి.
యీజిల్లాలో కాంగ్రెసుప్రచారము చేయుచున్న శ్రీ పెద్దాడ
కామేశ్వరమ్మ బి. యే. గారున్న శ్రీ పారువూడి వెంకటర
మణ్ణుగారన్న నందూరి కృష్ణమాచార్యులు కండికొండ
వీరభద్రయ్యగారున్న కాకి వాడనుంచి విచ్చేసిరి.
కండికొండ వీరభద్రయ్యగారు వ
గలు రెండుగంటలకే వచ్చి గ్రామవాంతుల తిరిగి ప్రచారము
చేసిరి. రాత్రి 7 గంటలకు ప్రచారము మొట్టమొదట గ్రామ
ము సమీపమును వచ్చినచో ఒక పోలీసుకానిస్టేబులు కాకు అత
చేసి గ్రామములోనికి కార్లువెళ్లకూడదని చెప్పివారు. ఈమాట
లను లక్ష్యపెట్టక ప్రచారములు కొడును నడిపించి గ్రామము
లోకివచ్చివారు. కొత్త ప్రచారముగాను ప్రచారముల కొద్దయి
చ్చిరెండువందల యువకులు వెంటనుండి స్వరాజ్యగీతములు
పాడుకొనుచు గంటనేపు జగరసంకీర్తన ము గావించి
తమ యింటి యెరుట చేరి పథ ప్రారం
భించివారు. అధ్యక్షకోపవాదమైనపిదప కామేశ్వరమ్మగారు
తమ మృగామధుర గాంధీర్యవాక్యముతో ఉద్బుత మధ్యపాన
నిషేధముల గూర్చి దీర్ఘపవాదము గావించిరి. పిమ్మట కండి
కొండ వీరభద్రయ్యగారున్న పారువూడి వెంకట రమణమ్మ
గారున్న ఉచిత్యసించిన పిమ్మట అధ్యక్షునికి వందనములతో
పథ ముగింపబడెను. పిమ్మట ప్రచారములకు మొట్టమొదట
కూర్చుండవెట్టి సుమారు వేయిమంది గ్రామములు గ్రామము
వాటవరకును జేతే ధ్వనులతో వెంటవచ్చి వీడ్కొలిపిరి. పథ
యత్నకృషివామతో ప్రశాంతముగా జరిగినది. వాల్మీకువారు
దగ్గర నే యింపను యెట్టి నిరోధము కలుగజేయలేదు. (బి.వి.బి.)

స్వదేశీ బట్టలు
పందలపాకమిల్లు తెలుపు ఎరువునూలుతో
చేతిమగ్గులుమీద తయారుచేయబడిన 20½ సెం.
40 సెం. 14 బట్టలు మా దగ్గర చౌకగా అమ్మ
బడును. పూర్తి వివరములకు వ్రాయుడు.
(M. P.) శ్రీ విరాస్వామికంపెనీ,
కాకినాడ.

రాజమోహన హేరాయిలు
శ్రీకృష్ణమయిన నువాననగల తలనూనె

తలనోప్పి, మాడుపోటు, చుండ
అకాలముగా పెండ్లుకలు నరయుట
కోరేదేమి మొదలగువాటిని వారింకి
మొదలగునకు చల్లదనమును, బుడిబు
మును, కలిగించి పెండ్లుకలను పట్ల
వరిచి వృద్ధికొనించును.
1 సీసా ది. 1, 2 సీసాలు రు. 2-10-0
3. 5. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పి. సి. సి. అండు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిరేపేట్, నల్లూరుజిల్లా

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టిచాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయుడములో "ఇండియాలో" పెల్ల ను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు

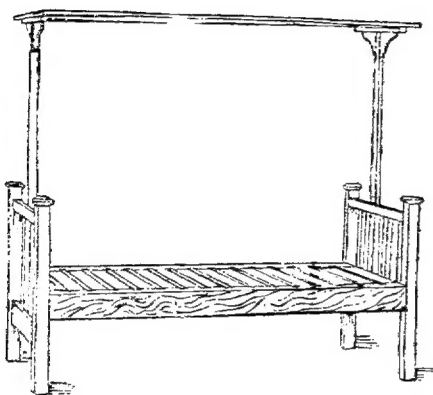
అన్ని రకములలోను వర్కారంగులు సలీనుగా చిక్కును.

ఒకవర్కాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

పునస్సంధాన, వివాహపు మంచములు

మన పెండ్లికొమార్తెలు, పెండ్లికొమారులు కొద్దిలో, యందముగ నుండు మంచములనే కోరుదురు. మావాటికి నదరు రెండును గలవు.

గొప్ప పనితనము—దోమ తెరను తగిలించుకొనుటకు నలయు చట్టములు సహా గలిగి, జీవితకాలమునకు వినియోగపడగలవు. అన్ని భాగములు యంత్రసహాయముచే తయారుచేయబడి, విడదీయ గలిగియున్నవి. విడిభాగములు దొరకగలవు.

నెలలో ప్యాకింగ్ మెత్తకూలీల వినియోగపు యెయ్యన్నది. 3 నెలలలో తయారుచేయబడినది.

	(6 $\frac{3}{4}$ అ. X 2 $\frac{1}{2}$ అ.)	(6 $\frac{3}{4}$ అ. X 3 అ.)	(6 $\frac{3}{4}$ అ. X 4 అ.)
అంబ్రోవుడ్	...	2 $\frac{1}{2}$ అ. వెడల్పు రు. 24	3 అ. వెడల్పు రు. 27
టీక్వుడ్	...	" 22	" 24
చాద్వుడ్	...	" 18	" 20

ప్యాకింగ్ చార్జీ రూ. 1-4-0.

నిబంధనలు. ధరలో సగము సొమ్మును యాదగ్గరవెంటను, మిగతవానిని వి. పి. గా బంపబడు రైల్వేరశీదును స్వీకరించునపుడును చెల్లించవలయును.

THE STANDARD FURNITURE Co., Ltd.
Kallai, South Malabar.

జాం డూ గారి ఆశోకారిష్టము

(భైషజ్య రత్నావళి)

స్త్రీలకు కలిగే సర్వవిధ దుర్బలములకు ముఖ్యమైన గొప్ప టూనిక్ నుండి దివ్యవృద్ధి. మరన్ని స్త్రీల బహిష్కారముల నన్నిటిని నివారణచేయును. కడుపు నొప్పి, ఋతుస్రావము, రక్తస్రావము, పోషకశక్తిగల సహా నివర్తించును.

దీని నుపయోగించుటచేత గర్భవీనతను పోగొట్టి గర్భము ధరింపజేయగలదు గాన శిశువులు పుట్టిగలవారై వ్యాధులనుండి నిర్మూల్యు లగుదురు. స్త్రీలకు ప్రసవము నకు వెనుక అడ్డుతమైన బలము కలుగజేయును.

Manufactured by:—
THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS, LTD.,
Sold every where Bombay 14.
Sole Agents for Madras Presidency:—

దామోదర అందు కంపెనీ,

78, చైనాబజారురోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు.

సహా ఏజెంట్లు:—అనంతపురం—కే. రామకృష్ణమాచార్యులు, మచిలీపట్నం—కే. వి. మాణిక్యరావుగారు, టవున్ ఎక్స్ ప్రెస్.

కాకినాడ—లక్ష్మీనారాయణ అండు కంపెనీ, గుంటూరు—

ధర్మవరం—వైద్యం హనుమంతరావుగారు, నరసాపురం—వై. సత్యనారాయణగారు, నెల్లూరు—సి ఆరియన్ ఫార్మసీ.

బెజవాడ—శ్రీ చంద్రమూర్తిశర్మ అండు కంపెనీ, రాజమండ్రి—ఈశ్వరదాసు అండు కంపెనీ, మేకల్ పేట్.

తెనాలి—కృష్ణాఫార్మసీ, ఏలూరు—చౌదరి కంపెనీ.

తణుకు—టి. సత్యనారాయణగారు, మారుతూరు—డాక్టరు న. రామిరెడ్డిగారు.

విశాఖపట్నం—మౌళి మూలయ్యగారు, నుదనపల్లి—ఓ. పట్టాభిరామయ్య అండు పన్ను.

రాజోల్—భారం బ్రదర్స్, ఇందులూరు—కె.ఆర్. భాస్కరయ్య అండు బ్రదర్స్, నిడదవోలు—కొమ్మూరి వీరభద్రయ్యగారు.

పాలకోలు—వి. వి. నారాయణ అండ్, వి. వి. ఎల్. స్వామి.

AMRUTANJAN DEPOT
Price Annas 10 only.
MADRAS & BOMBAY.

మానగోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలనుభయ! (పోస్తుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి వైత్యకాలకు ఈ మాత్రలు దివ్యవృద్ధి. అశ్మము, అరుచి, అపులిం తలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగములయందు జలక్షయము, షిక్కలు పార్శ్వములు, శిరస్సు, నేర్పు, అనులు, మొదలగు వానియందు ఉపకరిగెడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును ఇందు ఆనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవ జ్ఞానముగలవారితన పరమహంస కీడు యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, ఎలకుర్ర పోస్టు, నిడుమోలు, (కృష్ణాజిల్లా.)

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరము 8-0-0

చరక చికిత్సాస్థానము (1) 6-0-0

ఆంధ్రవైద్య రత్నావళి 2-0-0 భస్మకాశిక 1-0-0

డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

ఏజెంట్లు కావలెను

తలనొప్పి, యిక్ష్మయెంజా, చేయి కాలి పట్టుకొనుట, వంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక క్షణములో పోగొట్టుగల ఖ్యాతిచెందిన "జామా తైలమునకు" సమముగ నుండు వేరేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు, ఇంగ్లీషుమందులు వలనరకులు నల్ఫారిక్, నైట్రిక్ మొరాలిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారస్థులు, 63 నెం. నైన్వనాయునివీధి, మద్రాసు.

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1

'కాంట్రా సెప్టిన్'

ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయము 15 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0

ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:—

వి. రామచంద్రరావు, 158, బాబ్స్, మద్రాసు. సహా ఏజెంట్లు:

ది సోషల్ వైజ్ డిస్ సిండికేట్.

ఇతర కమిషన్లు అండ్ డ్రగ్స్ డిస్టర్బులకు కూడ దొరకును.